

**T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EBEVEYNLERİN SEZGİSEL YEME DAVRANIŞININ OKUL
ÖNCESİ VE OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARDA SEÇİCİ YEME
ÜZERİNE ETKİSİ**

Dyt. Zübeyde Özge ÖZBAK

**Beslenme Bilimleri Programı
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

ANKARA

2023

**T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EBEVEYNLERİN SEZGİSEL YEME DAVRANIŞININ OKUL
ÖNCESİ VE OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARDA SEÇİCİ YEME
ÜZERİNE ETKİSİ**

Dyt. Zübeyde Özge ÖZBAK

**Beslenme Bilimleri Programı
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Derya DİKMEN**

ANKARA

2023

**EBEVEYNLERİN SEZGİSEL YEME DAVRANIŞININ OKUL ÖNCESİ VE
OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARDA SEÇİCİ YEME ÜZERİNE ETKİSİ**

Öğrenci: Dyt. Zübeyde Özge ÖZBAK

Danışman: Prof. Dr. Derya DİKMEN

Bu çalışma 12.06.2023 tarihinde jürimiz tarafından “Beslenme Bilimleri Programı”nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı : *Dr. Berna MADALI* (İmza)
(Necmettin Erbakan Üniversitesi)

Tez Danışmanı : *Prof. Dr. Derya DİKMEN* (İmza)
(Hacettepe Üniversitesi)

Üye : *Dr. Nesli ERSOY* (İmza)
(Hacettepe Üniversitesi)

Üye : *Unvanı Adı Soyadı* (İmza)
(Kurumu)

Üye : *Unvanı Adı Soyadı* (İmza)
(Kurumu)

Bu tez Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri tarafından uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Müge Yemişçi ÖZKAN

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır. Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim. Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge” kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. (1)
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 6 ay ertelenmiştir. (2)
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir.

... / ... /

Dyt. Zübeyde Özge ÖZBAK

i

1“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”

(1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkânı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

(3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir. Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir

* Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Prof. Dr. Derya DİKMEN danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

Dyt. Zübeyde Özge ÖZBAK

TEŞEKKÜR

Çalışmamın her anında yanımda olan, bana desteğini esirgemeyen ve büyük bir özveriyle tüm sorularımı cevaplayıp bana yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Derya DİKMEN'e,

Çalışmam süresince yanımda olan tüm arkadaşlarıma,

Bu süreçte tüm stresli anlarımda yanımda olmuş ve benim için elinden geleni yapan Melih KARAV'a,

Her zaman yanımda olan ve beni motive eden ablam Ezgi ÖZBAK'a,

Hayatı boyunca bizim için çalışmış ve emeklerinin karşılığını asla ödeyemeyeceğim annem Hediye Fügen ÖZBAK'a,

Yüksek lisansımın başında yanımda olup, benimle gurur duyup şimdi yanımda olmasa da çok mutlu olarak beni izlediğini bildiğim babam Nusret ÖZBAK'a,

Kalbimden teşekkür ederim.

Dyt. Zübeyde Özge ÖZBAK

ÖZET

Özbak, Z.Ö. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Davranışının Okul Öncesi ve Okul Çağı Çocuklarda Seçici Yeme Üzerine Etkisi. Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beslenme Bilimleri Programı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2023. Seçici yeme, çocukluk döneminde yaygın bir beslenme sorunudur. Ebeveynlerin yeme tutum ve davranışları, çocukların beslenme alışkanlıklarını etkiler. Bu kesitsel tanımlayıcı çalışma ebeveynlerin sezgisel yeme davranışlarının okul öncesi ve okul çağı çocuklarda seçici yeme davranışını nasıl etkilediğini değerlendirmek amacı 4-11 yaş arası çocuğu olan 143 ebeveyn ile yapılmıştır. Araştırmaya katılan ebeveynlere, Genel Bilgi Anketi, Yeme Tutum Testi-26 (YTT-26), Sezgisel Yeme Ölçeği-2 (SYÖ-2), Çocuk Beslenme Anketi (ÇBA), Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi (EBTA) ve Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi (ÇYDA) uygulanmıştır. Beslenmeden sorumlu kişi anne olduğunda (n=134) anne BKİ sınıflamasına göre çocuk BKİ sınıflamasının dağılımı istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.002). Zayıf çocuklarda annesi zayıf olanların oranı, obez olanlara göre anlamlı olarak yüksektir. Obez çocuklarda annesi obez olanların oranı, normal olanlara göre anlamlı olarak yüksektir. BKİ'si normal olan annelerin SYÖ-2 toplam puanı ve duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme skoru obezlere göre anlamlı derecede yüksektir. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu alt boyutu ve ÇYDA-YS arasında düşük düzeyde bir ilişki vardır (p<0.01). Duygusal besleme ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme skoru ve SYÖ-2 toplam puanı arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır (p<0.01). Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin SYÖ-2 toplam puanı değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir (p<0.05). EBTA puanlarının çocuk boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru sınıflamasına göre dağılımı istatistiksel olarak anlamlı değildir (p<0.05). Ebeveynlerin çocuklarının beslenmesini düzenlerken göstermiş olduğu tutumlar çocuklarda yeme davranışlarını ve besin tercihlerini etkileyebileceği için çocukların besin alımını etkileyecek yemeyi kısıtlama veya yemeye teşvik etme gibi davranışların sonuçları konusunda ebeveynler eğitilmelidir.

Anahtar Kelimeler: seçici yeme, ebeveyn besleme tarzı, sezgisel yeme, çocuklarda yeme davranışı

ABSTRACT

Ozbak, Z.O. The Effect of Parental Intuitive Eating Behaviour on Picky Eating of Preschool and School Age Children. Hacettepe University, Graduate School of Health Sciences, Master of Science Thesis in Nutrition Sciences Program, Ankara, 2023. Picky eating is a common nutritional problem during childhood. Parents' attitudes and behaviours to food may influence children's eating habits. This cross-sectional descriptive study aimed to evaluate how parents' intuitive eating level affects picky eating behaviour in preschool and school-age children, with a sample of 143 parents who had children aged 4-11 years. General Knowledge Questionnaire, Eating Attitudes Test-26 (EAT-26), Intuitive Eating Scale-2 (IES-2), Child Feeding Questionnaire (CFQ), Parental Feeding Style Questionnaire (PFSQ) and Children's Eating Behavior Questionnaire (CEBQ) were administered to the parents participating in the study. When the responsible person for nutrition is the mother (n=134), the distribution of the child BMI classification according to the maternal BMI classification is statistically significant ($p=0.002$). The rate of underweight children with underweight mother, significantly higher than obese mother. The rate of obese children with obese mothers is significantly higher than in normal mothers. The total score of the IES-2 and the Eating for Physical Rather Than Emotional Reasons score was significantly higher in mothers with normal BMI than in obese mothers. There was a low correlation between the Body-Food Choice Congruence subscale and CEBQ-Fussiness ($p<0.01$). There is a low negative correlation between emotional feeding and eating for physical rather than emotional reasons and the IES-2 total score ($p<0.01$). IES-2 Total Score values of parents of normal weight children were significantly higher than those of parents of underweight children ($p<0.05$). The distribution of PSFQ scores according to weight according to height and BMI Z score classification according to age was not statistically significant ($p<0.05$). Parents should be educated about the consequences of their behaviours, such as restricting or encouraging eating, as their attitudes towards their children's nutrition can influence their eating behaviours and food preferences.

Key Words: picky eating, parental feeding style, intuitive eating, childrens eating behaviour

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI	iii
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	iv
ETİK BEYAN	v
TEŞEKKÜR	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	ix
SİMGELER ve KISALTMALAR	xiii
TABLolar	xiv
1. GİRİŞ	1
1.1. Amaç ve Varsayım	2
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Çocukluk Çağında Beslenmenin Önemi	3
2.2. Çocuklarda Seçici Yeme Davranışı	5
2.3. Ebeveynlerin Yeme Davranışının Çocukların Yeme Davranışı Üzerine Etkisi	8
2.4. Sezgisel Yeme	10
2.4.1. Yemek Yemeye Koşulsuz İzin Verme	11
2.4.2. Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yemek Yeme	11
2.4.3. Açlık ve Tokluk Sinyallerine Güvenme	12
2.4.4. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu	13
3. GEREÇ VE YÖNTEM	15

3.1. Araştırma Yeri, Zamanı ve Örneklem Seçimi	15
3.2. Araştırmanın Genel Planı	15
3.3. Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi	16
3.3.1. Genel Bilgi Anketi	16
3.3.2. Yeme Tutum Testi (YTT-26)	16
3.3.3. Sezgisel Yeme Ölçeği-2 (SYÖ-2)	16
3.3.4. Çocuk Beslenme Anketi (ÇBA)	17
3.3.5. Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi	19
3.3.6. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi	20
3.3.7. Antropometrik Verilerin Değerlendirilmesi	22
3.4. Verilerin İstatistiksel Olarak Değerlendirilmesi	22
4. BULGULAR	23
4.1. Katılımcıların Genel ve Antropometrik Özellikleri	23
4.2. Ebeveynlerin YTT-26 Puanlarının İncelenmesi	26
4.3. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Ölçeği Puanlarının Değerlendirilmesi	26
4.4. Ebeveynlerin Çocuk Beslenme Puanlarının Değerlendirilmesi	30
4.5. Ebeveynlerin Ebeveyn Besleme Tarzı Puanlarının Değerlendirilmesi	33
4.6. Ebeveynlerin Çocuklarda Yeme Davranışı Puanlarının ve Seçici Yeme Durumlarının Değerlendirilmesi	35
4.7. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Puanlarının Çocuklarda Seçici Yeme Puanları, Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuk Beslenme ve Çocuklarda Yeme Davranışı ile İlişkisinin İncelenmesi	38
4.8. Çocuklarda Seçici Yemenin YTT-26, Çocuk Beslenme, Çocuklarda Yeme Davranışı ve Ebeveyn Besleme Tarzı ile İlişkisinin İncelenmesi	41

4.9. Seçici Yemeyi Etkileyen Etmenlerin Değerlendirilmesi	43
4.10. Ebeveyn Besleme Tarzını Etkileyen Etmenlerin Değerlendirilmesi	44
5. TARTIŞMA	45
5.1. Katılımcıların Genel Özellikleri	45
5.2. Ebeveynlerin YTT-26 ve Sezgisel Yeme Durumlarının Değerlendirilmesi	46
5.3. Ebeveynlerin Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuk Beslenme ve Çocuklarda Yeme Davranışı Sonuçlarına Göre Değerlendirilmesi	48
5.4. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Puanlarının Çocuklarda Seçici Yeme Puanları, Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuk Beslenme ve Çocuklarda Yeme Davranışı ile İlişkisinin İncelenmesi	50
5.5. Çocuklarda Seçici Yemenin YTT-26, Çocuk Beslenme, Çocuklarda Yeme Davranışı ve Ebeveyn Besleme Tarzı ile İlişkisinin İncelenmesi	52
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	54
6.1. Sonuçlar	54
6.2. Öneriler	56
7. KAYNAKLAR	57
8. EKLER	
EK-1. İdari İzin	
EK-2. Etik Kurul Onayı	
EK-3. Kişisel Bilgi Formu	
EK-4. Yeme Tutum Testi (YTT-26)	
EK-5. Sezgisel Yeme Ölçeği-2	
EK-6. Türkçe Çocuk Beslenme Anketi (ÇBA)	

EK-7. Anne-Baba (Ebeveyn) Besleme Tarzı Anketi

EK-8. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi (ÇYDA)

EK-9. Anketlere İlişkin Kullanma İzinleri

EK-10. Tez Çalışması Orijinallik Raporu

9. ÖZGEÇMİŞ

SİMGELER ve KISALTMALAR

BKİ	Beden Kütle İndeksi
COVID-19	Koronavirüs hastalığı 2019
ÇBA	Çocuk Beslenme Anketi
ÇYDA	Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi
EBTA	Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi
SYÖ-2	Sezgisel Yeme Ölçeği-2
TBSA	Türkiye Beslenme ve Sağlık Araştırması
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
YTT-26	Yeme Tutum Testi-26

TABLOLAR

Tablo	Sayfa
3.1. Sezgisel Yeme Ölçeği Alt Boyutları ve Skorlaması.	17
3.2. Çocuk Beslenme Anketi Alt Boyutları ve Skorlaması.	19
3.3. Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi'nin Alt Boyutları ve Skorlaması.	20
3.4. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi'nin Alt Boyutları ve Skorlaması.	21
4.1. Çocuğun Beslenmesinden Sorumlu Kişiler.	23
4.2. Ebeveynlere İlişkin Genel Özelliklere Göre Dağılımı.	24
4.3. Çocuklara İlişkin Genel Özelliklere Göre Dağılımı.	24
4.4. Ebeveynlerin Beden Kütle İndeksi Değerleri ve Sınıflandırılması.	25
4.5. Çocukların Boya Göre Ağırlık ve BKİ Sınıflaması Değerleri.	25
4.6. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların BKİ Sınıflamasının Çocuklarının Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Sınıflamasına Göre Dağılımı.	26
4.7. Beslenmeden Sorumlu Annelerin ve Babaların Yaşının YTT-26 Puanlarına Göre Dağılımı.	26
4.8. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımları.	27
4.9. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların BKİ Sınıflamasının Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.	28
4.10. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların Eğitim Durumlarının Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.	28
4.11. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların Eğitim Durumlarının (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.	29
4.12. Çocuk Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skorunun Ebeveyn Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.	30

4.13. Besin Alerjisi Olup Olmama Durumunun Sezgisel Yeme Ölçeği ve Besin Seçiciliği Puanlarına Göre Dağılımı.	30
4.14. Ebeveynlerin Çocuk Beslenme Anketi Puanlarına Göre Dağılımları.	31
4.15. Ebeveynlerin Eğitim Düzeylerinin Çocuk Beslenme Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.	31
4.16. Beslenmeden Sorumlu Ebeveynlerin Eğitim Düzeylerinin (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Çocuk Beslenme Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.	32
4.17. Çocuk Beslenme Anketi Puanlarının Çocuklarda Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasına Göre Dağılımı.	33
4.18. Ebeveynlerin Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi Puanları.	33
4.19. Beslenmeden Sorumlu Ebeveynlerin Eğitim Düzeylerinin (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.	34
4.20. Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi Puanlarının Çocuklarda Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasına Göre Dağılımı.	34
4.21. Ebeveynlerin Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi Puanları.	35
4.22. Beslenmeden Sorumlu Ebeveynlerin Eğitim Durumlarının (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.	36
4.23. Çocuklarda Yaş Grupları Sınıflamasının Seçici Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.	36
4.24. Çocuklarda Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasının Seçici Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.	37
4.25. Çocuk Boya Göre Ağırlık Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasının Seçici Yeme Düzeylerine Göre Dağılımı.	37
4.26. Seçici Yeme Düzeyinin ÇBA ve SYÖ-2 Puanlarına Göre Dağılımı.	38
4.27. Sezgisel Yeme Puanıyla Besin Seçiciliği Arasındaki İlişki.	38

4.28. Ebeveyn Besleme Tarzı ile Sezgisel Yeme Puanları Arasındaki İlişki.	39
4.29. Çocuk Besleme Anketi ve Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi ile Sezgisel Yeme Puanları Arasındaki İlişki.	40
4.30. YTT-26, Çocuk Besleme Anketi, Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuklarda Yeme Davranışı ile Seçici Yeme Arasındaki İlişki.	42
4.31. Seçici Yeme ile ÇBA ve SYÖ-2 Puanları Arasındaki İlişki.	43
4.32. Beden Yiyecek Seçim Uyumu skorunun ÇYDA-YS Skoruna Etkisi.	43
4.33. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Skoru, Gıdadan Keyif Alma Skoru ve Tokluk Heveslisi Skorunun ÇYDA-YS Üzerine Etkisi.	44
4.34. Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Skorunun Duygusal Besleme Skoruna Etkisi.	44

1. GİRİŞ

Okul öncesi çocukluk dönemi, genellikle doğumdan itibaren 6 yaşına kadar olan çocukları, okul çağı çocukluk dönemi ise 6-12 yaş arasındaki çocukları kapsamaktadır (1). Bu dönemde de yeterli ve dengeli beslenme, fiziksel sağlık, mental gelişim, performans, üretkenlik, sağlık ve iyilik hali için gereklidir (2). Beslenme alışkanlıkları yaşamın ilk yıllarında şekillenmeye başlamaktadır ve bu davranışların nasıl şekillendiğinin anlaşılması çocukluk çağında sağlığın geliştirilmesi için oldukça önemlidir (3).

Seçici yeme, çocukluk döneminde yaygın olarak görülen beslenme sorunlarından biridir. Seçici yeme davranışı çeşitli yeme davranışlarının bileşiminden oluşmaktadır ve hem alışılmış hem de yeni besinlerin reddedilmesi, güçlü besin tercihleri ile yetersiz miktarda veya çeşitlilikte besin tüketimi ile karakterizedir. Geçici veya hafif seçici yeme davranışları çocuklarda normal gelişimin bir parçası olarak görülebilmektedir. Erken çocukluk döneminde görülen seçici yeme davranışı, bazı durumlarda kaçınan/kısıtlayıcı yeme bozukluğu için bir belirteç olabilmektedir. Seçici yeme davranışının, çocuklarda besin tüketimini ve alışkanlıklarını, normal büyümeyi ve buna bağlı olarak da gelecekteki sağlık sonuçlarını olumsuz etkileme potansiyeline sahip olduğu bildirilmiştir. Seçici yeme davranışları erken çocukluk döneminde yaygın olarak görülmektedir ve okul yıllarında hatta yetişkinlikte de devam edebileceği ve olumsuz sağlık sonuçları göz önüne alındığında, seçici yeme için risk faktörlerinin belirlenmesinin önemli olduğu görülmektedir (4).

Ebeveyn besleme stilleri, ebeveynlerle çocuklar arasındaki beslenmeyle ilgili ilişkileri tanımlamak için kullanılmıştır. Çocuk merkezli bir besleme tarzı, ebeveynlerin çocuklar için yemek zamanlarında somut, yaşa uygun beklentiler belirledikleri, çocuğun ihtiyaçları ve davranışlarına cevap verdikleri yetkili bir ebeveynlik tarzına benzerken ebeveyn merkezli besleme tarzı, yeme üzerinde yüksek düzeyde ebeveyn kontrolü ve iç açlık veya tokluk sinyalleri de dahil olmak üzere çocuğun ihtiyaçlarına düşük düzeyde yanıt veren otoriter ebeveynliğe benzer özellikler göstermektedir (5). Besleme stillerinin sebeplerini daha iyi anlamaya çalışma amacıyla yapılan araştırmalar ebeveyn yeme davranışlarının rolünü (yani

ebeveynlerin nasıl yediklerini) ve çocuklarını nasıl besledikleriyle (besleme tarzları) ilişkilerini de incelemişlerdir ancak bugüne kadar büyük ölçüde uyumsuz yeme davranışlarına odaklanılmıştır (yani anoreksiya, bulimia, vb.) ve çocuklarda yanıt vermeyen çeşitli beslenme stilleri ile doğrudan bir korelasyon bulunmuştur (6, 7). Birkaç çalışma, pozitif ebeveyn yeme davranışlarının, özellikle sezgisel yeme davranışlarının çocuklukta beslenme tarzlarıyla nasıl ilişkili olduğunu incelemiştir (8, 9). Yetişkinlerde bir dizi sağlıklı beslenme davranışı olan sezgisel beslenme, 1995 yılında Tribole ve Resch (10) tarafından bireylerin kendi açlık ve tokluk ipuçlarını dinlemelerine ve fiziksel ve duygusal açlık arasındaki farkı tanımasına yardımcı olan yeni bir yaklaşım olarak düşünülmüştür. Daha yüksek sezgisel yeme davranışları bildiren annelerin okul öncesi yaştaki çocuklarını duyarlı bir beslenme tarzında beslemeleri daha olasıdır (9, 11). Ebeveynlerin sezgisel yeme davranışlarının, ebeveynlerin çocukluk döneminde çocuklarını nasıl besledikleri ile nasıl ilişkili olduğu hakkında daha fazla bilgiye gereksinim vardır (12).

1.1. Amaç ve Varsayım

Ebeveynlerin tutum ve davranışları çocuklarda beslenme davranışını etkilemektedir. Ebeveynlerin sezgisel yeme davranışının çocuklarda seçici yemeyi etkileyip etkilemediği daha önce araştırılmamıştır. Bu çalışma, ebeveynlerin sezgisel yeme davranışının 4-11 yaş arası çocukların seçici yeme davranışını etkileyip etkilemediğini belirlemek amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür.

Çalışmanın amaçları şunlardır:

1. Parental sezgisel yeme davranışının çocuklarda seçici yemeyi etkileyip etkilemediğini belirlemek
2. Parental sezgisel yeme düzeyinin ebeveynlerin çocuklarını besleme tarzına etkisini incelemek
3. Farklı Beden Kütle İndeksi (BKİ) değerine sahip çocukların ebeveynleri tarafından beslenmesi ve ebeveynlerinin sezgisel yeme düzeyinin farklı olup olmadığını incelemek

2. GENEL BİLGİLER

Okul öncesi çocukluk dönemi, genellikle doğumdan itibaren 6 yaşına kadar olan çocukları kapsar. Bu dönemde çocuklar, fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerinde hızlı bir şekilde ilerlemektedirler. Okul öncesi dönemindeki çocuklar, çevrelerindeki dünyayı keşfetmek, öğrenmek ve deneyimlemek için oyun oynama yoluyla öğrenirler. Oyunlar, dil gelişimi, zekâ, motor becerileri, problem çözme yetenekleri ve sosyal beceriler gibi birçok farklı alanlarda çocukların gelişimini destekler. Okul çağı çocukluk dönemi, genellikle 6 ila 12 yaş arasındaki çocukları kapsar. Bu dönemde çocuklar, akademik becerilerini geliştirirken, sosyal ve duygusal gelişimlerinde de büyük ilerleme kaydederler. Okul çağı çocukluk döneminde çocuklar temel akademik becerileri öğrenirken, arkadaşlık, iş birliği, iletişim ve sorun çözme gibi sosyal becerileri de geliştirirler. Bu dönemde çocuklar, çevrelerindeki dünyayı anlamaya, düşünmeye ve sorgulamaya başlarlar (1).

Her iki dönemdeki çocukların gelişiminde, ailelerin, öğretmenlerin ve toplumun genelindeki bireylerin desteği önemlidir. Çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerinin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi için çevrelerinin onlara uygun olması ve destekleyici olması gerekmektedir.

2.1. Çocukluk Çağında Beslenmenin Önemi

Sağlıklı beslenme; tüm besin öğelerinin bireyin ihtiyaç duyduğu miktarlarda alınması için yeterli ve dengeli beslenme olarak tanımlanmaktadır. Prenatal dönemden başlayarak yaşamın tüm evrelerinde yeterli ve dengeli beslenme, fiziksel sağlık, mental gelişim, performans, üretkenlik, sağlık ve iyilik hali için gereklidir (2).

Çocuklar yeme davranışlarını hem kendi tüketim alışkanlıkları ile hem de çevrelerindeki insanları gözlemleyerek geliştirmektedirler. Bu sebeple çocuklara bakım veren kişinin bu konudaki tutumunun önemi göze çarpmaktadır. Ebeveynlerin ve çocuğun yeme davranışı konusunda birbirini etkilediği bilinmektedir (3).

İştah, yemek yeme isteği ve ihtiyacı olarak tanımlanabilir. Ancak, özellikle çocukluk döneminde iştahın kontrol edilmesi, birçok ebeveyn için zorlayıcı bir konudur. Çocukların büyüme ve gelişme sürecinde yeterli besin almaları, sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri için oldukça önemlidir. Bu nedenle, çocuklarda iştahın nasıl geliştiği ve kontrol altına alınabileceği konularını ele almak gerekmektedir. Çocuklarda iştahın gelişimi, doğumdan itibaren başlar. Yenidoğan bebeklerin iştahı doğal bir şekilde düzenlenir. Bebeğin büyüdükçe, iştahı ve besin tercihleri değişebilir. Yemek yeme davranışları, ailelerin beslenme alışkanlıklarından, çevresel faktörlerden ve sosyal baskı gibi faktörlerden etkilenebilir. Çocukların iştahı, fiziksel aktivite ve büyüme hızlarına göre değişebilir. Bazı çocuklar büyüme döneminde daha fazla besine ihtiyaç duyarken, bazıları daha az yemek tüketme eğiliminde olabilmektedir. Bazı durumlarda, çocukların iştahıyla ilgili sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Örneğin, bazı çocuklar aşırı yemek yemeye veya yemek yememeye meyilli olabilmektedir. Aşırı yemek yeme, obeziteye neden olabilirken, yemek yememe çocuğun büyüme ve gelişme sürecini olumsuz etkileyebilmektedir (13).

Kerzner ve ark. (14) çocukluk çağında görülen beslenme sorunlarını 3 ana grupta incelemektedir. Bu 3 grup şu şekildedir: sınırlı iştah, seçici alım ve beslenme korkusu. Bu grupların her biri hafiften şiddetliye doğru alt kategorilere ayrılmıştır. Sınırlı iştah, kişinin genellikle az miktarda yiyecek tükettiği veya düşük enerji alımına sahip olduğu bir durumdur. Bu durumda, kişinin iştahı ve yeme isteği azalmıştır ve genellikle yemekleri yeme konusunda zorlanır. Seçici alım, bir kişinin belirli yiyecekleri tercih etme veya diğer yiyecekleri reddetme eğiliminde olmasıdır. Özellikle çocukluk döneminde yaygın olan bu durum, bazen yemek seçiciliği olarak da adlandırılır. Seçici alım, genellikle belirli tatları, kıvamları veya renkleri sevmediği için oluşur. Bu durum, çocukların yeterli ve dengeli beslenmelerini engelleyebilir. Beslenme korkusu, belirli yiyeceklerin yemekten kaçınma veya bunları yemekle ilgili yoğun kaygı duyma durumudur. Bu kaygı, kişinin sağlıklı beslenme alışkanlıklarını engelleyebilir ve yeme bozukluğuna neden olabilir. Beslenme korkusu olan kişiler, yemek yemeyi reddedebilir veya yalnızca belirli yiyecekleri yiyebilirler. Bu durum, yetersiz beslenme ve besin eksikliklerine neden olabilir ve ciddi sağlık sorunlarına yol açabilir. Bu grupların her biri hafiften

şiddetliye doğru alt kategorilere ayrılmıştır. Hafif seçicilik kategorisi genellikle seçici yeme davranışı olan çocukları anlatmaktadır.

2.2. Çocuklarda Seçici Yeme Davranışı

Seçici yemenin literatürde pek çok farklı tanımı bulunmaktadır. Seçici yemenin en yaygın olarak kabul gören tanımına göre seçici yeme çocuklarda ‘tanıdık/tanıdık olmayan besinlerin önemli bir miktarını reddetme ve yetersiz çeşitlilikte besin tüketme’ olarak tanımlanmaktadır (15).

Seçici yeme davranışı, çocukların %6-50'sinde görülen bir durumdur. Farklı çalışmalarda (%6-50) (16) bulunan geniş bir prevalans aralığı vardır; bu, çalışma tasarımı ve değerlendirme araçlarındaki farklılıklardan ve sosyal veya kültürel faktörlerden de kaynaklanabilmektedir. Prevalansın çocuğun yaşıyla ilişkili olduğu konusunda daha fazla fikir birliği vardır: yapılan boylamsal bir çalışmada yaygınlık 24 aylıkken %10'dur, 38 ayda zirveye ulaşır (%15) ve ardından 54 ve 65 ayda düşer (sırasıyla %14 ve %12) (17). Başka bir araştırma da en yüksek yaşın yaklaşık 3 yaş olduğunu bulmuştur (18), ancak Mascola ve ark. (19) yaptıkları çalışmada seçici beslenmenin en yüksek olduğu yaşın 6 yaş olduğunu bildirmişlerdir. Türkiye'de yapılan bir çalışmaya göre, 12-74 aylık çocukların annelerinin %39'u, çocuklarının seçici yeme davranışının olduğunu belirtmiştir (20). Seçici yeme prevalansının farklılık göstermesinin sebeplerinden biri de seçici yeme için kabul gören ortak bir tanımın bulunmamasıdır (21). Yapılan bir çalışmada katılımcıların %25.1'i çocuklarının seçici yeme davranışı olduğunu belirtmiştir ancak bu bakıcılara seçici yeme davranışı olan çocukların tipik davranış listesi verildiğinde bu oran %49.6'ya yükselmiştir (22).

Bazı çocukların seçici yeme davranışını bir kez yerleştikten sonra sürdürüp sürdürmediği veya bunun yeme bozuklukları veya yetişkinlerde seçici yeme gibi daha sonraki sonuçlarla nasıl ilişkili olduğu hakkında çok az şey bilinmektedir. Bazı araştırmalar, artan yaşla birlikte prevalansın sabit olduğunu bulsa da (20, 23, 24), Steinsbekk ve arkadaşları (25) tarafından Norveçli çocuklar üzerinde gerçekleştirilen çalışmada seçici yeme davranışı sergileme oranının 4 ila 6 yaş çocuklarda orta derecede sabit olduğu ve her iki yaş grubundaki çocuklarda %50 oranında seçici

yeme davranışı olduğu bildirilmiştir. Cardona Cano ve ark. (26) tarafından yapılan bir kohort çalışmasında seçici yeme prevalansının 1.5 yaşındaki çocuklarda %26.5, 3 yaşındaki çocuklarda %27.6, 6 yaşındaki çocuklarda ise %13.2 olduğunu saptanmıştır. Çalışma sonucunda ısrarcı seçici yeme davranışı açısından risk faktörlerinin ise erkek cinsiyet, düşük doğum ağırlığı, anne etnik kökeni, düşük gelir düzeyi olduğu bildirilmiştir. Yalçın ve ark. (27) yapmış oldukları çalışmada çocukların seçici yeme alışkanlıklarının beslenme, fiziksel aktivite, ekran başında kalma ve uyku alışkanlıkları ile ilişkisinin ebeveyn seçici yeme alışkanlığı bağlamında incelemiştir. Çalışma sonucunda çocuğun seçici yeme riskinin yalnızca annenin seçici yeme davranışı sergilemesi halinde 2.85 kat, yalnızca babanın seçici yeme davranışı sergilemesi halinde 5.99 kat, anne ve babanın birlikte seçici yeme davranışı sergilemesi halinde ise 22.79 kat arttığı saptanmıştır. Bir başka çalışmada da 1.5-6 yaş arasındaki çocuklarda seçici yeme prevalansının %25.1 olduğu bildirilmiştir (28). Çin’de 7-12 yaş arası çocuğu olan ebeveynler üzerinde gerçekleştirilen çalışmada ebeveynlerin %59.3’ünün çocuklarında seçici yeme davranışı olduğunu bildirdikleri saptanmıştır (29).

Seçici yeme davranışının 3 yaş civarı pik yaptığı kabul edilirse, bu davranışın sebepleri üç grupta değerlendirilebilir. Hamilelik öncesi ve sırasındaki uygulamalar, 0-1 yaş uygulamaları (erken beslenme dönemi) ve 1-2 yaş uygulamaları. Aynı zamanda bu davranışın sebepleri çocuk, ebeveyn/bakıcı ve çocuk-ebeveyn etkileşimleri olarak da 3’e ayrılabilir. Hamilelik öncesi ve sırasındaki uygulamalar: Bu grup, anne adayının hamilelik öncesindeki ve hamileliği boyunca uyguladığı beslenme alışkanlıklarını içerir. Özellikle hamilelik döneminde annenin yeterli ve dengeli beslenmesi, bebeğin doğum ağırlığı, boy uzunluğu, beyin gelişimi, metabolizması ve enfeksiyonlara karşı direnci gibi birçok faktörü etkiler. Bu nedenle hamilelik öncesi ve sırasındaki sağlıklı beslenme alışkanlıkları, çocuğun erken dönem beslenmesine katkı sağlayabilir. 0-1 yaş uygulamaları (erken beslenme dönemi): Bu grup, bebeğin doğumundan 1 yaşına kadar olan dönemi kapsar. Bebeklerin beslenmesinde annenin beslenme alışkanlıkları, emzirme teknikleri, bebeğin doyduğuna dair algıları, anne-baba tutumu ve beslenme düzenleri gibi faktörler önemlidir. Ayrıca bebeklerin ilerleyen dönemde katı gıdalara geçişlerinde,

çeşitli gıdaların sunulması, besin değerleri, tuz ve şeker içerikleri gibi faktörler de seçici yeme davranışının gelişimine etki edebilir (30). Seçici yeme davranışının emzirme süresinin azalması ve tamamlayıcı beslenmeye erken başlanmasıyla ilişkili olduğu bildirilmektedir ancak yapılan çalışmalar farklılık göstermektedir. Yapılan bir çalışmada 6 aydan daha az emzirmenin seçici yemeyle pozitif bir ilişkisi olduğu saptanmıştır (31). Yapılan başka bir çalışmada 6 ay anne sütü ile besleme ve 6 aydan sonra tamamlayıcı beslenmeye geçişin seçici yeme olasılığını azalttığı saptanmıştır (32). Ancak yapılan başka bir çalışmada böyle bir ilişki saptanamamıştır (33). Bu nedenle konu ile ilgili ileri çalışmalar yapılması gereklidir. 1-2 yaş uygulamaları: Bu grup, bebeğin 1-2 yaşları arasındaki dönemi kapsar. Bu dönemde, bebeğin beslenmesinde artık katı gıdalar ağırlıklı hale gelir. Bu dönemde, çocukların seçici yeme davranışı geliştirme riski daha yüksektir. Bu nedenle, çocukların bu dönemde sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazanması, sağlıklı gelişimleri için önemlidir. Bu yaş uygulamaları, çocukların erken dönem beslenme alışkanlıklarının ve beslenme düzenlerinin seçici yeme davranışı gibi problemlerle ilişkisi olduğunu göstermektedir (30).

Çocuklarda seçici yeme davranışını etkileyen en önemli etkenlerden biri maternal beslenmedir. Annenin sağlıklı beslenmesi çocuklarda daha düşük seçici yeme davranışıyla ilişkilendirilmektedir (34). Ancak annenin çocuğunun zayıf olmasından duyduğu endişe dolayısıyla çocuğa yemek yeme baskısı yapmasının çocukluk döneminde seçici yeme davranışını artırdığı görülmektedir (35, 36). Annenin çocuğunun yemek seçmesiyle ilgili endişesi çocuklarda seçici yeme davranışını anlamlı ölçüde artırmaktadır (37). Aynı zamanda annenin olumsuz duygular taşımasının (anksiyete, depresyon vb.) çocuklarda seçici yemeyle ilişkili olduğu saptanmıştır (18, 38).

Ebeveyn besleme uygulamalarıyla ilgili çalışmalara bakıldığında pozitif ve duyarlı beslemenin (açlık-tokluk ipuçlarına güvenerek çocuğun ne kadar yiyeceğine karar verdiği uygulamalar) daha düşük seçici yemeyle ilişkili olduğu, negatif ve duyarsız besleme uygulamalarının (yeme baskısı ve yemeği ödül olarak kullanma) ise daha yüksek düzeyde seçici yemeyle ilişkili olduğu saptanmıştır (39-41).

Ebeveynlerin yeme baskısı ve çocuklarda seçici yeme davranışı çift yönlü olarak birbirini etkileyebilmektedir (36). Ebeveynler tarafından gerçekleştirilen olumsuz besleme uygulamaları ebeveynlerin çocuklarının açlık-tokluk ipuçlarına güvenmemelerinden, çocuklarının az beslenmesiyle ilgili kaygılarından ve ebeveyn özyeterliliklerinin düşük olmasından kaynaklanabilmektedir (39, 40, 42-44). Ebeveynlerin bu konuda bilinçlendirilmelerinin çocuklarda seçici yeme riskini azaltacağı düşünülmektedir. Seçici yeme karşısında ebeveynlerin çocuklarının besine maruziyetini sistemli olarak gerçekleştirmesi ve yapıcı bir tutum sergilemesi gerekmektedir. Bu konuda ebeveynin endişesini çocuğa yansıtması ve aşırı duyarlı tepkiler vermesi besin maruziyetini azaltabilmekte ve bu davranışın çözümüne katkı sağlamamaktadır (25).

Seçici yeme davranışının çocukların sağlığını olumsuz etkileyebileceği düşünülmektedir çünkü yetersiz çeşitlilikte beslenme ve yetersiz besin alımı için risk oluşturmaktadır. Çalışmalarda seçici yeme davranışı bulunan çocukların bulunmayan çocuklara göre daha az sebze tüketimlerinin olduğu görülmektedir ancak bunun dışında anlamlı bir fark saptanamamıştır (30). Sebze tüketiminin az olması seçici yeme davranışı olan erkek çocuklarda kız çocuklardan daha fazladır (45). Seçici yeme davranışı olan çocuklar bu davranışa sahip olmayanlara göre daha düşük E vitamini, C vitamini, folat ve posa alma olasılığına sahiptir (15, 16). Seçici yeme davranışı olan çocuklarda bu davranışa sahip olmayanlara göre tuzlu atıştırma ve şekerleme tüketiminin daha fazla olduğu görülmüştür ancak günlük aldıkları enerji arasında fark saptanamamıştır (46).

2.3. Ebeveynlerin Yeme Davranışının Çocukların Yeme Davranışı Üzerine Etkisi

Çocuklar ebeveynlerinin yemek yeme davranışlarını, yemeye ilgili tutumlarını ve beden imajıyla ilgili memnuniyet ve memnuniyetsizliklerini rol model alırlar. Yemek yeme alışkanlıkları genç yaşta şekillenmektedir ve daha sonra da bu alışkanlıklar takip edilmektedir (47).

Çocuklarda tat algısının şekillenmesi prenatal dönemde başlamaktadır. Fetüsün uterusu maruz kaldığı besinler ve tatlar fetal büyümeyi ve tat algısını

etkilemektedir (48). Bebekler gebelik sırasında bazı adaptasyonlar geliştirir; tatlı ve tuzlu tatları tercih etme eğilimi, acı ve ekşi tatları reddetme eğilimi, yeni/alışılmadık besinleri reddetme eğilimi ve enerjisi yoğun besinleri tercih etmeye yatkınlık (49). Gebelik ve emzirme döneminde yaşanan duyuşal deneyimler bebekler tarafından annenin tükettiğı besinlerin kabulünü kolaylaştıran bir faktör olmaktadır. Bu sebeplerle gebelik ve emzirme döneminde maternal beslenme çocuğun ileriki dönemde besin tercihlerini etkileyebileceğı için oldukça önemlidir.

Aile ortamının çocuk ve ergenlerin sağılıkla ilişkili davranışlarında etkili olduğı bilinmektedir. Ancak bunun altında yatan mekanizmalar henüz tam olarak anlaşılammıştır (50). Çocuklarının başkalarının davranışlarını taklit etme ve özellikle ebeveyn ve bakıcılarını gözlemleyerek öğrenmesi besin ile ilişkisini açıklayabilecek faktörlerden biridir (51).

Ebeveynliğin çocuk davranışları üzerindeki etkisi ile ilgili çalışmalar Baumrind tarafından geliştirilen dört ebeveyn prototipine dayanmaktadır (52). Baumrind başlangıçta yalnızca üç ebeveyn stili tanımlamıştır: Yetkili (Demokratik), İzin veren ve Otoriter. Daha sonra Maccoby ve Martin (53) tarafından bunlara ek olarak dördüncü bir ebeveynlik stili tanımlanmıştır: İhmalkar. Birch ve Fisher (54), Baumrind'in ebeveynlik stilleri sınıflamasını kullanarak, kontrol eden, serbest bırakan ve ilgili olmak üzere üç ebeveyn besleme stilini tanımlamışlardır. Daha sonra Patrick ve ark. (55) tarafından demokratik, otoriter, baskılı ve hoşgörülü olmak üzere dört besleme stili tanımlanmıştır.

Demokratik (Yetkili) besleme stili, yüksek talep, ilgi ve kabulün olduğı besleme stilidir. Demokratik besleme stiline sahip olan ebeveynler ve çocuk arasında beslenme ile ilişkili sorumluluğun paylaşılmasına dayanan bir iletişim vardır. Bu paylaşım rağmen, besin ve enerji alımı, çocuğun kendi iç sinyallerine dayanmaktadır.

Otoriter besleme stili, yüksek talep, düşük ilgi ve kabulün olduğı bir besleme stilidir. Bu besleme stilinde, beslenme ebeveyn/bakıcının kontrolü altındadır. Ebeveynler çocuğun ne zaman, nasıl ve ne yediğini içeren yeme alışkanlıklarının tamamını kontrol etmektedir. Otoriter ebeveynler, destekleyici olmayan, çocukla

fiziksel mücadele etme, ödül ve ceza kullanma gibi katı yönergeli davranışlar kullanarak çocuğu beslenmeye teşvik eder.

İzin verici/hoşgörülü besleme stili, düşük talep, yüksek ilgi ve kabulün olduğu bir besleme stilidir. Yiyecek seçimi yeme zamanı ve miktarı gibi beslenme ile ilişkili davranışları çocuk belirlemektedir.

İlgisiz/ihmalkâr besleme stili, düşük talep, ilgi ve kabulün olduğu besleme stilidir. Bu stilde ebeveyn duygusal olarak dâhil olmaz, kurallar ve beklenti yoktur. Çocukluk dönemindeki ailesel ilgisizliğin yetişkinliğin ilk safhalarında obezite riskini arttırdığı bildirilmiştir (56).

Otoriter ve ilgisiz ebeveynler çocuğun açlık-tokluk sinyallerine göre beslenmesini etkilemekte ve çocuğun ne zaman ve ne kadar yiyeceği konusunda kararsız kalmasına sebep olmaktadır (57). Otoriter ve kontrol edici besleme tarzları çocukları yemek yeme için içeriden değil dışarıdan gelecek uyarılara bağımlı hale getirmektedir (58).

Otoriter besleme stili ile lezzetli besinler ebeveynler tarafından kısıtlandığında, sınırlama ortadan kalktığı zaman açlık hissetmeden dahi o besini tüketmede artış olduğu saptanmıştır (59). Sıkı kontrolün aç olmadan yemek yemeyi artırdığı ve obeziteye yol açtığı bilinmektedir (60).

2.4. Sezgisel Yeme

Sezgisel yeme tanımı ilk kez Evelyn Tribole ve Elyse Resch (10) tarafından 1995 yılında ortaya atılmış bir kavramdır. Vücudun fizyolojik olarak verdiği açlık, tokluk sinyallerine güvenerek beslenmeyi anlatan diyet dışı bir yaklaşımdır. Sezgisel yeme kavramı zihin, beden ve besin uyumunu bütünleştirmekte olan dinamik bir süreçtir.

Sezgisel yeme vücuttan gelen içsel ipuçlarına göre kişinin hem sağlıklı beslenebilmek hem de vücut ağırlığını sağlıklı bir şekilde koruyabilmek adına tüketeceği yiyeceğin türünü ve miktarını bilmesidir (61). Bu durum beden bilgeliği olarak da ifade edilmektedir (62). Beden bilgeliği kişilerin doğuştan kazandıkları bir

yeti olup dış faktörlere göre bu yeti kaybedilebilmektedir (61). Çocuklar doğuştan sezgisel yeme davranışına sahiptirler ve yiyecekler ile beden imajına ilişkin çevre tarafından verilen mesajlardan habersizdirler (63). Çocuklara herhangi bir müdahalede bulunulmadığı müddetçe yiyecekleri ihtiyaçlarına göre tüketme eğilimi söz konusudur. Ancak, çevresel faktörler, zorlama veya diğer yanlış uygulamalar beden bilgeliğini geçersiz kılarak, çocukların yeme davranışlarını bozabilir. Sezgisel yemede besin türlerinin miktarıyla ilgili herhangi bir kısıtlama bulunmamakta olup kişi zaten beslenme dengesini sağlamakta olan besinleri içgüdüsel olarak tercih etmektedir (61).

Sezgisel yeme 10 ilke ile tanımlanmıştır. Diyet zihniyetini reddetmek, açlığı onurlandırmak, yiyeceklerle barış sağlamak, yiyecek polisini sorgulamak, tokluğu hissetmek, tatmin olma faktörünü keşfetmek, besinleri kullanmadan duygularla mücadele etmek, bedene saygı duymak, egzersiz yapmak-farkı hissetmek ve sağlığı onurlandırmak bu 10 ilkeyi oluşturmaktadır (10).

Sezgisel yemenin on ilkesi 4 alt boyutta açıklanmaktadır. Bu 4 alt boyut şunlardır: yemek yemeye koşulsuz izin verme, duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme, ne zaman ve ne kadar yiyeceğini belirlemek için açlık ve tokluk sinyallerine güvenme, beden yiyecek seçim uyumu.

2.4.1. Yemek Yemeye Koşulsuz İzin Verme

Yemek yemeye koşulsuz izin verme fizyolojik açlık sinyallerine cevap vererek o an hangi besin arzu ediliyorsa o besini tüketme olarak tanımlanmaktadır (10). Bu yeme stratejisini uygulayan bireyler açlık sinyallerini görmezden gelmeye çalışmazlar, yiyecekleri kabul edilebilir ve edilemez olarak ayırmazlar ve kabul edilemez olarak düşünülen yiyecekleri yemekten kaçınmazlar (64).

2.4.2. Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yemek Yeme

Sezgisel yemede amaç, yiyeceklerin duygularla ve stresle baş etmek için kullanılması yerine sadece fiziksel açlığı gidermek için tüketilmesidir. Sezgisel yeme davranışına sahip bireyler, yiyecekleri sadece açlık duyduklarında yemekle

ilişkilendirirler ve yeme davranışlarını sadece fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak için gerçekleştirirler (10). Beslenme davranışı ve duygular arasındaki ilişkiyi anlama amaçlı bir sınır modeli geliştirilmiştir (65). Diyet yapmayan kişilerde açlık ve tokluk olmak üzere 2 adet sınır bulunmaktadır. Acıktıklarında yemek yerler ve tokluk sınırına ulaştıklarında yemek yemeyi bırakırlar. Yapılan bir araştırma göstermiştir ki, diyet yapmayan bireyler endişe ve stres altındayken sakin hissettikleri zamanlara göre daha az yemek yeme eğilimi göstermektedir. Bu durumun endişe ve stres gibi duyguların iştah kapatıcı etkileri nedeniyle olabileceği belirtilmiştir (66). Ancak bundan farklı olarak yemelerini kısıtlayan bireylerin davranışları üçüncü bir sınırın kontrolü altındadır. Bu sınır doğal olmayan diyet sınırıdır (65). Diyet yaparken sınır belirlemek önemlidir, ancak bu sınırın doğal ve sağlıklı olması gerekmektedir. Diyet sınırının doğal ve sağlıklı olduğu durumlarda bile, olumsuz deneyimler yaşandığında besin alımının artabileceği unutulmamalıdır. Bu nedenle, diyet sınırı belirleme konusunda uzmanlardan destek almak ve doğru yöntemleri kullanmak gereklidir (66, 67). Sezgisel yeme diyet sınırını ortadan kaldırmakta ve fizyolojik açlık-tokluk sinyallerine uyum göstererek beslenmeyi hedeflemektedir.

2.4.3. Açlık ve Tokluk Sinyallerine Güvenme

Çocuklar besin alımlarını oldukça doğru bir şekilde düzenlemelerine yardımcı olan bir iç mekanizmaya sahiptir. Çocukların öğünlerde aldıkları enerji değişmesine rağmen günlük toplam enerji alımları çok değişmemektedir (68). Çocukların yeme davranışlarını gözlemleyen ebeveynler çocukların besin alımını doğru bir şekilde düzenleyemediği sonucuna varır ve bu davranışları düzenlemek adına çeşitli stratejiler geliştirmektedir (68). Ancak bu müdahale çocukların açlık ve tokluk sinyallerine göre beslenmelerini engellemekte ve dış faktörlere göre beslenmelerine neden olmaktadır. Bunun sonucunda çocuklarda vücut ağırlığında artış, aç değilken ve duygularla baş etme için yemek yeme davranışı görülebilmektedir (69, 70).

Sezgisel yeme yaklaşımında, kişiler fizyolojik açlık ve tokluk sinyallerine güvenerek beslenme davranışlarını yönetirler. Bu yaklaşıma göre, açlık ve tokluk sinyalleri doğal birer rehberdir ve kişilerin vücutlarına ne zaman ve ne kadar yiyeceğe ihtiyaçları olduğunu gösterirler. Sezgisel yeme davranışına sahip bireyler,

bu sinyalleri doğru bir şekilde algılar ve buna göre yemek yeme kararlarını alırlar. Bu sayede, yemek yeme davranışları fizyolojik ihtiyaçlara uygun hale gelir ve gereksiz yeme davranışlarından kaçınılır. Bu davranışına sahip bireylerin doğal açlık ve tokluk sinyallerine uygun davranmaları, bedenlerinin ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlar. Bu nedenle, kişilerin bu yaklaşımı benimsemeleri, sağlıklı bir beslenme düzeni oluşturmalarına yardımcı olur. Bunun yanı sıra, sezgisel yeme yaklaşımı, diyet yaklaşımlarına göre daha esnek bir yapıya sahiptir ve kişilerin besinleri kısıtlama gibi olumsuz davranışlardan kaçınmalarını sağlar. Bu sayede, beslenme düzeni sürdürülebilir hale gelir ve kişilerin yaşam kalitesi artar (10).

2.4.4. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu

Sezgisel yeme davranışına sahip bireyler bedenlerinin verdiği fizyolojik sinyallere güvenirlir ve besin seçimlerini bu sinyaller doğrultusunda yaparlar. Kendileriyle iletişim halinde olan bireyler, yedikleri besinlerin kendilerine nasıl hissettirdiğini fark ederler ve bu şekilde besin seçimlerinde bulunurlar. Sezgisel yeme düzeyi yüksek olan bireyler, vücutlarını onurlandıracak ve kendilerine iyi gelen besinleri seçme konusunda bilinçli bir yaklaşım sergilerler. Bu sayede beslenmelerindeki dengeyi sağlarlar ve sağlıklı bir yaşam tarzı sürdürürler (71).

Sezgisel yeme ile ilişkili ne zaman ve ne kadar yiyeceğine vücudun açlık sinyallerine göre karar verme ve tokluk hissedildiği zaman yemeği bırakma davranışları, sezgisel yeme davranışının obezitenin önlenmesinde ve tedavisinde alternatif bir yaklaşım olabileceğini düşündürmektedir (72). Daha yüksek sezgisel yemenin daha az besin tüketimi ile ilişkili olduğu bildirilmiştir (73).

Kadın üniversite öğrencileri ile yapılmış bir çalışmaya göre, sezgisel yeme daha düşük BKİ, kan trigliserit düzeyi ve daha yüksek HDL (yüksek yoğunluklu lipoprotein) düzeyleri ile ilişkili bulunmuştur (74). Üniversite öğrencileri ile yapılmış başka bir çalışmada sezgisel yeme düzeyinin yüksek olması daha düşük BKİ, besinle ilişkili daha düşük sağlık endişeleri ve yemek ve besinden daha çok keyif alma ile ilişkili olarak bulunmuştur (75). Yine üniversite öğrencileri ile yapılmış bir çalışmada sezgisel yeme düzeyi yüksek bireylerin düşük ve orta olanlara göre önemli ölçüde daha düşük BKİ'ye sahip olduğu görülmüştür (76).

Enerji alımının kısıtlanması ve sezgisel yeme müdahalesini karşılaştıran randomize kontrollü bir çalışmada enerji kısıtlanmasının ağırlık kaybı için çok daha etkili bir yaklaşım olduğu sonucuna varılmıştır (77). Kesitsel araştırmalara göre, sezgisel yeme BKİ ile negatif, çeşitli sağlık göstergeleri ve iyileşmiş yeme davranışı ile pozitif olarak ilişkilidir. Klinik çalışmalara göre ise, sezgisel yeme uygulamaları vücut ağırlığının korunumu ile sonuçlanmaktadır (61).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Yeri, Zamanı ve Örneklem Seçimi

Kesitsel, tanımlayıcı olarak planlanan bu çalışmanın amacı ebeveyn sezgisel yeme düzeyinin çocuklarda seçici yeme üzerine etkisini saptamaktır. Araştırma verileri 11.07.2020-05.04.2022 tarihleri arasında özel bir dans akademisine devam eden çocuklar ve ebeveynleri üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada yer alacak birey sayısını belirlemek amacıyla GPower 3.1.9.4 programı kullanılmıştır ve tip 1 hata $\alpha=0.10$, güç $1-\beta=0.80$ alınarak araştırmaya katılacak minimum katılımcı sayısı 112 olarak hesaplanmıştır. Metabolik bir hastalığı olan, herhangi bir besin alerjisi bulunan, özel bir diyet yapan, besin alımını etkileyen kronik hastalığı bulunan, hastalık nedeniyle ilaç kullanan çocuklar ve onların ebeveynleri çalışmaya dahil edilmemiştir. Araştırma kapsamında 4-11 yaş arası çocuğu olan 192 ebeveyne ulaşılmış ancak dışlama kriterleri nedeniyle 143 veri değerlendirmeye alınmıştır.

Çalışmanın yürütülebilmesi için gerekli izin ve onay kurum yöneticisinden alınmıştır (EK-1). Katılımcılara Aydınlatılmış Onam Formu sunulmuştur. Araştırma için, Hacettepe Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından 17.03.2020 tarihinde GO 20/245 proje numaralı Etik Kurul Onayı alınmıştır (EK-2).

3.2. Araştırmanın Genel Planı

Bu tanımlayıcı araştırmada veriler çocukların yeme davranışını anlamak için çocuklarının beslenmesinden birincil sorumlu ebeveynlerden COVID pandemisi nedeniyle çevrimiçi olarak elde edilmiştir. Araştırmaya katılan ebeveynlere, Genel Bilgi Anketi, Sezgisel Yeme Ölçeği-2 (SYÖ-2), Çocuk Beslenme Anketi (ÇBA), Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi ve Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi uygulanmıştır. Bu bilgilere ek olarak çocukların cinsiyeti, yaşı, vücut ağırlığı, boy uzunluğu ve sağlık durumuyla ilişkili sorular ebeveyne sorulmuştur. Ebeveynlerin vücut ağırlıkları bilgileri de bireylerden toplanmıştır.

3.3. Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

3.3.1. Genel Bilgi Anketi

Araştırmaya katılan ebeveynlerin ve çocukların genel özelliklerine dair bilgileri içeren ve 19 sorudan oluşan genel bilgi anketi annenin ve babanın yaşı, eğitim durumu, vücut ağırlığı, boy uzunluğu, şu anki vücut ağırlıklarını nasıl değerlendirdikleri ve tanı aldıkları bir hastalık olup olmadığı ve çocuğun beslenmesinden sorumlu kişinin kim olduğu sorularını içermektedir. Bununla birlikte, çocuğun cinsiyeti, yaşı, vücut ağırlığı, boy uzunluğu ve sağlık durumuyla ilişkili soruları içermektedir (EK-3).

Çalışmaya katılan ebeveynlere çocuğun beslenmesinden sorumlu kişinin kim olduğu sorulmuş ve anketi yanıtlamaya onun devam etmesi istenmiştir.

3.3.2. Yeme Tutum Testi (YTT-26)

YTT-26 formu (YTT-26 testi) bireylerin yeme davranış tutumu konusunda kendilerini değerlendirebildikleri bir yeme tutum testidir. Form anoreksiya nervozanın semptomlarını ölçmek için Garner ve Garfinkel tarafından geliştirilmiştir (78). YTT-26 formu 26 maddeden oluşmaktadır ve testin toplam puanı 0-53 arasında değişmektedir. Yirmi puan YTT-26 için kesim noktası olup; “Anormal yeme davranışı” yirmi ve üzeri puan alan bireyler; “normal yeme davranışı” ise 20’nin altında puan alan bireyler olarak nitelendirilmiştir (79). Ölçeğin Türkçe geçerlilik güvenilirlik çalışması 1989 yılında Savaşır ve Erol tarafından pilot çalışma ile yapılmıştır (80).

3.3.3. Sezgisel Yeme Ölçeği-2 (SYÖ-2)

Sezgisel Yeme Ölçeği ilk olarak 2004 yılında Haws ve arkadaşları (81) tarafından sezgisel yeme düzeyini saptama amacıyla geliştirilmiştir. Daha sonra üç alt faktör olarak yeniden ele alınarak Tylka (64) tarafından Sezgisel Yeme Ölçeği geliştirilmiştir. Bu ölçekte sezgisel yeme üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; yemek yemeye koşulsuz izin verme, duygusal değil fiziksel nedenlerle yemek yeme ne zaman ve ne kadar yeneceğini belirlemek için açlık ve tokluk sinyallerine

güvenme. Bu bileşenlerin tümü birbirleriyle bağlantılıdır ve her birinin varlığı sezgisel yemeyi oluşturmaktadır (64). Daha sonra Sezgisel Yeme Ölçeği yenilenmiş ve 4 alt boyuttan, 23 sorudan oluşan ve 5'li likert tipi (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) bir ölçek olan Sezgisel Yeme Ölçeği-2 geliştirilmiştir (71). Bu ölçeğe farklı olarak beden-yiyecek seçim uyumu alt boyutu eklenmiştir. Ölçeğin alt boyutları ve skorlaması Tablo 3.1.'de verilmiştir.

Tablo 3.1. Sezgisel Yeme Ölçeği Alt Boyutları ve Skorlaması.

Alt Boyutlar	Maddeler	Skorlama	Yorum
Şartsız Yemeye İzin Verme Alt Ölçeği	1-5. maddeler	1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum	Ölçeğin toplamından ve alt ölçekten alınan daha yüksek puanlar katılımcının sezgisel yeme düzeyinin ve şartsız yemeye izin vermeye ilişkin tutumun daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir.
Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği	6-13. maddeler	1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum	Ölçeğin toplamından ve alt ölçekten alınan daha yüksek puanlar katılımcının sezgisel yeme düzeyinin ve duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme tutumunun daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir.
Açlık ve Tokluk İpuçlarına Güvenme Alt Ölçeği	14-19. maddeler	1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum	Ölçeğin toplamından ve alt ölçekten alınan daha yüksek puanlar katılımcının sezgisel yeme düzeyinin ve açlık ve tokluk ipuçlarına güvenmeye ilişkin tutumun daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir.
Beden Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği	20-21. maddeler	1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum	Ölçeğin toplamından ve alt ölçekten alınan daha yüksek puanlar katılımcının sezgisel yeme düzeyinin ve beden yiyecek seçim uyumuna ilişkin tutumunun daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir.

1,2,3,6,7,8 ve 9. maddeler ters skorlanmaktadır.

Ölçeğin Türkiye'de geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Bas ve ark (82) ile Akırmak ve ark. tarafından (83) yapılmıştır. Ölçeğin Türkçe versiyonunda 21 soru ve 4 alt ölçek bulunmaktadır.

3.3.4. Çocuk Beslenme Anketi (ÇBA)

ÇBA, 2-11 yaş arasında olan çocukların ebeveynlerinin çocuklarının beslenmesiyle ilişkili algı, kaygı ve çocuk beslemesiyle ilişkili uygulamalarını değerlendiren 5'li likert tipi bir ankettir. Bu anket kapsamında ebeveynlerin çocuklarının obeziteye yatkınlığıyla ilişkili algıları da incelenmektedir. Orijinal ÇBA 1994 yılında Johnson ve Birch tarafından 24 madde olarak geliştirilmiştir. Birch ve ark. tarafından 2001 yılında ÇBA revize edilmiştir. Revize ÇBA 31 madde ve 7 alt

boyuttan oluşmaktadır (84). Yedi alt boyuttan dördü ebeveynlerin çocuklarının obeziteye yatkınlığıyla ilişkili algılarını ve kaygılarını, diğer üç alt boyut ise ebeveynlerin çocuklarını beslemesi ile ilişkili uygulamalarını değerlendirir. Ölçeğin toplam puanı yoktur ve her alt boyut kendi içinde puanlanmaktadır. Çocuk Beslenme Anketi'nin Türkçe geçerlik ve güvenilirliği Erdim ve ark. (85) tarafından 2010 yılında yapılmıştır. Ölçeğin alt boyutları ve puanlamaları Tablo 3.2.'de verilmiştir.

Tablo 3.2. Çocuk Beslenme Anketi Alt Boyutları ve Skorlaması.

ÇBA- Ebeveynlerin çocukluk çağı obezitesi ile ilgili algıları ve kaygıları (4 alt boyut)			
Alt boyut	Soru sayısı	Skorlama	Yorumlama
Sorumluluk algısı	3	Hiçbir zaman (1) Nadiren (2) Bazen (3) Çoğu zaman (4) Her zaman (5)	Her soruya verilen yanıtların puanları toplanarak ortalaması alınır. Elde edilen puan alt boyutun toplam puanıdır. Alt boyutun puan ortalamasının yüksek olması ebeveynlerin çocuklarını besleme konusundaki sorumluluk algılarının yüksek olduğunu gösterir.
Ebeveynlerin Tartı Algısı	4	Oldukça zayıf (1) Zayıf (2) Normal (3) Kilolu (4) Oldukça kilolu (5)	Alt boyutun puan ortalamasının yüksek olması ebeveynlerin tartılarını daha fazla algıladıklarını gösterir
Çocuğun Algılanan Tartısı	*6	Oldukça zayıf (1) Zayıf (2) Normal (3) Kilolu (4) Oldukça kilolu (5) Tamamen kaygısız	Her soruya verilen yanıtların puanları toplanarak ortalaması alınır. Elde edilen puan alt boyutun toplam puanıdır. Alt boyutun puan ortalamasının yüksek olması ebeveynlerin çocuklarını daha fazla tartılı olarak algıladıklarını gösterir
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları	3	(1) Az kaygısız (2) Ne kaygılı ne kaygısız (3) Az kaygılı (4) Kaygılı (5)	Her soruya verilen yanıtların puanları toplanarak ortalaması alınır. Elde edilen puan alt boyutun toplam puanıdır. Alt boyutun puan ortalamasının yüksek olması ebeveynlerin çocuklarının aşırı tartılı olması riski konusunda daha fazla kaygılı olduklarını gösterir
ÇBA-Ebeveynlerin çocuklarının beslenmesine yönelik uygulamaları (Üç alt boyut)			
Kısıtlama	8	Katılmıyorum (1) Kısmen katılmıyorum (2) Ne katılıyorum ne katılmıyorum (3) Kısmen katılıyorum (4) Katılıyorum (5)	Her soruya verilen yanıtların puanları toplanarak ortalaması alınır. Elde edilen puan alt boyutun toplam puanıdır. Alt boyutun puan ortalamasının yüksek olması çocuklarının yemesi konusunda ebeveynler tarafından yapılan kısıtlamanın daha yüksek olduğunu gösterir
Yemeğe Zorlama	4	Katılmıyorum (1) Kısmen katılmıyorum (2) Ne katılıyorum ne katılmıyorum (3) Kısmen katılıyorum (4) Katılıyorum (5)	Her soruya verilen yanıtların puanları toplanarak ortalaması alınır. Elde edilen puan alt boyutun toplam puanıdır. Alt boyutun puan ortalamasının yüksek olması ebeveynlerin çocuklarına özellikle yemek saatlerinde yemeleri için daha fazla baskı yaptıklarını gösterir
İzlem	3	Hiçbir zaman (1) Nadiren (2) Bazen (3) Çoğunlukla (4) Her zaman (5)	Her soruya verilen yanıtların puanları toplanarak ortalaması alınır. Elde edilen puan alt boyutun toplam puanıdır. Alt boyutun puan ortalamasının yüksek olması ebeveynlerin çocuklarının yemelerini daha fazla izlediklerini gösterir

*Orijinalinde 6 madde olan bu alt boyutun 6. maddesi Türkçe versiyondan çıkarılmıştır. Ebeveynlerin çocuklarının 6. ila 8. sınıf arası dönemdeki tartılarının algılanmasını sorgulayan 6. madde (13. soru) çalışma grubundaki çocukların yaşları 11 ve altı olması nedeniyle ebeveynleri tarafından cevaplanamayacağı için ölçekten çıkarılmıştır.

3.3.5. Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi

Ebeveyn besleme stilini tespit etmek amacıyla 2002 yılında Wardle ve ark. (86) tarafından Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi geliştirilmiştir. 27 maddelik, 5 puan

üzerinden değerlendirilen (1=asla-5=her zaman) Likert tipi bir ankettir. Bu ankete göre 4 tip ebeveyn besleme tarzı bulunmaktadır. Duygusal (emosyonel) besleme, yardımcı (enstrümental) besleme, yemeye teşvik/cesaret verme (yiyeceği ödül olarak kullanma) ve aşırı yemeyi kontrol etme. Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirliği Özçetin ve ark. (87) tarafından 2010 yılında yapılmıştır. Dört alt boyutu olan özgün anketin “Aşırı Yemeyi Kontrol” alt boyutu Türkçe formunda “Sıkı Kontrollü Besleme” ve “Toleranslı Kontrollü Besleme” olarak iki alt boyuta ayrılmıştır. 27 maddelik bu anket anneler ve babalar tarafından uygulanan besleme davranışlarının en yaygın beş yönünü değerlendirmektedir. Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi’nin alt boyutları ve skorlaması Tablo 3.3.’te verilmiştir.

Tablo 3.3. Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi’nin Alt Boyutları ve Skorlaması.

Alt Boyut	Sorular	Skorlama	Yorum
Duygusal Besleme	2, 13, 15, 21, 25 numaralı maddeler	1=asla-5=her zaman	Alt boyutun puan toplamları hesaplanıp yüksek puanlar ebeveynlerin duygusal beslenme tarzını kullanma eğiliminin daha yüksek olduğunu göstermektedir
Yardımcı Besleme	(7, 9, 18, 22 numaralı maddeler	1=asla-5=her zaman	Alt boyutun puan toplamları hesaplanıp yüksek puanlar ebeveynlerin yardımcı beslenme tarzını kullanma eğiliminin daha yüksek olduğunu göstermektedir
Cesaretlendirici Besleme	3, 4, 6, 8, 10, 12, 19, 27 numaralı maddeler	1=asla-5=her zaman	Alt boyutun puanları toplanır. Yüksek puanlar ebeveynlerin cesaretlendirici beslenme tarzını kullanma eğiliminin daha yüksek olduğunu göstermektedir
Sıkı Kontrollü Besleme	5, 17, 20, 24, 26 numaralı maddeler	1=asla-5=her zaman	Alt boyutun puanları toplanır. Yüksek puanlar ebeveynlerin sıkı kontrollü besleme tarzını kullanma eğiliminin daha yüksek olduğunu göstermektedir
Toleranslı Kontrollü Besleme	1, 11, 14, 16, 23 numaralı maddeler	1=asla-5=her zaman	Alt boyutun puan toplanır. Yüksek puanlar ebeveynlerin toleranslı kontrollü beslenme tarzını kullanma eğiliminin daha yüksek olduğunu göstermektedir

3.3.6. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi

2001 yılında Wardle ve ark. (88) tarafından geliştirilen, çocuklarda besine ilgi duyma ve besinden kaçınma davranışlarını ölçen 8 alt boyut ve 35 madde içeren 5’li (1=asla, 5=her zaman) likert tipi bir ankettir. Türkiye’de ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliği Yılmaz ve ark. (89) tarafından 2011 yılında yapılmıştır. Bu ankette 2 ana alt boyuta bölünebilen 8 alt boyut bulunmaktadır. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi’ne ilişkin alt boyut ve skorlama Tablo 3.4.’te verilmiştir.

Tablo 3.4. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi'nin Alt Boyutları ve Skorlaması.

Gıdaya İlgili Duyma Alt Boyutu			
Alt Boyut	Sorular	Skorlama	Yorum
Gıda Heveslisi	12, 14,19, 20, 28 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanlar elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun gıda heveslisi alt boyutuna daha fazla eğilimi olduğunu göstermektedir.
Duygusal Aşırı Yeme	2, 13, 15, 27 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanlar elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun duygusal aşırı yeme alt boyutuna daha fazla eğilimi olduğunu göstermektedir.
Gıdadan Keyif Alma	1, 3, 4, 5, 22 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanları elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun gıdadan keyif alma alt boyutuna daha fazla eğilimi olduğunu göstermektedir.
İçme Tutkusu	6, 29, 31 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanlar elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun içme tutkusu alt boyutuna daha fazla eğilimi olduğunu göstermektedir.
Gıdadan Kaçınma Alt Boyutu			
Tokluk Heveslisi	7, 17, 21, 24, 26, 30, 33 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanlar elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun tokluk heveslisi alt boyutuna daha fazla eğilimi olduğunu göstermektedir.
Yavaş Yeme	8, 18, 34, 35 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanlar elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun yavaş yeme alt boyutuna daha fazla eğilimi olduğunu göstermektedir.
Duygusal Az Yeme	9, 11, 23, 25 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanlar elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun duygusal az yeme alt boyutuna daha fazla eğilimi olduğunu göstermektedir.
Yemek Seçiciliği	10, 16, 32 numaralı maddeler	1=asla, 5=her zaman	Maddelerin puanları toplanıp bu alt boyuta ait genel puanlar elde edilmektedir. Daha yüksek puanlar, çocuğun yemek seçiciliği alt boyutuna daha az eğilimi olduğunu göstermektedir.

Steinsbekk ve ark. (25) Norveç'te yapılan bir çalışmada seçici yeme davranışı için Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi'nin Yemek Seçiciliği alt ölçeğinin tarama etkinliğini incelemişlerdir. Ölçeğe ek olarak, araştırmacılar ortalama yaşı $6,7 \pm 0,17$ olan yaklaşık 800 çocuğun ebeveynleriyle yapılandırılmış psikiyatrik görüşmeler kullanmıştır. Bu analize dayanarak, biri orta ve şiddetli seçici yeme vakaları, diğeri ise şiddetli vakalar için olmak üzere Yemek Seçiciliği alt ölçeğinde iki kesim noktası belirlenmiştir. Bu kesim noktaları İsveç'te okul öncesi çocuklar için de uygulanmış ve kullanılabileceği görülmüştür (90). Steinsbekk ve ark. (25) tarafından belirlenen kesin noktası Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi'nin Yemek Seçiciliği alt boyutunda 3,33 ve üzeri puan alan grubun şiddetli seçici yeme davranışı gösterdiği, 3,0 ve üstü puanın ise hem orta hem şiddetli seçici yemeyi gösterebileceği

belirtilmiştir. Bu çalışmada da seçici yeme davranışını incelemek için ölçeğin Steinsbekk tarafından belirlenen maddeleri kullanılmıştır.

3.3.7. Antropometrik Verilerin Değerlendirilmesi

Ebeveynlerin Beden Kütle İndeksi (BKİ) vücut ağırlığı (kg) boy uzunluğunun (m) karesine bölünerek hesaplanmıştır. BKİ'si $<18.5 \text{ kg/m}^2$ olanlar zayıf, $18.5-24.99 \text{ kg/m}^2$ olanlar normal, $\geq 25.00 \text{ kg/m}^2$ olanlar fazla kilolu, $\geq 30.00 \text{ kg/m}^2$ olanlar obez olarak sınıflandırılmıştır (91). Çocukların boy ve vücut ağırlıkları değerlendirilirken <5 yaş çocuklarda boya göre ağırlık kullanılmıştır (92). Veriler WHO Antro (93) programına girilerek değerlendirilmiştir. 5-11 yaş arasındaki çocuklar için ise yaşa göre BKİ Z skoru hesaplanmıştır (91). Hesaplama için WHO Antroplus (94) programı kullanılmıştır.

3.4. Verilerin İstatistiksel Olarak Değerlendirilmesi

Veri girişi için IBM Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 22.0 programı kullanılmıştır. Değişkenlerde tanımlayıcı istatistik olarak sayı (n) ve yüzde (%), ortalama (\bar{X}), standart sapma (SS), alt ve üst değerler kullanılmıştır. Sayısal değişkenlerin normal dağılıp dağılmadığı incelenmiştir. Demografik özelliklere göre ölçek puanları (sayısal ölçümler) bakımından fark olup olmadığı 2 bağımsız grup olması halinde parametrik varsayımlar sağlandığında 2 ortalama arasındaki farkın anlamlılık testi, sağlanmadığında Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır. İki den çok bağımsız grup arasındaki farka parametrik varsayımlar sağlandığında Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), sağlanmadığında Kruskal-Wallis Varyans Analizi uygulanmıştır. Dağılıma göre değişkenler normal dağılıyorsa ilişkiye Pearson korelasyon katsayısıyla, normal dağılmıyorsa Spearman korelasyon katsayısıyla bakılmıştır. 2'den fazla bağımsız grup Kruskal Wallis testi ile karşılaştırılmıştır. Anlamlı bulunan ($p < 0.05$) sonuçlar için Dunn-Bonferroni Çoklu Karşılaştırma test sonuçları değerlendirilmiştir. Anne babaların Sezgisel Yeme Puanının ve demografik özelliklerin anne-babaların çocukları nasıl beslediğini ve çocuklarda seçici yeme davranışını ne kadar etkilediğini görmek için regresyon çözümlemesi yapılmıştır.

4. BULGULAR

Bu çalışma 143 ebeveyn üzerinde yapılmış ve ebeveyn sezgisel yeme düzeyinin çocuklarda seçici yeme üzerine etkisinin saptanmasını, ebeveyn sezgisel yeme düzeyinin ebeveynlerin çocuklarını besleme tarzına etkisinin incelenmesini ve farklı Beden Kütle İndeksi (BKİ) değerine sahip çocukların ebeveynleri tarafından beslenmesinin ve ebeveynlerinin sezgisel yeme düzeylerinin farklı olup olmadığının incelenmesini amaçlamaktadır.

4.1. Katılımcıların Genel ve Antropometrik Özellikleri

Tablo 4.1. çocuğun beslenmesinden sorumlu kişileri göstermektedir. Çocuğun beslenmesinden %93,7 annelerin sorumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. 1. Çocuğun Beslenmesinden Sorumlu Kişiler.

Sorumlu Kişi	S	%
Anne	134	93,7
Baba	4	2,8
Diğer	5	3,5
Toplam	143	100

Tablo 4.2.'de ebeveynlere ait genel özellikler verilmiştir. Beslenmeden sorumlu annelerin yaş ortalaması $38,4 \pm 5,5$ yıl, babaların yaş ortalaması $41,5 \pm 2,1$ yıl'dır. Beslenmeden sorumlu annelerin eğitim durumlarına bakıldığında yarıdan fazlası lisans mezunudur. Beslenmeden sorumlu babaların yarısı lisans mezunudur. Annelerin %80,6'sının ve babaların %75'inin tanı aldığı bir hastalık bulunmamaktadır. Tanı alınan hastalıklar hipotiroidi, polikistik over sendromu, depresyon, astım ve çölyaktır.

Tablo 4.2. Ebeveynlere İlişkin Genel Özelliklere Göre Dağılımı.

Özellikler	Sorumlu Anne (n=134)		Sorumlu Baba (n=4)		Toplam (n=143)		Toplam (n=143)		Baba
	S	%	S	%	S	%	S	%	
Yaş ($\bar{X}\pm SS$, Alt-Üst)	38,4±5,5(24,8-53,7)		41,5±2,1(38,8-43,1)		38,4±5,5(24,77-53,72)		41,6±6,3(27,85-58,87)		
Eğitim									
İlkokul	5	3,7	-	-	5	3,5	3	2,1	
Ortaokul	5	3,7	-	-	5	3,5	6	4,2	
Lise	24	17,9	1	25,0	27	18,9	25	17,5	
Lisans	69	51,5	2	50,0	73	51,0	76	53,1	
Lisansüstü	31	23,1	1	25,0	33	23,1	33	23,1	
Hastalık Durumu									
Evet	26	19,4	1	25	28	19,6	-	-	
Hayır	108	80,6	3	75	115	80,4	-	-	

Çalışmadaki çocuklara ilişkin genel bilgiler Tablo 4.3.'te verilmiştir. Çalışmaya katılan çocuklar 4-11 yaş arasındadır. Çalışmaya katılan erkek çocukların %89,4'ünün, kız çocukların %5,2'sinin herhangi bir hastalığı bulunmamaktadır. Erkek çocukların %95,5'inin, kız çocukların %90,9'unun besin alerjisi bulunmamaktadır. Çalışmaya katılan erkek çocukların %98,5'i, kız çocukların %100'ü herhangi bir diyet uygulamamaktadır. Diyet uygulayan kişi laktozsuz diyet uygulamaktadır. Erkek ve kız çocukların yaş, hastalık durumu, besin alerjisi olup olmaması ve diyet uygulama durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$).

Tablo 4.3. Çocuklara İlişkin Genel Özelliklere Göre Dağılımı.

Özellikler	Erkek (n=66)		Kız (n=77)		p
	S	%	S	%	
Yaş ($\bar{X}\pm SS$, Alt-Üst)	8±2(4-11)		8±2(4-11)		0,832*
Hastalık					
Hayır	59	89,4	73	94,8	0,226**
Evet	7	10,6	4	5,2	
Besin Alerjisi					
Hayır	63	95,5	70	90,9	0,341***
Evet	3	4,5	7	9,1	
Diyet Uygulama					
Hayır	65	98,5	77	100,0	0,462***
Evet	1	1,5	0	0,0	

*Bağımsız iki örneklem t testi, **Pearson ki-kare testi, ***Fisher'in kesin testi

Beslenmeden sorumlu ebeveynlerin vücut ağırlığı, boy uzunluğu ve BKİ sınıflamasına göre dağılımı Tablo 4.4.'te verilmiştir. Beslenmeden sorumlu annelerin %63,4'ünün BKİ'leri normal olarak sınıflandırılmaktadır. Beslenmeden sorumlu babaların yarısının BKİ'si normal olarak sınıflandırılmaktadır.

Tablo 4.4. Ebeveynlerin Beden Kütle İndeksi Değerleri ve Sınıflandırılması.

	Sorumlu Anne (n=134)		Sorumlu Baba (n=4)	
	S	%	S	%
Vücut Ağırlığı (kg) (X±SS, Alt-Üst)	65,54±13,25(48,00-110,00)		86,50±19,96(72,00-116,00)	
Boy Uzunluğu (cm) (X±SS, Alt-Üst)	163,65±5,42(150,00-180,00)		177,00± 2,45(175,00-180,00)	
BKİ (kg/m²) (X±SS, Alt-Üst)	24,43±4,63(17,63-39,64)		27,51±5,63(23,51-35,8)	
Zayıf (<18.50)	1	0,7	-	-
Normal (18,50-24,99)	85	63,4	2	50,0
Hafif Şişman (25,0-29,99)	34	25,4	1	25,0
Şişman/Obez (≥30,00)	14	10,4	1	25,0

Çalışmaya katılan çocukların boya göre ağırlık ve BKİ sınıflaması değerleri Tablo 4.5.'de verilmiştir. Çalışmadaki erkek çocukların %9,1'i zayıf, %43,9'u normal, %25,8'i hafif şişman, %21,2'si obezdir. Kız çocuklarının ise %14,3'ü zayıf, %63,6'sı normal, %13'ü hafif şişman, %9,1'i obezdir. Erkeklerde obez olanların oranı kızlara göre daha yüksek iken kızlarda normal olanların oranı erkeklere göre daha yüksektir (p<0.05).

Tablo 4.5. Çocukların Boya Göre Ağırlık ve BKİ Sınıflaması Değerleri.

	Erkek (n=66)		Kız (n=77)		p
	(\bar{X} ±SS, Alt-Üst)				
Vücut Ağırlığı (kg)	27,44±9,02(10,00-55,00)		25,44±8,96(13,00-51,00)		
Boy Uzunluğu (cm)	125,08±17,61(84,00-182,00)		122,38±14,40(85,00-155,00)		
Boya Göre Ağırlık ve BKİ (kg/m²) Sınıflaması	17,2±2,95(10-27)		16,6±3,1(11,7-28,9)		
	S	%	S	%	
Zayıf	6	9,1	11	14,3	
Normal	29	43,9	49	63,6	0,019*
Hafif Şişman	17	25,8	10	13,0	
Şişman/Obez	14	21,2	7	9,1	

Pearson ki-kare testi

Anne BKİ ve Baba BKİ sınıflamasının çocuk boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoruna göre dağılımı Tablo 4.6.'da verilmiştir. Sorumlu kişi anne olduğunda (n=134) anne BKİ'ye göre çocuk BKİ dağılımı istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.002). Zayıf çocuklarda annesi zayıf olanların oranı (%100), obez olanlara göre (%7,1) anlamlı olarak yüksektir. Obez çocuklarda annesi obez olanların oranı (%42,9), normal olanlara göre (%5,9) anlamlı olarak yüksektir. BKİ'si normal

annelerde çocuğu normal olanların oranı (%71,6), obez olanlara göre (%27,8) daha yüksektir. BKİ'si obez olan annelerde çocuğu obez olanların oranı (%33,3), normal olanlara göre (%8,1) daha yüksektir.

Tablo 4.6. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların BKİ Sınıflamasının Çocuklarının Boya Göre Ağırlık ve Yaş'a Göre BKİ Sınıflamasına Göre Dağılımı.

Çocuk Boya Göre Ağırlık ve Yaş'a Göre BKİ Sınıflaması									
Anne BKİ	Zayıf		Normal		Hafif Şişman		Şişman/Obez		P
	S	%	S	%	S	%	S	%	
Zayıf	1	100	-	-	-	-	-	-	0,002**
Normal	10	11,8	53	62,4	17	20	5	5,9	
Hafif Şişman	4	11,8	15	44,1	8	23,5	17	20,6	
Şişman/Obez	1	7,1	6	42,9	1	7,1	6	42,9	
Baba BKİ									
Normal	-	-	-	-	1	50	1	50	
Hafif Şişman	-	-	1	100	-	-	-	-	
Şişman/Obez	-	-	2	50	1	25	1	25	

Pearson ki-kare testi; **p<0.01

4.2. Ebeveynlerin YTT-26 Puanlarının İncelenmesi

Beslenmeden sorumlu annelerin ve babaların yaşının YTT-26 puanlarına göre dağılımı Tablo 4.7.'de verilmiştir. Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır (p>0.05).

Tablo 4.7. Beslenmeden Sorumlu Annelerin ve Babaların Yaşının YTT-26 Puanlarına Göre Dağılımı.

	YTT-26 Puanı	Yaş	p
Anne		Medyan (Alt-Üst)	
Yeme bozukluğu riski düşük (<20 puan) (n=120)	9,00(6,00-14,00)	37,33(34,48-42,44)	0,666
Yeme bozukluğu riski yüksek (≥20 puan) (n=13)	28,00(22,50-32,50)	40,96(33,91-42,81)	
Baba			
Yeme bozukluğu riski düşük (<20 puan) (n=3)	11,00(9,00-11,50)	41,09(38,79-43,10)	
Yeme bozukluğu riski yüksek (≥20 puan) (n=1)	29,00(29,00-29,00)	43,10(43,10-43,10)	

Mann-Whitney U testi

4.3. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Ölçeği Puanlarının Değerlendirilmesi

Ebeveynlerin sezgisel yeme ölçeği puanlarına göre dağılımları Tablo 4.8.'de verilmiştir.

Tablo 4.8. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımları.

Sezgisel Yeme Ölçeği	Anne (n=134)	Baba (n=4)	Toplam (n=143)
	Medyan (Alt-Üst)		
Sezgisel Yeme Ölçeği-Toplam	3,43(2,86-3,81)	3,55(3,00-3,88)	3,48(2,90-3,81)
Şartsız Yemeye İzin Verme	3,00(2,60-3,40)	3,50(2,80-4,00)	3,00(2,60-3,40)
Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme	3,50(2,75-4,00)	2,88(2,56-3,94)	3,50(2,75-4,00)
Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme	3,83(3,00-4,17)	3,83(2,83-4,50)	3,83(3,00-4,33)
Beden Yiyecek Seçim Uyumu	3,50(3,00-4,00)	3,25(3,00-4,25)	3,50(3,00-4,00)

Beslenmeden sorumlu annelerin ve babaların BKİ sınıflamasının Sezgisel Yeme Ölçeği-2 puanlarına göre dağılımı Tablo 4.9.'da verilmiştir. Çalışmada beslenmeden sorumlu 134 anne vardır ancak zayıf olan 1 anne dışlanmış ve analizler 133 anne üzerinden yapılmıştır. Beslenmeden sorumlu annelerin BKİ'leri ile Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği Skoru dağılımı ($p<0.01$) ve Sezgisel Yeme Ölçeği-2 Toplam puanı dağılımı istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). BKİ'si normal olan annelerin Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği Skoru obez annelere göre anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$). BKİ'si normal olan annelerin Sezgisel Yeme Ölçeği-2 Toplam Puanı obez annelere göre anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$). Baba BKİ sınıflamasının sezgisel yeme ölçeği alt boyut ve toplam puanına göre dağılımı istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$).

Tablo 4.9. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların BKİ Sınıflamasının Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.

	Anne BKİ			p
	Normal	Hafif Şişman	Şişman/Obez	
	Medyan (Alt-Üst)			
ŞYİV	3,00(2,60-3,60)	3,00(2,60-3,20)	3,00(2,60-3,40)	0,465
DDFSY	3,75(2,88-4,25)	3,13(2,75-3,88)	2,50(1,50-3,50)	0,001**
ADİG	3,83(3,00-4,17)	4,00(3,00-4,50)	3,42(2,83-4,00)	0,268
BYSU	3,50(3,00-4,00)	4,00(2,50-4,00)	3,00(2,00-3,50)	0,185
SYÖ-2-Toplam	3,48(2,90-4,05)	3,43(3,00-3,62)	3,00(2,52-3,24)	0,014*
	Baba BKİ			
ŞYİV	3,00(2,60-3,20)	3,20(2,80-3,60)	3,10(2,60-3,70)	0,260
DDFSY	3,38(2,75-3,88)	3,50(2,88-4,13)	3,31(2,56-4,13)	0,639
ADİG	3,67(3,00-4,00)	4,00(2,83-4,50)	3,67(3,08-4,00)	0,300
BYSU	3,50(3,00-4,00)	3,50(3,00-4,00)	3,00(2,25-4,00)	0,242
SYÖ-2-Toplam	3,38(2,90-3,67)	3,52(2,90-3,90)	3,24(2,60-3,71)	0,331

Kruskall Wallis Testi; *p<0.05; **p<0.01; ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSİ: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doğunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2

Beslenmeden sorumlu ebeveynlerin eğitim düzeylerinin Sezgisel Yeme Ölçeği-2 puanlarına göre dağılımı Tablo 4.10.'da verilmiştir. Eğitim düzeylerinin sezgisel yeme puanlarına göre dağılımı istatistiksel olarak anlamlı değildir (p>0.05).

Tablo 4.10. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların Eğitim Durumlarının Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.

	Annenin Son Mezun Olduğu Okul					p
	İlkokul	Ortaokul	Lise	Lisans	Lisansüstü	
	Medyan (Alt-Üst)					
ŞYİV	2,40(2,40-2,80)	3,00(2,40-3,20)	2,80(2,60-3,20)	3,00(2,60-3,40)	3,00(2,80-3,40)	0,327
DDFSY	3,50(3,50-3,50)	3,38(3,25-3,75)	3,13(2,75-4,13)	3,75(2,75-4,13)	3,13(2,50-3,88)	0,908
ADİG	3,67(3,67-3,67)	4,00(3,83-4,67)	3,83(3,08-4,50)	4,00(3,17-4,17)	3,00(2,67-4,00)	0,332
BYSU	3,00(3,00-3,00)	4,00(4,00-5,00)	3,50(2,50-4,00)	4,00(3,00-4,00)	3,00(2,50-4,00)	0,119
SYÖ-2-Toplam	3,24(3,24-3,24)	3,62(3,52-3,81)	3,43(2,93-3,64)	3,52(2,90-3,90)	3,24(2,62-3,62)	0,518

Kruskall Wallis Testi; ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSİ: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doğunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2

Beslenmeden sorumlu ebeveynlerin eğitim düzeyleri lise ve altı/lisans ve üstü olmak üzere 2 gruba ayrılmış ve Sezgisel Yeme Ölçeği-2 puanlarına göre dağılımı Tablo 4.11.'de verilmiştir. Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır (p>0.05).

Tablo 4.11. Beslenmeden Sorumlu Anne ve Babaların Eğitim Durumlarının (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.

	Annenin Son Mezun Olduğu Okul (n=134)		p
	Lise ve Altı	Lisans ve Üstü	
	Medyan (Alt-Üst)		
ŞYİV	2,80(2,40-3,20)	3,00(2,80-3,40)	0,093
DDFSY	3,25(2,88-4,13)	3,50(2,75-4,00)	0,897
ADİG	3,75(3,17-4,50)	3,83(3,00-4,00)	0,401
BYSU	3,50(3,00-4,00)	3,50(3,00-4,00)	0,628
SYÖ-2-Toplam	3,43(3,05-3,67)	3,48(2,86-3,8)	0,916
	Babanın Son Mezun Olduğu Okul (n=4)		
ŞYİV	2,40(2,40-2,40)	3,80(3,20-4,20)	-
DDFSY	3,13(3,13-3,13)	2,63(2,50-4,75)	-
ADİG	5,00(5,00-5,00)	3,67(2,00-4,00)	-
BYSU	5,00(5,00-5,00)	3,00(3,00-3,50)	-
SYÖ-2-Toplam	3,67(3,67-3,67)	3,43(2,57-4,10)	-

Mann Whitney U Testi; ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSİ: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2; Baba gözlem sayısı (n=4) az olduğu için p değeri hesaplanamamıştır.

Çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa Göre BKİ Z Skorunun ebeveyn sezgisel yeme puanlarına göre dağılımı Tablo 4.12.'de verilmiştir. Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme Alt Ölçeği Skoru değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.05$). Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.05$). Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin Sezgisel Yeme Ölçeği-2 Toplam Puanı değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.05$).

Tablo 4.12. Çocuk Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skorunun Ebeveyn Sezgisel Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.

	ŞYİV	DDFSY	ADİG	BDSU	SYÖ-2-Toplam
Çocuk Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Sınıflaması	Medyan (Alt-Üst)				
Zayıf (n=17)	3,20(2,60-3,60)	2,63(1,5-4,00)	2,83(2,33-4,00)	3,00(2,50-3,50)	2,76(2,48-3,48)
Normal (n=78)	3,00(2,80-3,40)	3,69(2,88-4,25)	(4,00(3,17-4,67)	4,00(3,00-5,00)	3,60(3,10-4,05)
Hafif Şişman (n=27)	3,00(2,60-3,20)	3,38(2,75-4,00)	4,00(2,83-4,00)	3,50(2,50-4,00)	3,43(2,90-3,62)
Şişman/Obez (n=21)	3,00(2,60-3,60)	3,50(2,88-3,88)	3,67(3,00-4,00)	3,00(3,00-4,00)	3,24(3,05-3,67)
p	0,697	0,093	0,006*	0,011*	0,014*

Kruskall Wallis Testi *p<0.05; ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSİY: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2

Besin alerjisi olan ve olmayan çocukların ebeveynlerinin sezgisel yeme puanlarının besin seçiciliği puanlarına göre dağılımı Tablo 4.13.'te verilmiştir. Besin alerjisi olan ve olmayan çocukların ebeveynlerinin Sezgisel Yeme Ölçeği-2 alt boyut ve toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır (p>0.05). Besin alerjisi olan ve olmayan çocukların yeme seçiciliği puanları dağılımı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yoktur (p>0.05).

Tablo 4.13. Besin Alerjisi Olup Olmama Durumunun Sezgisel Yeme Ölçeği ve Besin Seçiciliği Puanlarına Göre Dağılımı.

	Besin Alerjisi Olmayan (n=133)	Besin Alerjisi Olan (n=10)	Toplam (n=143)	p
ÇYDA-YS	2,67(2,00-3,33)	3,00(2,00-3,00)	2,67(2,00-3,33)	0,870
Besin Seçiciliği	2,83(2,50-3,33)	2,75(2,67-3,00)	2,83(2,50-3,33)	0,958
ŞYİV	3,00(2,60-3,60)	3,00(2,80-3,00)	3,00(2,60-3,40)	0,375
DDFSY	3,50(2,75-4,13)	3,75(2,88-3,88)	3,50(2,75-4,00)	0,101
ADİG	4,00(3,00-4,33)	3,33(3,00-4,00)	3,83(3,00-4,33)	0,303
BYSU	3,50(3,00-4,00)	3,50(3,00-4,00)	3,50(3,00-4,00)	0,423
SYÖ-2-Toplam	3,48(2,90-3,81)	3,33(3,29-3,48)	3,48(2,90-3,81)	0,160

Mann Whitney U testi [Medyan (alt-üst)]; ÇYDA-YS: Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi-Yemek Seçiciliği, ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSİY: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2

4.4. Ebeveynlerin Çocuk Beslenme Puanlarının Değerlendirilmesi

Ebeveynlerin Çocuk Beslenme Anketi puanları Tablo 4.14.'te verilmiştir.

Tablo 4. 14. Ebeveynlerin Çocuk Beslenme Anketi Puanlarına Göre Dağılımları.

	Anne (n=134)	Baba (n=4)	Toplam (n=143)
	Medyan (Alt-Üst)		
Çocuk Beslenme Anketi			
Sorumluluk Algısı	4,33(4,00-4,67)	4,50(4,00-4,67)	4,33(4,00-4,67)
Ebeveyn Tartı Algısı	3,00(2,50-3,25)	2,75(2,38-3,00)	3,00(2,50-3,25)
Çocuğun Algılanan Tartısı Skoru	3,00(2,60-3,00)	2,90(2,40-3,30)	3,00(2,60-3,00)
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları Skoru	3,67(3,33-4,33)	3,67(3,50-4,33)	3,67(3,33-4,33)
Kısıtlama Skoru	3,50(2,88-4,13)	3,38(3,19-4,06)	3,50(2,88-4,13)
Yemeğe Zorlama Skoru	3,25(2,50-4,00)	4,00(2,38-4,63)	3,25(2,25-4,00)
İzlem Skoru	4,00(3,67-5,00)	4,00(3,83-4,50)	4,00(3,67-5,00)

Çocuk Beslenme Anketi puanlarının ebeveyn eğitim düzeylerine göre dağılımı Tablo 4.15.'de verilmiştir. Lise ve lisans mezunu annelerde Sorumluluk algısı skoru anlamlı olarak farklıdır ($p<0.05$).

Tablo 4.15. Ebeveynlerin Eğitim Düzeylerinin Çocuk Beslenme Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.

ÇBA	Annenin Son Mezun Olduğu Okul					p
	İlkokul	Ortaokul	Lise	Lisans	Lisansüstü	
	Medyan (Alt-Üst)					
Sorumluluk Algısı	4,00(4,00-4,00)	4,33(4,33-4,67)	4,33(3,50-4,50)	4,67(4,00-5,00)	4,33(3,67-4,67)	0,026*
Ebeveyn Tartı Algısı	3,75(3,25-3,75)	3,00(2,25-3,00)	2,88(2,50-3,25)	2,75(2,50-3,25)	2,75(2,25-3,25)	0,099
Çocuğun Algılanan Tartısı	2,60(2,60-3,00)	3,00(2,80-3,20)	3,00(2,50-3,10)	3,00(2,60-3,00)	3,00(2,80-3,20)	0,583
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları	4,67(3,33-4,67)	3,67(3,00-4,00)	3,67(3,33-3,83)	3,67(3,33-4,33)	3,67(3,00-4,33)	0,809
Kısıtlama	3,38(3,38-3,38)	3,38(3,25-4,13)	3,56(2,50-4,00)	3,75(2,75-4,25)	3,50(3,13-3,75)	0,898
Yemeğe Zorlama	2,00(2,00-3,50)	3,25(2,00-3,25)	3,63(2,75-4,50)	3,25(2,50-4,00)	2,75(2,25-4,00)	0,348
İzlem Skoru	4,00(4,00-4,00)	4,67(3,67-5,00)	4,00(3,00-5,00)	4,67(4,00-5,00)	4,00(3,00-4,33)	0,080

Kruskall Wallis Testi; * $p<0.05$

Beslenmeden sorumlu ebeveynlerin eğitim düzeyleri lise ve altı, lisans ve üstü olmak üzere 2'ye ayrılmış ve Çocuk Beslenme Anketi puanlarına göre dağılımı

Tablo 4.16.'da verilmiştir. Sorumluluk algısı skoru anne eğitim düzeyleri arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.05$).

Tablo 4.16. Beslenmeden Sorumlu Ebeveynlerin Eğitim Düzeylerinin (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Çocuk Beslenme Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.

	Annenin Son Mezun Olduğu Okul (n=134)		p
	Lise ve Altı	Lisans ve Üstü	
	Medyan (Alt-Üst)		
Sorumluluk Algısı	4,33(3,67-4,67)	4,33(4,00-4,67)	0,019*
Ebeveyn Tartı Algısı	3,00(2,50-3,50)	2,75(2,50-3,25)	0,270
Çocuğun Algılanan Tartısı	3,00(2,60-3,20)	3,00(2,60-3,00)	0,839
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları	3,67(3,33-4,00)	3,67(3,33-4,33)	0,721
Kısıtlama	3,44(3,00-4,00)	3,56(2,88-4,13)	0,733
Yemeğe Zorlama	3,50(2,00-4,50)	3,13(2,50-4,00)	0,539
İzlem Skoru	4,00(3,00-5,00)	4,17(3,67-5,00)	0,139
	Babanın Son Mezun Olduğu Okul (n=4)		
Sorumluluk Algısı	4,67(4,67-4,67)	4,33(3,67-4,67)	-
Ebeveyn Tartı Algısı	3,00(3,00-3,00)	2,50(2,25-3,00)	-
Çocuğun Algılanan Tartısı	3,00(3,00-3,00)	2,80(2,00-3,60)	-
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları	5,00(5,00-5,00)	3,67(3,33-3,67)	-
Kısıtlama	4,63(4,63-4,63)	3,25(3,13-3,50)	-
Yemeğe Zorlama	3,75(3,75-3,75)	4,25(1,00-5,00)	-
İzlem Skoru	4,00(4,00-4,00)	4,00(3,67-5,00)	-

Mann Whitney U Testi; * $p<0.05$; Baba gözlem sayısı (n=4) az olduğu için p değeri hesaplanamamıştır.

Çocuk Beslenme Anketi puanlarının çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ sınıflamasına göre dağılımı Tablo 4.17.'de verilmiştir. Çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru sınıflaması ile Çocuğun Algılanan Tartısı skoru ve Yemeğe Zorlama skoru arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Çocuğun Algılanan Tartısı skoru zayıf ve obez çocuklar arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.05$). Yemeğe zorlama skoru için de zayıf ve hafif şişman/obez çocuklar arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$).

Tablo 4.17. Çocuk Beslenme Anketi Puanlarının Çocuklarda Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasına Göre Dağılımı.

Çocuk BKİ	Çocuk Beslenme Anketi							İzlem
	SA	ETA	ÇAT	EÇTHK	Kısıtlam	YZ		
	Medyan (Alt-Üst)							
Zayıf (n=17)	4,33(3,6 7-4,33)	2,50(2,2 5-3,00)	2,40(2,0 0-3,00)	3,67(3,3 3-4,00)	3,13(2,5 0-3,75)	3,50(3,0 0-4,25)	4,00(3,0 0-4,67)	
Normal (n=78)	4,33(4,0 0-4,67)	2,88(2,5 0-3,00)	3,00(2,6 0-3,00)	3,67(3,3 3-4,33)	3,38(2,6 3-4,25)	3,25(2,5 0-4,25)	4,00(3,6 7-5,00)	p<0.0
Hafif Şişman (n=27)	4,67(4,3 3-4,67)	2,75(2,5 0-3,25)	3,00(2,8 0-3,20)	3,67(3,0 0-4,33)	3,75(3,1 3-4,13)	3,50(2,5 0-4,00)	4,67(4,0 0-5,00)	5
Şişman/Ob ez (n=21)	4,33(4,0 0-4,67)	3,00(2,7 5-3,75)	3,00(2,6 0-3,20)	4,33(3,6 7-4,33)	3,75(3,3 8-4,13)	2,25(1,7 5-3,25)	4,00(3,6 7-5,00)	
p	0,206	0,050	0,014*	0,127	0,122	0,037*	0,209	

Kruskall Wallis Testi *p<0.05; BGA: Boya Göre Ağırlık, YG: Yaşa Göre, SA: Sorumluluk Algısı, ETA: Ebeveyn Tartı Algısı, ÇAT: Çocuğun Algılanan Tartısı, EÇTHK: Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları, YZ: Yemeğe Zorlama

4.5. Ebeveynlerin Ebeveyn Besleme Tarzı Puanlarının Değerlendirilmesi

Ebeveynlerin Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi puanları Tablo 4.18.'de verilmiştir.

Tablo 4.18. Ebeveynlerin Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi Puanları.

Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi		Anne (n=134)	Baba(n=4)	Toplam (n=143)
		Medyan (Alt-Üst)		
Duygusal Besleme Skoru	Besleme	1,80(1,20-2,80)	1,60(1,10-2,40)	1,80(1,20-2,80)
Yardımcı Besleme Skoru	Besleme	1,75(1,00-2,50)	2,00(1,25-2,88)	1,75(1,00-2,50)
Cesaretlendirici Besleme Skoru		3,75(3,38-4,25)	3,44(3,06-4,19)	3,75(3,38-4,25)
Sıkı Besleme Skoru	Kontrollü	3,60(3,20-4,20)	3,9(3,80-4,10)	3,60(3,20-4,00)
Toleranslı Besleme Skoru	Kontrollü	3,40(2,80-3,60)	3,00(3,00-3,40)	3,40(3,00-3,60)

Beslenmeden sorumlu ebeveynlerin eğitim düzeyleri lise ve altı, lisans ve üstü olmak üzere 2'ye ayrılmış ve Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi puanlarına göre dağılımı Tablo 4.19.'da verilmiştir. Toleranslı Kontrollü Besleme skoru anne eğitim düzeyleri arasında anlamlı olarak farklıdır (p<0.05).

Tablo 4.19. Beslenmeden Sorumlu Ebeveynlerin Eğitim Düzeylerinin (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.

		Annenin Son Mezun Olduğu Okul (n=134)		p
		Lise ve Altı	Lisans ve Üstü	
		Medyan (Alt-Üst)		
Duygusal Skoru	Besleme	2,10(1,20-3,00)	1,80(1,20-2,70)	0,064
Yardımcı Skoru	Besleme	2,13(1,00-2,75)	1,75(1,00-2,50)	0,166
Cesaretlendirici Besleme Skoru		3,69(2,75-4,00)	3,88(3,50-4,25)	0,173
Sıkı Besleme Skoru	Kontrollü	3,40(3,00-4,00)	3,80(3,20-4,20)	0,234
Toleranslı Besleme Skoru	Kontrollü	3,50(2,80-4,00)	3,40(2,90-3,60)	0,040*
		Babanın Son Mezun Olduğu Okul (n=4)		
Duygusal Skoru	Besleme	2,80(2,80-2,80)	1,20(1,00-2,00)	-
Yardımcı Skoru	Besleme	2,50(2,50-2,50)	1,50(1,00-3,25)	-
Cesaretlendirici Besleme Skoru		4,63(4,63-4,63)	3,13(3,00-3,75)	-
Sıkı Besleme Skoru	Kontrollü	4,20(4,20-4,20)	3,80(3,80-4,00)	-
Toleranslı Besleme Skoru	Kontrollü	3,00(3,00-3,00)	3,00(3,00-3,80)	-

Mann Whitney U Testi; *p<0.05; Baba gözlem sayısı (n=4) az olduğu için p değeri hesaplanamamıştır.

Ebeveyn besleme tarzı anketi puanlarının çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru sınıflamasına göre dağılımı Tablo 4.20.'de verilmiştir. Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p>0.05).

Tablo 4.20. Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi Puanlarının Çocuklarda Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasına Göre Dağılımı.

Çocuk boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru Sınıflaması	Ebeveyn Besleme Tarzı				
	Duygusal Besleme	Yardımcı Besleme	Cesaretlendirici Besleme	Sıkı Kontrollü Besleme	Toleranslı Kontrollü Besleme
	Medyan (Alt-Üst)				
Zayıf (n=17)	1,60(1,20-2,00)	1,25(1,00-1,50)	3,63(3,25-3,88)	3,20(3,00-3,60)	3,40(3,00-3,40)
Normal (n=78)	1,90-(1,20-2,80)	2,00(1,00-2,50)	4,00(3,63-4,25)	3,70(3,20-4,20)	3,20(2,80-3,60)
Hafif Şişman (n=27)	1,80(1,20-2,80)	1,75(1,00-2,50)	3,63(3,25-4,13)	3,80(3,40-4,40)	3,40(3,00-3,60)
Şişman/Obez (n=21)	1,60(1,20-2,80)	1,75(1,25-2,50)	3,50(2,88-4,25)	3,60(3,20-4,00)	3,60(3,00-4,00)
p	0,900	0,105	0,068	0,089	0,565

Kruskall Wallis Testi

4.6. Ebeveynlerin Çocuklarda Yeme Davranışı Puanlarının ve Seçici Yeme Durumlarının Değerlendirilmesi

Ebeveynlerin Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi puanları Tablo 4.21.'de verilmiştir.

Tablo 4.21. Ebeveynlerin Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi Puanları.

Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi	Anne (n=134)	Baba (n=4)	Toplam (n=143)
	Medyan (Alt-Üst)		
Gıda Heveslisi Skoru	1,80(1,40-2,40)	1,70(1,40-2,40)	1,80(1,40-2,40)
Duygusal Aşırı Yeme Skoru	1,50(1,00-2,25)	1,50(1,25-1,63)	1,50(1,00-2,25)
Gıdadan Keyif Alma Skoru	3,00(2,20-3,40)	3,10(2,00-3,40)	3,00(2,20-3,40)
İçme Tutkusu Skoru	2,33(1,67-3,33)	2,00(1,17-3,00)	2,33(1,33-3,33)
Tokluk Heveslisi Skoru	3,29(2,71-3,86)	3,29(3,29-3,86)	3,29(2,71-3,86)
Yavaş Yeme Skoru	2,75(2,25-3,50)	3,88(3,25-4,00)	2,75(2,25-3,50)
Duygusal Az Yeme Skoru	3,00(2,25-3,50)	3,50(2,75-4,13)	3,00(2,25-3,50)
Besin Seçiciliği Skoru	2,67(2,00-3,33)	3,33(3,00-3,33)	2,67(2,00-3,33)
Seçici Yeme	2,83(2,50-3,17)	3,58(3,33-4,00)	2,83(2,50-3,33)

Beslenmeden sorumlu ebeveynlerin eğitim durumları lise ve altı, lisans ve üstü olmak üzere 2'ye ayrılmış ve Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi puanlarına göre dağılımı Tablo 4.22.'de verilmiştir. Tokluk heveslisi ve yavaş yeme skoru grupları arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.01$).

Tablo 4.22. Beslenmeden Sorumlu Ebeveynlerin Eğitim Durumlarının (Lise ve Altı/Lisans ve Üstü) Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi Puanlarına Göre Dağılımı.

	Annenin Son Mezun Olduğu Okul (n=134)		p
	Lise ve Altı	Lisans ve Üstü	
	Medyan (Alt-Üst)		
Gıda Heveslisi Skoru	1,80(1,40-2,40)	1,80(1,40-2,30)	0,405
Duygusal Aşırı Yeme Skoru	1,75(1,00-2,50)	1,50(1,00-2,25)	0,256
Gıdadan Keyif Alma Skoru	3,10(2,60-3,40)	2,80(2,20-3,40)	0,162
İçme Tutkusu Skoru	2,00(1,67-3,00)	2,33(1,33-3,33)	0,454
Tokluk Heveslisi Skoru	2,71(2,14-3,29)	3,43(3,00-3,93)	0,000**
Yavaş Yeme Skoru	2,50(1,75-2,75)	3,00(2,38-3,63)	0,000**
Duygusal Az Yeme Skoru	2,50(2,25-3,00)	3,00(2,50-3,50)	0,055
Besin Seçiciliği Skoru	2,83(2,33-3,33)	2,67(1,83-3,33)	0,303
Seçici Yeme	2,75(2,50-3,00)	2,83(2,42-3,25)	0,906
Babanın Son Mezun Olduğu Okul (n=4)			
Gıda Heveslisi Skoru	2,00(2,00-2,00)	1,40(1,40-2,80)	-
Duygusal Aşırı Yeme Skoru	1,75(1,75-1,75)	1,50(1,00-1,50)	-
Gıdadan Keyif Alma Skoru	3,40(3,40-3,40)	2,80(1,20-3,40)	-
İçme Tutkusu Skoru	3,33(3,33-3,33)	1,33(1,00-2,67)	-
Tokluk Heveslisi Skoru	3,29(3,29-3,29)	3,29(3,29-4,43)	-
Yavaş Yeme Skoru	2,75(2,75-2,75)	4,00(3,75-4,00)	-
Duygusal Az Yeme Skoru	2,50(2,50-2,50)	4,00(3,00-4,25)	-
Besin Seçiciliği Skoru	3,33(3,33-3,33)	3,33(2,67-3,33)	-
Seçici Yeme	3,83(3,83-3,83)	3,33(3,33-4,17)	-

Mann Whitney U Testi; **p<0.01; Baba gözlem sayısı (n=4) az olduğu için p değeri hesaplanamamıştır.

Çocuklar 4-6, 7-9, 10-11 olmak üzere 3 yaş grubuna ayrılmış ve seçici yeme puanlarına göre dağılımı Tablo 4.23.'te verilmiştir. Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (p>0.05).

Tablo 4.23. Çocuklarda Yaş Grupları Sınıflamasının Seçici Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.

Çocuk Yaş Grupları	ÇYDA-YS	
	Seçici Yeme	
	Medyan (Alt-Üst)	
4-6 yaş	2,67(2,00-3,33)	2,83(2,67-3,50)
7-9 yaş	2,50(2,00-3,33)	2,83(2,42-3,33)
10-11 yaş	3,00(2,33-3,50)	3,00(2,50-3,33)
p	0,329	0,648

Kruskall Wallis Testi

Çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skorunun seçici yeme puanlarına göre dağılımı Tablo 4.24.'da incelenmiştir. Gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 4.24. Çocuklarda Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasının Seçici Yeme Puanlarına Göre Dağılımı.

Çocuk Boya Göre Ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru Sınıflaması	ÇYDA-YS	Seçici Yeme
	Medyan (Alt-Üst)	
Zayıf (n=17)	2,67(2,00-3,00)	2,83(2,33-3,17)
Normal (n=78)	3,00(2,00-3,33)	2,83(2,50-3,50)
Hafif Şişman (n=27)	2,33(1,00-3,33)	2,83(2,33-3,33)
Şişman/Obez (n=21)	2,33(2,00-3,00)	2,67(2,50-3,00)
p	0,444	0,512

Kruskall Wallis Testi

Çocuk boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru sınıflamasının orta ve aşırı seçici yemeye sahip olma durumuna göre dağılımı Tablo 4.25.'te verilmiştir. Orta seçici olanlarda zayıfların oranı (%75), normallerin oranından (%24,2) anlamlı olarak yüksektir ($p<0.05$). Aşırı seçici olanlarda zayıfların oranı (%25), normallerin oranından (%75,8) anlamlı olarak düşüktür ($p<0.05$).

Tablo 4.25. Çocuk Boya Göre Ağırlık Yaşa Göre BKİ Z Skoru Sınıflamasının Seçici Yeme Düzeylerine Göre Dağılımı.

Çocuk Boya Göre Ağırlık ve Yaşa Göre BKİ Sınıflaması	Besin Seçiciliği				p
	Orta Seçici		Aşırı Seçici		
	S	%	S	%	
Zayıf (n=17)	6	75	2	25	0.027
Normal (n=78)	8	24,2	25	75,8	
Hafif Şişman (n=27)	6	46,2	7	53,8	
Şişman/Obez (n=21)	1	16,7	5	83,3	
Toplam	21	35	39	65	

Pearson ki-kare testi

Seçici yeme düzeyinin Çocuk Beslenme Anketi alt boyutları ve Sezgisel Yeme Ölçeği puanlarına göre dağılımı Tablo 4.26.'da verilmiştir. Besin seçiciliği aşırı olanlarda Ebeveyn Tartı Algısı skoru anlamlı olarak orta seçici gruptan yüksektir ($p<0.05$). Besin seçiciliği aşırı olanlarda Şartsız Yemeye İzin Verme Alt Ölçeği Skoru anlamlı olarak orta seçici gruptan daha yüksektir ($p<0.05$).

Tablo 4.26. Seçici Yeme Düzeyinin ÇBA ve SYÖ-2 Puanlarına Göre Dağılımı.

	Orta Seçici Medyan (Alt-Üst)	Aşırı Seçici	p
Çocuk Beslenme Anketi			
Sorumluluk Algısı	4,00(3,67-4,33)	4,33(3,67-4,67)	0,264
Ebeveyn Tartı Algısı	2,50(2,25-2,75)	3,00(2,50-3,00)	0,015*
Çocuğun Algılanan Tartısı	3,00(2,40-3,00)	3,00(2,60-3,00)	0,646
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları	3,67(3,33-4,67)	3,67(3,33-4,33)	0,443
Kısıtlama	3,75(2,88-4,50)	3,38(2,75-4,00)	0,291
Yemeğe Zorlama	3,25(2,50-3,50)	3,50(1,75-4,25)	0,692
İzlem	4,33(3,00-5,00)	4,00(3,33-4,67)	0,256
Sezgisel Yeme Ölçeği-2			
Şartsız Yemeye İzin Verme	2,60(2,00-3,20)	3,20(2,80-3,80)	0,024*
Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme	3,75(3,13-4,50)	3,38(2,63-4,00)	0,108
Açlık ve Doymunluk İpuçlarına Güvenme	4,00(3,50-4,33)	4,00(3,00-4,67)	0,975
Beden-Yiyecek Seçim Uyumu	4,00(3,00-4,50)	4,00(3,00-4,50)	0,706
Sezgisel Yeme Ölçeği Toplam Puanı	3,43(3,14-4,05)	3,52(2,90-4,05)	0,994

Kruskall Wallis Testi; *p<0.05

4.7. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Puanlarının Çocuklarda Seçici Yeme Puanları, Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuk Beslenme ve Çocuklarda Yeme Davranışı ile İlişkisinin İncelenmesi

Sezgisel yeme toplam ve alt boyut puanları ile çocuklarda besin seçiciliği arasındaki ilişki Tablo 4.27.'da verilmiştir. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu alt boyutu ve ÇYDA-YS arasında düşük düzeyde bir ilişki vardır (p<0.01). Beden-Yiyecek Seçim Uyumu alt boyutu ile Besin Seçiciliği arasında da düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır (p<0.01). Sezgisel Yeme Ölçeği toplam puanı ile Besin Seçiciliği arasındaki ilişki yok denecek kadar azdır (p<0.05).

Tablo 4.27. Sezgisel Yeme Puanıyla Besin Seçiciliği Arasındaki İlişki.

	ÇYDA-YS		Besin Seçiciliği	
	r	p	r	p
ŞYİV	0,015	0,857	0,132	0,115
DDFSY	0,103	0,223	0,108	0,198
ADİG	0,104	0,214	0,076	0,365
BYSU	0,294	0,000**	0,280	0,001**
SYÖ-2-Toplam	0,152	0,070	0,169	0,044*

Spearman Korelasyon Katsayısı; *p<0.05; **p<0.01; ; ÇYDA-YS: Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi-Yemek Seçiciliği, ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSY: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doymunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2

Ebeveyn besleme tarzı ile sezgisel yeme düzeyleri arasındaki ilişki Tablo 4.28.'de verilmiştir. Duygusal besleme ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme

düzeyi ve sezgisel yeme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$). Duygusal besleme ile beden-yiyecek seçim uyumu düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.05$). Yardımcı besleme ve cesaretlendirici besleme ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi arasındaki ilişki yok denecek kadar azdır ($p<0.05$). Toleranslı kontrollü besleme ile şartsız yemeye izin verme düzeyi arasındaki ilişki yok denecek kadar azdır ($p<0.05$).

Tablo 4.28. Ebeveyn Besleme Tarzı ile Sezgisel Yeme Puanları Arasındaki İlişki.

	ŞYİV		DDFSY		ADİG		BYSU		SYÖ-2-Toplam	
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
Duygusal Besleme	0,046	0,583	-0,273	0,001**	-0,140	0,094	-.180	0,031*	-	0,003**
Yardımcı Besleme	0,072	0,396	-0,187	0,026*	-0,126	0,132	-0,119	0,156	-	0,077
Cesaretlendirici Besleme	0,052	0,537	0,198	0,018*	0,092	0,277	0,088	0,298	0,162	0,053
Sıkı Kontrollü Besleme	-0,111	0,186	0,070	0,405	-0,009	0,918	-0,002	0,982	0,009	0,912
Toleranslı Kontrollü Besleme	-0,186	0,026*	0,133	0,113	0,062	0,465	0,046	0,589	0,080	0,343

Spearman Korelasyon Katsayısı; * $p<0.05$; ** $p<0.01$; ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSY: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2

Çocuk Besleme Anketi alt boyutları ve sezgisel yeme puanları arasındaki ilişki Tablo 4.29.'da verilmiştir. Ebeveyn tartı algısı ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi ve sezgisel yeme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$). Çocuğun algılanan tartısı ve duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi arasındaki ilişki yok denecek kadar azdır ($p<0.05$). Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları ve kısıtlama ile şartsız yemeye izin verme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$). İzlem ve şartsız yemeye izin verme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$). Duygusal aşırı yeme skoru ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$). Duygusal aşırı yeme skoru ile sezgisel yeme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde ilişki vardır ($p=0.01$).

Gıdadan keyif alma ve beden-yiyecek seçim uyumu arasında pozitif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.05$). Tokluk heveslisi alt boyutu ile açlık doygunluk ipuçlarına güvenme ve beden-yiyecek seçim uyumu düzeyi arasında negatif bir ilişki vardır ve ilişki yok denecek kadar azdır ($p<0.05$).

Tablo 4.29. Çocuk Besleme Anketi ve Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi ile Sezgisel Yeme Puanları Arasındaki İlişki.

	ŞYİV		DDFSY		ADİG		BYSU		SYÖ-2-Toplam	
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
ÇBA										
Sorumluluk Algısı	0,024	0,774	-	0,905	0,051	0,547	-	0,715	0,021	0,804
Ebeveyn Tartı Algısı	0,042	0,618	-	0,301	0,107	0,204	-	0,141	-	0,007**
Çocuğun Algılanan Tartısı	-	0,587	0,176	0,035*	0,140	0,096	0,038	0,652	0,144	0,086
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları	-	0,002**	0,007	0,931	-	0,984	0,010	0,908	-	0,645
Hakkındaki Kaygıları	0,252	0,002**	0,007	0,931	0,002	0,984	0,010	0,908	0,039	0,645
Kısıtlama	-	0,006**	0,051	0,547	0,018	0,833	0,047	0,581	0,078	0,353
Yemeğe Zorlama	0,033	0,693	-	0,488	-	0,527	-	0,589	-	0,712
İzlem	-	0,349	0,000**	0,160	0,056	0,071	0,400	0,098	0,246	0,062
ÇYDA										
Gıda Heveslisi	0,018	0,830	-	0,116	-	0,559	0,055	0,518	-	0,194
Duygusal Aşırı Yeme	-	0,190	-	0,014*	-	0,194	-	0,760	-	0,010**
Gıdadan Keyif Alma	0,024	0,774	0,086	0,309	0,161	0,054	0,201	0,016*	0,149	0,075
İçme Tutkusu	-	0,737	-	0,354	-	0,516	0,094	0,263	-	0,555
Tokluk Heveslisi	0,028	0,253	0,078	0,506	0,055	0,194	0,020*	0,165	0,049*	0,178
Yavaş Yeme	0,096	0,644	0,056	0,459	-	0,249	-	0,922	-	0,432
Duygusal Az Yeme	0,039	0,447	0,062	0,938	0,097	0,370	0,008	0,286	0,066	0,481
	0,064		0,007		0,075		0,090		0,059	

Spearman Korelasyon Katsayısı; * $p<0.05$; ** $p<0.01$ ŞYİV: Şartsız Yemeye İzin Verme, DDFSY: Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme, ADİG: Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme, BYSU: Beden-Yiyecek Seçim Uyumu, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2, ÇBA: Çocuk Beslenme Anketi, ÇYDA: Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi

4.8. Çocuklarda Seçici Yememin YTT-26, Çocuk Beslenme, Çocuklarda Yeme Davranışı ve Ebeveyn Besleme Tarzı ile İlişkisinin İncelenmesi

YTT-26 toplam puanı, Çocuk Beslenme Anketi alt boyutları, Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi alt boyutları ve seçici yeme arasındaki ilişki tablo 4.30.'da verilmiştir. Gıda heveslisi alt boyutu ile ÇYDA-YS arasında pozitif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$). Gıda heveslisi alt boyutu ile besin seçiciliği arasında ilişki yok denecek kadar azdır ($p<0.05$). Gıdadan keyif alma alt boyutu ile ÇYDA-YS arasında pozitif orta düzeyde ilişki vardır ($p<0.01$). Gıdadan keyif alma alt boyutu ile besin seçiciliği arasında pozitif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$). Tokluk heveslisi alt boyutu ile ÇYDA-YS arasında negatif düşük düzeyde ilişki vardır ($p<0.01$). Tokluk heveslisi alt boyutu ile besin seçiciliği arasında negatif anlamlı bir ilişki vardır ancak ilişki yok denecek kadar azdır ($p<0.05$). Yavaş yeme alt boyutu ile ÇYDA-YS arasında negatif düşük düzeyde ilişki vardır ($p<0.01$).

Tablo 4.30. YTT-26, Çocuk Besleme Anketi, Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuklarda Yeme Davranışı ile Seçici Yeme Arasındaki İlişki.

	ÇYDA-YS		Besin Seçiciliği	
	r	p	r	p
YTT-26	-0,108	0,201	-0,141	0,093
ÇBA				
Sorumluluk Algısı	-0,118	0,160	-0,154	0,066
Ebeveyn Tartı	-0,062	0,465	-0,076	0,367
Algılanan Tartısı	-0,022	0,792	-0,038	0,650
Ebeveynlerin				
Çocuklarının				
Tartıları	0,040	0,636	0,067	0,426
Hakkındaki				
Kaygıları				
Kısıtlama	-0,110	0,192	-0,001	0,994
Yemeğe Zorlama	-0,163	0,051	-0,025	0,768
İzlem	-0,006	0,940	-0,073	0,386
ÇYDA				
Gıda Heveslisi	0,269	0,001**	0,199	0,017*
Duygusal Aşırı				
Yeme	0,112	0,185	0,074	0,378
Gıdadan Keyif				
Alma	0,540	0,000**	0,393	0,000**
İçme Tutkusu	0,125	0,136	0,142	0,091
Tokluk Heveslisi	-0,386	0,000**	-0,187	0,026*
Yavaş Yeme	-0,323	0,000**	-0,151	0,072
Duygusal Az				
Yeme	0,000	0,998	0,053	0,528
EBTA				
Duygusal Besleme	-0,031	0,716	0,032	0,704
Yardımcı Besleme	-0,027	0,751	0,097	0,247
Cesaretlendirici				
Besleme	-0,037	0,660	0,069	0,411
Sıkı Kontrollü				
Besleme	0,054	0,524	0,041	0,628
Toleranslı				
Kontrollü Besleme	-0,090	0,288	-0,084	0,318

Spearman Korelasyon Katsayısı; *p<0.05; **p<0.01; ÇYDA-YS: Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi-Yemek Seçiciliği, YTT-26: Yeme Tutum Testi-26, ÇBA: Çocuk Beslenme Anketi, ÇYDA: Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi, EBTA: Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi

Besin seçiciliği sayısal olarak 3 ve üzeri alınmış ve ÇBA ve SYÖ-2 puanları ile arasındaki ilişki incelenmiştir. Tablo 4.31.'de sonuçlar verilmiştir. Seçici yeme ile sorumluluk algısı arasında pozitif düşük düzeyde bir ilişki vardır (p<0.05). Seçici yeme ile şartsız yemeye izin verme arasında pozitif düşük düzeyde bir ilişki vardır (p<0.05).

Tablo 4.31. Seçici Yeme ile ÇBA ve SYÖ-2 Puanları Arasındaki İlişki.

ÇBA	Seçici Yeme	
	r	p
Sorumluluk Algısı	0,266	0,040*
Ebeveyn Tartı Algısı	0,170	0,195
Çocuğun Algılanan Tartısı	0,068	0,603
Ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki Kaygıları	-0,041	0,757
Kısıtlama	-0,069	0,602
Yemeğe Zorlama	0,103	0,432
İzlem	-0,120	0,360
SYÖ-2		
Şartsız Yemeye İzin Verme	0,258	0,046*
Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme	-0,088	0,503
Açlık ve Doğunluk İpuçlarına Güvenme	-0,084	0,526
Beden-Yiyecek Seçim Uyumu	-0,027	0,840
Sezgisel Yeme Ölçeği Toplam Puan	0,024	0,853

Spearman Korelasyon Katsayısı; *p<0.05; ÇBA: Çocuk Beslenme Anketi, SYÖ-2: Sezgisel Yeme Ölçeği-2

4.9. Seçici Yemeyi Etkileyen Etmenlerin Değerlendirilmesi

ÇYDA-YS ile Sezgisel Yeme Ölçeği toplam puanı ve Beden -Yiyecek Seçim Uyumu Alt ölçeği skoru arasındaki ilişki doğrusal regresyon yardımıyla incelenmiştir. Bulunan sonuçlar Tablo 4.32.'de verilmiştir. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru tek başına yemek seçiciliği skorunun %9'unu açıklayabilmektedir. Regresyon modeli tümel olarak anlamlıdır (F=14.629, p<0.001). Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru 1 puan artması ÇYDA-YS skorunun ortalama 0.288 puan artmasına neden olmaktadır.

Tablo 4.32. Beden Yiyecek Seçim Uyumu skorunun ÇYDA-YS Skoruna Etkisi.

Model	Beta	Standart Hata	p	%95 Güven Aralığı	
				Alt Sınır	Üst Sınır
Sabit	-	0,27	0,00	1,17	2,26
Beden Yiyecek Seçim Uyumu	0,31	0,08	0,00	0,14	0,44

Düzeltilmiş R kare= 0,09, F=14,629, p<0,001; ÇYDA-YS: Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi-Yemek Seçiciliği

ÇYDA-YS skoru ile Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru, Gıdadan Keyif Alma Skoru ve Tokluk Heveslisi skoru arasındaki ilişki doğrusal regresyon ile incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 4.33.'te verilmiştir. Beden-Yiyecek

Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru, Gıdadan Keyif Alma Skoru ve Tokluk Heveslisi skoru birlikte ÇYDA-YS skorunun %31,4'ünü açıklayabilmektedir. Regresyon modeli tümel olarak anlamlıdır ($F=23.599$, $p<0.001$). Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skorunun 1 puan artması yemek seçiciliği skorunun ortalama 0.16 puan artmasına neden olmaktadır. Gıdadan Keyif Alma Skorunun 1 puan artması yemek seçiciliği skorunun ortalama 0.45 puan artmasına neden olmaktadır. Tokluk Heveslisi Skorunun 1 puan artması yemek seçiciliği skorunun ortalama 0.27 puan azalmasına neden olmaktadır. Bu üç bağımsız değişken içerisinde yemek seçiciliği üzerinde etkili olan değişken: Gıdadan Keyif Alma Skorudur. İkinci değişken ise Tokluk Heveslisi Skoru, en az etkili olan Beden-Yiyecek Seçim Uyumu skorudur.

Tablo 4.33. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Skoru, Gıdadan Keyif Alma Skoru ve Tokluk Heveslisi Skorunun ÇYDA-YS Üzerine Etkisi.

Model	Beta	Standart Hata	p	%95 Güven Aralığı	
				Alt Sınır	Üst Sınır
Sabit	-	0,56	0,03	0,61	2,83
Beden Yiyecek Seçim Uyumu	0,17	0,07	0,02	0,03	0,29
Gıdadan Keyif Alma	0,39	0,09	0,00	0,27	0,63
Tokluk Heveslisi	-0,19	0,11	0,01	-0,48	-0,06

Düzeltilmiş R kare=0,323, $F=23,599$, $p<0,001$; ÇYDA-YS: Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi-Yemek Seçiciliği

4.10. Ebeveyn Besleme Tarzını Etkileyen Etmenlerin Değerlendirilmesi

Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği Skorunun ebeveynlerde Duygusal Besleme skorunu nasıl etkilediğini incelemek amacıyla doğrusal regresyon çözümlemesi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.34.'te verilmiştir. Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Skoru Duygusal Besleme'nin %5,7'sini açıklamaktadır. Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Skorunun 1 puan artması duygusal besleme skorunun 0,2 puan azalmasına sebep olmaktadır.

Tablo 4.34. Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Skorunun Duygusal Besleme Skoruna Etkisi.

Model	Beta	Standart Hata	p	%95 Güven Aralığı	
				Alt Sınır	Üst Sınır
Sabit	-	0,26	0,03	2,26	3,27
Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği Skoru	-0,25	0,07	0,018	-0,37	-0,08

Düzeltilmiş R kare= 0,057, $F= 9,635$, $p<0,001$

5. TARTIŞMA

Bu çalışmada ebeveyn sezgisel yeme düzeyinin çocuklarda seçici yeme üzerine etkisinin saptanması, ebeveyn sezgisel yeme düzeyinin ebeveynlerin çocuklarını besleme tarzına etkisini incelemek ve farklı vücut ağırlığındaki çocukların ebeveynleri tarafından beslenmesi ve ebeveynlerinin sezgisel yeme düzeylerinin farklı olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Ebeveynlerin sezgisel yeme davranışının çocuklarda seçici yemeyi etkileyip etkilemediği daha önce araştırılmamıştır.

5.1. Katılımcıların Genel Özellikleri

Beslenmeden sorumlu annelerin yaş ortalaması 38,4±5,5 yıl, babaların yaş ortalaması 41,5±2,1 yıldır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2022 yılı verilerine göre Türkiye’de ortalama yaş kadınlarda 34,2 yıl, erkeklerde 32,8 yıldır (95). Katılımcıların yaş ortalaması Türkiye ortalamasının üstündedir. Beslenmeden sorumlu annelerin eğitim durumlarına bakıldığında yarısından fazlası lisans mezunudur. Beslenmeden sorumlu babaların yarısı lisans mezunudur. TÜİK verilerine göre Türkiye’de kadınların %18,7’sinin yüksekokul veya fakülte mezunu, erkeklerin ise %21,9’unun yüksekokul veya fakülte mezunudur (96). Katılımcıların eğitim düzeyleri Türkiye ortalamasının üstündedir.

Mevcut çalışmada beslenmeden sorumlu annelerin %63,4’ünün BKİ’leri normal olarak sınıflandırılmaktadır. Beslenmeden sorumlu babaların yarısının BKİ’si normal olarak sınıflandırılmaktadır. Türkiye Beslenme Sağlık Araştırması (TBSA) verilerine göre Türkiye’de kadınların %40’ı, erkeklerin ise %40,3’ü normal BKİ’dedir (97).

Boya göre ağırlık ve BKİ sınıflamasına göre çalışmadaki erkek çocukların %9,1’i zayıf, %43,9’u normal, %25,8’i hafif şişman, %21,2’si obezdir. Kız çocuklarının ise %14,3’ü zayıf, %63,6’sı normal, %13’ü hafif şişman, %9,1’i obezdir. Erkeklerde obez olanların oranı kızlara göre daha yüksek iken kızlarda normal olanların oranı erkeklere göre daha yüksektir ($p<0.05$) (Bkz. Tablo 4.4.)

TBSA verilerine göre BKİ değerlerine göre 0-5 yaş aralığındaki çocukların %4,1'i çok zayıf, %13'ü zayıf, %14,6'sı hafif şişman, %5,9'u obezdir. 6-18 yaş grubundaki çocukların ise %14,3'ü hafif şişman, %8,2'si obezdir (98). Çalışmadaki hafif şişman ve obez çocukların Türkiye genelinden daha fazla olduğu görülmektedir.

Mevcut çalışmada beslenmeden sorumlu ebeveynlerin genel özelliklerine bakılmış ve beslenmeden sorumlu ebeveynin ağırlıklı olarak anne olduğu görülmüştür (Bkz. Tablo 4.1). Bu sonuç mevcut literatür bulgularıyla da tutarlıdır. Blissett ve ark. (99) tarafından gerçekleştirilen çalışmada babaların, annelere göre çocuk beslenmesine ilişkin sorumluluk algısının anlamlı derecede düşük olduğu gösterilmiştir. Benzer şekilde Musher-Eizenman ve ark. (100) çalışmasının sonucuna göre de babalar çocuklarının beslenme saatlerini daha az takip etmektedir.

Mevcut çalışmada beslenmeden sorumlu anne ve babaların BKİ'lerine göre çocuk yaşa göre BKİ Z skoru dağılımı incelenmiş ve sorumlu kişi anne olduğunda (n=134) anne BKİ ile çocuk boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru arasındaki dağılım istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p=0.002) (Bkz. Tablo 4.6). Bu sonucu destekler nitelikte bir çalışmada Erdem ve ark. (101) 6-10 yaş arası 632 çocuk ve 23-56 yaş arası eğitim görmüş 441 anne ve 191 babadan oluşan bir örnekleme, çocukların beslenmesinden anne sorumlu olduğunda, annenin BKİ'si ile çocuk BKİ'si arasında anlamlı bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Benzer şekilde Heslehurst ve ark. (102) tarafından gerçekleştirilen sistematik derleme ve metaanaliz çalışmasında da maternal BKİ ile çocukluk çağı obezitesi arasında pozitif yönde ilişki olduğu, annenin BKİ'si arttıkça çocuklarda da BKİ'nin arttığı bildirilmiştir. Bulunan sonucun literatürle uyumlu olduğu görülmektedir.

5.2. Ebeveynlerin YTT-26 ve Sezgisel Yeme Durumlarının Değerlendirilmesi

Mevcut çalışmada çalışmaya katılan annelerin yaşının YTT-26 puanlarına göre dağılımının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı (p>0.05) tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 4.7.) Yapılan bir çalışmada YTT-26 puanların yaş gruplarına göre dağılımının istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır (p<0.05) (103). Ergenlik ve genç

yetişkinlik dönemlerinin yeme bozukluklarının başlangıcı açısından risk faktörü olduğu bilinmektedir (104, 105). Bu çalışmada annelerin yaş ortalaması $38,4 \pm 5,5$ yıldır. Dağılımın anlamlı olmamasının sebebinin annelerin yaş ortalamasının yüksek olmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Mevcut çalışmada Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği Skoru ve Sezgisel Yeme Ölçeği Toplam puanının annelerin BKİ sınıflamasına göre dağılımı istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.05$) (Bkz. Tablo 4.9.). Bu sonucu destekler nitelikte Tylka ve ark. (106) yapmış oldukları çalışmada maternal BKİ ile sezgisel yeme arasında ilişki olduğunu bildirmişlerdir. Yine Türkiye’de gerçekleştirilen bir çalışmada Güveli ve ark. (107) BKİ ile sezgisel yeme arasında anlamlı bir ilişki olduğunu bildirmektedir. Khalsa ve ark. (11) tarafından yapılan çalışmada da ebeveynlerin BKİ’si ile sezgisel yeme arasında anlamlı bir ilişki olduğu bildirilmiştir. Bu çalışma sonuçları mevcut literatürle benzerlik göstermektedir.

Mevcut çalışmada Baba BKİ sınıflamasının sezgisel yeme ölçeği alt boyut ve toplam puanına göre dağılımında istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0.05$) (Bkz. Tablo 4.9.). Bu sonuç literatürde sezgisel yemeyi daha düşük BKİ ile ilişkilendiren gözlemsel bulgularla örtüşmemektedir (61, 108). Bu durumun gözlem sayısının az olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bu çalışmada ebeveynlerin eğitim düzeylerinin sezgisel yeme puanlarına göre dağılımı istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p > 0.05$). (Bkz. Tablo 4. 10.) Eğitim seviyesi bireylerde sağlıklı beslenme alışkanlıklarını etkilemektedir (109). Eğitim düzeyinin sezgisel yeme davranışını nasıl etkilediği bilinmemektedir ve bu konuda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Bu çalışmada normal vücut ağırlığına sahip çocukların ebeveynlerinin Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme Alt Ölçeği Skoru değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p < 0.05$). Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p < 0.05$). Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin Sezgisel Yeme Ölçeği-2 Toplam Puanı

değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.05$). Bu durumun ebeveynlerin sezgisel yeme düzeyleri arttıkça çocuklarda yeme davranışının iyileşmesinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma ebeveyn sezgisel yeme davranışının çocuklarda BKİ'yi nasıl etkilediğine dair yapılan veri sağlayan ilk çalışmadır ve literatüre katkı sağladığı düşünülmektedir.

5.3. Ebeveynlerin Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuk Beslenme ve Çocuklarda Yeme Davranışı Sonuçlarına Göre Değerlendirilmesi

Sorumluluk algısı skoru anne eğitim düzeyleri arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.05$). Toleranslı Kontrollü Besleme skoru anne eğitim düzeyleri arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.05$). Tokluk heveslisi ve Yavaş yeme skoru lise ve altı mezunu ve lisans ve üstü mezunu anneler arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.01$). Yapılan bir çalışmada eğitim düzeyi yüksek olan annelerin duygusal beslemeyi daha az kullandıkları saptanmıştır (110). Anne eğitim düzeyinin yüksek olması beslenmenin önemini anlaşılması için önemlidir, çocukların şu anki vücut ağırlığının gelecekteki sağlık sorunları için bir risk faktörü olduğunun anlaşılmasını ve sağlıklı vücut ağırlığını korumaya yardımcı olmak adına besleme uygulamalarına dikkat edilmesini sağlayabilmektedir (110).

Bu çalışmada ebeveyn besleme tarzı ile çocuklarda yaşa göre BKİ Z skoru arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (Bkz. Tablo 4.21.). Bu çalışmayla farklı olarak Bektas ve Demir (111) yapmış oldukları çalışmada cesaretlendirici besleme ve toleranslı kontrollü besleme ile çocukluk çağı obezitesi arasında anlamlı bir ilişki saptamıştır ($p<0.05$).

Bu çalışmada çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru sınıflaması ile Çocuğun Algılanan Tartısı skoru ve Yemeğe Zorlama skoru arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). (Bkz. Tablo 4. 17.) Çocuğun Algılanan Tartısı skoru zayıf ve obez çocuklar arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.05$). Yemeğe zorlama skoru için de zayıf ve hafif şişman/obez çocuklar arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Kesitsel ve uzunlamasına araştırmalar, yemek yemeye yönelik ebeveyn baskısının, çocuklukta daha düşük besin alımı seviyeleri ve

daha düşük vücut ağırlığı ile ilişkili olduğunu bildirmektedir (112, 113). Araştırmalar, yemek yemeleri için ebeveynleri tarafından daha çok baskı gören çocukların yiyecek alımlarını sınırlama, duygu gibi dış etkenlere tepki olarak yemek yeme ve açlık ve tokluk ipuçlarına dikkat etmeme olasılıklarının daha yüksek olduğunu göstermiştir (69, 114). Yapılan bir çalışmada yemek yeme baskısının çocuğun zayıf olmasıyla ilgili endişeyle pozitif ilişkili olduğunu, kısıtlamanın ise çocuğun fazla kilolu olmasıyla pozitif olarak ilişkili olduğu saptanmıştır (35). Antoniou ve ark. (116) yapmış olduğu uzunlamasına çalışmada ebeveyn uygulamaları ile çocuklarda seçici yeme davranışı arasında anlamlı ilişki olmadığı belirtilmiştir. Seçici yeme davranışı olan çocukların ebeveynleri bu davranışa sahip olmayan çocukların ebeveynlerine göre çocuklarına yemek yemesi için daha çok baskı yaptıklarını ve sağlıksız yiyecekleri yemelerini daha çok kısıtladıkları bildirmişlerdir. 2 ila 3 yaşındaki çocuklarda besin neofobisinin, hem izin verici beslenme tarzı (örneğin, annenin çocuğun isteklerini yerine getirme girişimleri) hem de otoriter stil veya zorlayıcı uygulamalarla (örneğin, çocukların reddettiği besinleri tatmaya zorlama) pozitif olarak ilişkili olduğu bulunmuştur (119). Deneysel araştırmalarda ise yemek yeme için teşvik etmenin/cesaret vermenin çocukların o yemeğe olan reddini artıracak yönünde bulgular vardır (120, 121). Bu durum hem çocuklarda yemek yeme için ısrarın hem de kısıtlamanın doğru yaklaşımlar olmadığını düşündürmektedir. Yemeğe Zorlama alt boyutu ile boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru arasındaki ilişki mevcut literatürle uyumludur.

Mevcut çalışmada çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru sınıflamasının seçici yeme puanlarına göre dağılımında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır (Bkz. Tablo 4.26.). Brown ve ark. (115) yapmış oldukları sistematik derlemede çocuklarda yaşa göre BKİ Z skoru ile seçici yeme arasında net bir ilişki belirlenemediği görülmektedir. Antoniou ve ark. (116) yapmış oldukları uzunlamasına çalışmada çocuklar 5 yaşından 9 yaşına kadar incelenmiştir. 5 yaşında iken seçici yeme davranışı olan çocuklar bu davranışa sahip olmayan çocuklara göre enerji alımları benzer olmasına rağmen daha sıklıkla zayıf olma eğilimi göstermiştir. 9 yaşına kadar olan süreçte ise normal vücut ağırlığında olan seçici yeme davranışı olan çocuklar düşük vücut ağırlığına sahip olma riski taşımamıştır. Mascola ve ark.

(19) yapmış oldukları çalışmada seçici yeme davranışı olan ve olmayan çocuklar arasında BKİ sınıflaması açısından anlamlı bir fark saptanmamıştır. Yapılan çeşitli çalışmalarda seçici yeme davranışının çocuklarda zayıf olma riskini artırdığı tespit edilmiştir (23, 117, 118). Seçici yeme davranışının aynı zamanda çocuklarda obezite riskini de artırabileceği gösterilmiştir (33). Taylor ve ark. (17) yapmış oldukları uzunlamasına çalışmada seçici yeme davranışı olan çocukların bu davranışa sahip olmayanlara göre boy uzunluğu ve vücut ağırlığının anlamlı olarak daha düşük olduğunu saptamışlardır. Ancak bu çocuklar büyüme referans eğrilerine göre 50. Persentil ve üzerindedir. Dolayısıyla seçici yeme davranışının çocuğun büyüme-gelişmesi açısından endişeye sebep olup olmayacağı tartışmalı bir konudur. Yine aynı çalışmada çocukken seçici yeme davranışına sahip olmanın daha ileri yaşlarda zayıf olma açısından risk olabileceği tespit edilmiştir (17).

Bu çalışma kesitsel, tanımlayıcı bir çalışmadır ve seçici yeme davranışı olan çocukların yaş aldıkça bu davranışın çocukların büyüme-gelişmesi açısından risk olup oluşturmayacağını belirlemek için uzunlamasına bir çalışmaya ihtiyaç vardır.

Mevcut çalışmada seçici yeme davranışı olan çocuklar orta ve aşırı seçici olarak sınıflandığında orta seçici olanlarda zayıfların oranı (%75), normallerin oranından (%24,2) anlamlı olarak yüksektir ($p<0.05$). Aşırı seçici olanlarda zayıfların oranı (%25), normallerin oranından (%75.8) anlamlı olarak düşüktür ($p<0.05$). Dolayısıyla literatürle uyumlu olarak seçici yeme ve çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru arasında tutarlı bir ilişki saptanmamıştır.

Ayrıca bu çalışmada mevcut literatüre ek olarak besin seçiciliği aşırı olanlarda ebeveynlerin Ebeveyn Tartı Algısı skorunun anlamlı olarak orta seçici gruptan yüksek olduğu ($p<0.05$) ve besin seçiciliği aşırı olanlarda ebeveynlerin Şartsız Yemeye İzin Verme Alt Ölçeği Skorunun anlamlı olarak orta seçici gruptan daha yüksek ($p<0.05$) olduğu saptanmıştır.

5.4. Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Puanlarının Çocuklarda Seçici Yeme Puanları, Ebeveyn Besleme Tarzı, Çocuk Beslenme ve Çocuklarda Yeme Davranışı ile İlişkisinin İncelenmesi

Mevcut çalışmada sezgisel yeme ölçeği toplam ve alt boyut puanları ile çocuklarda besin seçiciliği arasındaki ilişkiye dair elde edilen sonuçlarda Beden-Yiyecek Seçim Uyumu alt boyutu ve ÇYDA-YS arasında düşük düzeyde ($p<0.01$), Beden-Yiyecek Seçim Uyumu alt boyutu ile Besin Seçiciliği arasında düşük düzeyde ($p<0.01$) anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bunun yanında Sezgisel Yeme Ölçeği toplam puanı ile Besin Seçiciliği arasındaki ilişkinin yok denecek kadar az ($p<0.05$) olduğu görülmüştür (Bkz. Tablo 4.29). Literatürde ebeveyn sezgisel yeme düzeyi ile çocuklarda seçici yeme arasındaki ilişkiyi inceleyen başka bir çalışma bulunmamaktadır. Ancak Delogu (119) yapmış olduğu çalışmada çocuklarda besin seçiciliğinin anne-babanın yeme davranışları ile ilişkili olduğunu bildirmiştir.

Mevcut çalışmada ebeveyn beslenme tarzı ile sezgisel yeme düzeyleri arasında ilişki saptanmıştır (Bkz. Tablo 4.30). Buna göre duygusal besleme ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi ve sezgisel yeme düzeyi arasında negatif yönde ve düşük düzeyde ilişki saptanmıştır. Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Skorunun 1 puan artması duygusal besleme skorunun 0,2 puan azalmasına sebep olmaktadır (Bkz. Tablo 4.36.). Bununla birlikte duygusal besleme ile beden-yiyecek seçimi uyumu düzeyi arasında negatif yönde ve düşük düzeyde ilişki tespit edilmiştir. Yardımcı besleme-cesaretlendirici besleme ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi arasında da çok düşük düzeyde ilişki olduğu görülmüştür. Yine mevcut çalışmada toleranslı-kontrollü besleme ile şartsız beslemeye izin verme arasında çok düşük düzeyde ilişki saptanmıştır. Bu bulgularla ilgili literatür sonuçları incelendiğinde; 201 ebeveyn ile yapılmış olan ebeveyn sezgisel yeme davranışı ile ebeveyn besleme stilleri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmada, açlık ve tokluk ipuçlarına güvenme davranışı daha yüksek olan ebeveynlerin çocuklarını duyarlı bir tarzda besleme olasılıklarının daha yüksek olduğu saptanmıştır (11). Yine aynı çalışmada şartsız yemeye izin verme davranışına sahip olan ebeveynlerin çocuklarını serbest bırakıcı ve hoşgörülü tarzda besleme olasılıklarının daha yüksek olduğu bildirilmiştir (11).

Mevcut çalışmada ebeveyn tartı algısı ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi ve sezgisel yeme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki saptanmıştır. Benzer şekilde ebeveynlerin Çocuklarının Tartıları Hakkındaki

Kaygıları ve kısıtlama ile şartsız yemeye izin verme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki gözlemlenmiştir (Bkz. Tablo 4.31). Dolayısıyla ebeveynlerin çocuk besleme davranışları ile ebeveynlerin sezgisel yeme puanları arasında anlamlı ilişkiler söz konusudur. Bu sonuçlar örtüşen bir çalışmada Khalsa ve ark. (11) ebeveynlerin tartı algıları ile fiziksel nedenlerle yeme arasında negatif yönde ilişki bildirmişlerdir. Bu durumda ebeveynin vücut ağırlığı algısının çocuklarının vücut ağırlığı ve çocukların şartsız yemesine izin vermesi ile negatif ilişkisi, ebeveynin vücut ağırlığının arttıkça çocuklarını beslemede kaygılı olduğunu göstermektedir.

5.5. Çocuklarda Seçici Yemenin YTT-26, Çocuk Beslenme, Çocuklarda Yeme Davranışı ve Ebeveyn Besleme Tarzı ile İlişkisinin İncelenmesi

Mevcut çalışmada ÇYDA-YS ve besin seçiciliğinin gıda heveslisi ve gıdadan keyif alma alt boyutu ile pozitif, tokluk heveslisi ve yavaş yeme alt boyutları ile negatif ilişkili olduğu saptanmıştır (Bkz. Tablo. 4.32.). Bu sonuçlarla benzer şekilde Yılmaz ve ark. (89) yapmış oldukları çalışmada gıda heveslisi ve gıdadan keyif alma alt boyutu ile pozitif, tokluk heveslisi ve yavaş yeme alt boyutları ile negatif ilişki saptamışlardır. ÇYDA'da gıda heveslisi, duygusal aşırı yeme, içme tutkusu ve gıdadan keyif alma alt boyutları iştahı gösterirken, tokluk heveslisi, yavaş yeme, duygusal az yeme ve yemek seçiciliği alt boyutları iştahsızlığı göstermektedir. Gıda heveslisi alt boyutu yemeğin kokusu ve görüntüsü gibi dış uyaranlara yanıtla ilişkiliyken gıdadan keyif alma alt boyutu tüm besinlere olan genel ilgiyi anlatmaktadır. Tokluk heveslisi alt boyutu iç tokluk sinyallerine göre besin alımının düzenlenmesine işaret ederken yavaş yeme alt boyutu yemek yemeye olan genel ilgi azlığını anlatmaktadır (89). Seçici yeme davranışı yavaş yeme, besinlerden az keyif alma ve yüksek tokluk tepkisi ile karakterizedir (40). Bu sonuçlar mevcut literatürle uyumludur.

Mevcut çalışmada duygusal besleme, cesaretlendirici besleme, yardımcı besleme, toleranslı kontrollü besleme ve sıkı kontrollü besleme ile çocuklarda seçici yeme arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$) (Bkz. Tablo 4.32.). Seçici yemeyle ilgili literatürdeki çalışmalarda pozitif ve duyarlı beslemenin (açlık-tokluk

ipuçlarına güvenerek çocuğun ne kadar yiyeceğine karar verdiği uygulamalar) daha düşük seçici yemeyle ilişkili olduğu, negatif ve duyarsız besleme uygulamalarının (yeme baskısı ve yemeği ödül olarak kullanma) ise daha yüksek düzeyde seçici yemeyle ilişkili olduğu saptanmıştır (39-41). Bu bulgular değerlendirildiğinde mevcut çalışmada ilişki saptanmaması çalışma türü ile ilgili olabilir.

Mevcut çalışmada seçici yeme ile kısıtlama ve yemeğe zorlama skorları arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p<0.05$) (Bkz. Tablo 4.32.). Yapılan bir çalışmada da seçici yeme davranışı olan ve olmayan çocukların ebeveynleri arasında çocuklara uyguladıkları yemek yeme baskısı veya çocuklarının yemesini kısıtlama konusunda gruplar arasında farklılık saptanmamıştır (19). Yapılan başka bir çalışmada ise ebeveynlerin yemek yeme için baskı yapması ile çocuklarda seçici yemenin çift yönlü olarak birbirini etkilediği ve yemeğe zorlamanın çocuklarda seçici yemeyle ilişkili olduğu bildirilmiştir (36). Seçici yeme ile ebeveynlerin kısıtlama ve yemeğe zorlama davranışları arasında tutarlı bir ilişki bulunmamaktadır. Bu durum çalışmalara dahil edilen çocukların yaş aralığının farklılık göstermesi ile ilgili olabilir.

Bu çalışma çocuklarda seçici yeme davranışının ebeveyn tutumları ile ilişkisinin anlaşılması ve ebeveyn sezgisel yeme düzeylerinin çocuklarda beslenmeyi nasıl etkilediğinin incelenmesi açısından önemli bir çalışmadır. Çalışmanın koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) dönemi olması nedeniyle çevrimiçi gerçekleştirilmesi ve antropometrik ölçümlerin birebir alınmaması çalışma kısıtlılıkları arasında sayılabilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Ebeveyn sezgisel yeme düzeyinin çocuklarda seçici yeme üzerine etkisinin saptanması, ebeveyn sezgisel yeme düzeyinin ebeveynlerin çocuklarını besleme tarzına etkisini incelemek ve farklı BKİ'deki çocukların ebeveynleri tarafından beslenmesi ve ebeveynlerinin sezgisel yeme düzeylerinin farklı olup olmadığının incelenmesi amacıyla 4-11 yaş arasında çocuğu olan 143 ebeveyn ile yapılan bu çalışmanın sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

1. Beslenmeden sorumlu kişi anne olduğunda (n=134) anne BKİ sınıflamasına göre çocuk BKİ sınıflamasının dağılımı istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.002). Zayıf çocuklarda annesi zayıf olanların oranı (%100), obez olanlara göre (%7,1) anlamlı olarak yüksektir. Obez çocuklarda annesi obez olanların oranı (%42,9), normal olanlara göre (%5,9) anlamlı olarak yüksektir. BKİ'si normal annelerde çocuğu normal olanların oranı (%71,6), obez olanlara göre (%27,8) daha yüksektir. BKİ'si obez olan annelerde çocuğu obez olanların oranı (%33,3), normal olanlara göre (%8,1) daha yüksektir.
2. Beslenmeden sorumlu annelerin BKİ'lerinin Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği Skoru (p<0.01) ve Sezgisel Yeme Ölçeği Toplam puanına göre dağılımı istatistiksel olarak anlamlıdır (p<0.05). BKİ'si normal olan annelerin Duygusal Değil Fiziksel Sebeplerle Yeme Alt Ölçeği Skoru obez annelere göre anlamlı derecede yüksektir. BKİ'si normal olan annelerin Sezgisel Yeme Ölçeği Toplam Puanı obez annelere göre anlamlı derecede yüksektir.
3. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu alt boyutu ve ÇYDA-YS arasında düşük düzeyde bir ilişki vardır (p<0.01). Beden-Yiyecek Seçim Uyumu alt boyutu ile Besin Seçiciliği arasında da düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır (p<0.01). Ebeveyn sezgisel yeme düzeyi seçiyi yemeyi etkilemektedir.
4. Sezgisel Yeme Ölçeği toplam puanı ile Besin Seçiciliği arasındaki ilişki yok denecek kadar azdır (p<0.05).
5. Duygusal besleme ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi ve sezgisel yeme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır (p<0.01). Duygusal

besleme ile beden-yiyecek seçim uyumu düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.05$). Parental sezgisel yeme ebeveynlerde duygusal beslemeyi etkilemektedir.

6. Duygusal aşırı yeme düzeyi ile duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme düzeyi ve sezgisel yeme düzeyi arasında negatif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.01$).

7. Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin Açlık ve Doygunluk İpuçlarına Güvenme Alt Ölçeği Skoru değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.05$).

8. Normal kilolu çocukların ebeveynlerinin Sezgisel Yeme Ölçeği Toplam Puanı değerleri, zayıf çocukların ebeveynlerine göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0.05$). Farklı BKİ'deki çocukların ebeveyn sezgisel yeme düzeyleri farklıdır.

9. Orta seçici olan çocuklarda zayıfların oranı (%75), normallerin oranından (%24,2) anlamlı olarak yüksektir. Aşırı seçici olanlarda zayıfların oranı (%25), normallerin oranından (%75.8) anlamlı olarak düşüktür.

10. Besin seçiciliği aşırı olanlarda Şartsız Yemeye İzin Verme Alt Ölçeği Skoru anlamlı olarak orta seçici gruptan daha yüksektir ($p<0.05$).

11. Seçici yeme ile şartsız yemeye izin verme arasında pozitif düşük düzeyde bir ilişki vardır ($p<0.05$).

12. Çocuklarda boya göre ağırlık ve yaşa göre BKİ Z skoru sınıflaması ile Çocuğun Algılanan Tartısı skoru ve Yemeğe Zorlama skoru arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Çocuğun Algılanan Tartısı skoru zayıf ve obez çocuklar arasında anlamlı olarak farklıdır ($p<0.05$). Yemeğe zorlama skoru için de zayıf ve hafif şişman/obez çocuklar arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Farklı BKİ'deki çocukların ebeveynlerinin çocuklarını besleme tutumları arasında farklılık vardır.

13. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru tek başına yemek seçiciliği skorunun %9'unu açıklayabilmektedir. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru 1 puan artması ÇYDA-YS skorunun ortalama 0.288 puan artmasına neden olmaktadır.

14. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skoru, Gıdadan Keyif Alma Skoru ve Tokluk Heveslisi skoru birlikte ÇYDA-YS skorunun %31,4'ünü açıklayabilmektedir. Beden-Yiyecek Seçim Uyumu Alt Ölçeği Skorunun 1 puan artması yemek seçiciliği

skorunun ortalama 0.161 puan artmasına neden olmaktadır. Gıdadan Keyif Alma Skorunun 1 puan artması yemek seçiciliği skorunun ortalama 0.447 puan artmasına neden olmaktadır. Tokluk Heveslisi Skorunun 1 puan artması yemek seçiciliği skorunun ortalama 0.27 puan azalmasına neden olmaktadır. Bu üç bağımsız değişken içerisinde yemek seçiciliği üzerinde en etkili olan değişken: Gıdadan Keyif Alma Skorudur. İkinci değişken ise Tokluk Heveslisi Skoru, en az etkili olan Beden-Yiyecek Seçim Uyumu skorudur.

6.2. Öneriler

1. Bu çalışma ebeveynlerin sezgisel yeme düzeyleri ile çocuklarda seçici yeme arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yürütülmüştür ve yapılan literatür taramasına göre bu ilişkiyi inceleyen bu yaş grubunda ilk çalışmadır. Bu sebeple bundan sonra ilerideki çalışmalar için veri sağlayacağı ve yol gösterici olacağı düşünülmektedir.
2. Ebeveynlerin çocuklarının beslenmesini düzenlerken göstermiş olduğu tavır ve tutumlar çocuklarda yeme davranışlarını ve besin tercihlerini etkileyebilmektedir. Bu sebeple ebeveynlerin çocukların besin alımını etkileyecek yemeyi kısıtlama veya yemeye teşvik etme gibi davranışların sonuçları konusunda ebeveynler eğitilmelidir.
3. Çocukluk çağında seçici yeme davranışı ileri yaşlarda yeme bozuklukları açısından bir risk faktörü olabilmektedir. Seçici yeme davranışının sebepleri daha iyi anlaşılabilir bu davranışın değiştirilmesi için stratejiler geliştirilmelidir.
4. Bu çalışmada, beden-yiyecek seçim uyumu ve çocukların besin tercihleri arasında düşük düzeyde bir ilişki saptanmıştır. Bu nedenle ileride yapılacak çalışmalarda çocukların beden-yiyecek uyumunu etkileyen faktörler, özellikle, çocukların beden algısı, öz saygısı ve sosyal etkileşimlerinin besin tercihlerini nasıl etkilediğini araştırılması önerilmektedir.
5. Ayrıca ebeveyn yeme tarzının çocukların besin seçimleri üzerine etkisi farklı yaş gruplarında değerlendirilmesi önerilmektedir.

7. KAYNAKLAR

1. Pellegrini AD, Smith PK. Physical activity play: the nature and function of a neglected aspect of playing. *Child Dev.* 1998;69(3):577-98.
2. World Health Organization. *The World Health Report 2013: Research for Universal Health Coverage.* Geneva: WHO. 2013.
3. Birch L, Savage JS, Ventura A. Influences on the Development of Children's Eating Behaviours: From Infancy to Adolescence. *Can J Diet Pract Res.* 2007;68(1):1-56.
4. Kermen S, Aktaç Ş. Picky Eating and Risk Factors in Children. *Güncel Pediatri.* 2018.
5. Stang J, Loth KA. Parenting style and child feeding practices: potential mitigating factors in the etiology of childhood obesity. *J Am Diet Assoc.* 2011;111(9):1301-5.
6. Coulthard H, Blissett J, Harris G. The relationship between parental eating problems and children's feeding behavior: a selective review of the literature. *Eat Behav.* 2004;5(2):103-15.
7. Brown A, Lee M. Maternal child-feeding style during the weaning period: association with infant weight and maternal eating style. *Eating behaviors.* 2011;12(2):108-11.
8. Eneli IU, Tylka TL, Watowicz RP, Lumeng JC. Maternal and child roles in the feeding relationship: what are mothers doing? *Clin Pediatr (Phila).* 2015;54(2):179-82.
9. Tylka TL, Eneli IU, Kroon Van Diest AM, Lumeng JC. Which adaptive maternal eating behaviors predict child feeding practices? An examination with mothers of 2- to 5-year-old children. *Eat Behav.* 2013;14(1):57-63.
10. Tribole E, Resch E. *Intuitive eating: A recovery book for the chronic dieter: Rediscover the pleasures of eating and rebuild your body image.* United States of America: St. Martin's Essentials; 1995.
11. Khalsa AS, Woo JG, Kharofa RY, Geraghty SR, DeWitt TG, Copeland KA. Parental intuitive eating behaviors and their association with infant feeding styles among low-income families. *Eating Behaviors.* 2019;32:78-84.
12. Birch LL. *Learning to Eat: Behavioral and Psychological Aspects.* Nestle Nutr Inst Workshop Ser. 2016;85:125-34.
13. Fatih Ü. İştahsız çocuklara klinik yaklaşım. *Güncel Pediatri.* 2011;9(3):79-84.
14. Kerzner B, Milano K, MacLean WC, Jr., Berall G, Stuart S, Chatoor I. A practical approach to classifying and managing feeding difficulties. *Pediatrics.* 2015;135(2):344-53.
15. Dovey TM, Staples PA, Gibson EL, Halford JC. Food neophobia and 'picky/fussy' eating in children: a review. *Appetite.* 2008;50(2-3):181-93.

16. Taylor CM, Wernimont SM, Northstone K, Emmett PM. Picky/fussy eating in children: Review of definitions, assessment, prevalence and dietary intakes. *Appetite*. 2015;95:349-59.
17. Taylor CM, Steer CD, Hays NP, Emmett PM. Growth and body composition in children who are picky eaters: a longitudinal view. *European Journal of Clinical Nutrition*. 2019;73(6):869-78.
18. Hafstad GS, Abebe DS, Torgersen L, von Soest T. Picky eating in preschool children: The predictive role of the child's temperament and mother's negative affectivity. *Eating behaviors*. 2013;14(3):274-7.
19. Mascola AJ, Bryson SW, Agras WS. Picky eating during childhood: a longitudinal study to age 11 years. *Eating behaviors*. 2010;11(4):253-7.
20. Orün E, Erdil Z, Çetinkaya S, Tufan N, Yalçın SS. Problematic eating behaviour in Turkish children aged 12-72 months: characteristics of mothers and children. *Central European journal of public health*. 2012;20(4):257-61.
21. Gibson EL, Cooke L. Understanding Food Fussiness and Its Implications for Food Choice, Health, Weight and Interventions in Young Children: The Impact of Professor Jane Wardle. *Current Obesity Reports*. 2017;6:46-56.
22. Goh DY, Jacob A. Perception of picky eating among children in Singapore and its impact on caregivers: a questionnaire survey. *Asia Pacific family medicine*. 2012;11(1):1-8.
23. Dubois L, Farmer A, Girard M, Peterson K, Tatone-Tokuda F. Problem eating behaviors related to social factors and body weight in preschool children: A longitudinal study. *Int J Behav Nutr Phys Act*. 2007;4:9.
24. Marchi M, Cohen P. Early childhood eating behaviors and adolescent eating disorders. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 1990;29(1):112-7.
25. Steinsbekk S, Bonneville-Roussy A, Fildes A, Llewellyn CH, Wichstrøm L. Child and parent predictors of picky eating from preschool to school age. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2017;14(1):87.
26. Cardona Cano S, Tiemeier H, Van Hoeken D, Tharner A, Jaddoe VW, Hofman A, et al. Trajectories of picky eating during childhood: A general population study. *Int J Eat Disord*. 2015;48(6):570-9.
27. Yalcin S, Oflu A, Akturfan M, Yalcin SS. Characteristics of picky eater children in Turkey: a cross-sectional study. *BMC Pediatr*. 2022;22(1):431.
28. Machado BC, Dias P, Lima VS, Campos J, Gonçalves S. Prevalence and correlates of picky eating in preschool-aged children: A population-based study. *Eat Behav*. 2016;22:16-21.
29. Xue Y, Lee E, Ning K, Zheng Y, Ma D, Gao H, et al. Prevalence of picky eating behaviour in Chinese school-age children and associations with anthropometric parameters and intelligence quotient. A cross-sectional study. *Appetite*. 2015;91:248-55.

30. Taylor CM, Emmett PM. Picky eating in children: causes and consequences. *Proceedings of the Nutrition Society*. 2019;78(2):161-9.
31. Galloway AT, Lee Y, Birch LL. Predictors and consequences of food neophobia and pickiness in young girls. *Journal of the American Dietetic Association*. 2003;103(6):692-8.
32. Shim JE, Kim J, Mathai RA, Team SKR. Associations of infant feeding practices and picky eating behaviors of preschool children. *Journal of the American Dietetic Association*. 2011;111(9):1363-8.
33. Finistrella V, Manco M, Ferrara A, Rustico C, Presaghi F, Morino G. Cross-sectional exploration of maternal reports of food neophobia and pickiness in preschooler-mother dyads. *Journal of the American College of Nutrition*. 2012;31(3):152-9.
34. Gregory JE, Paxton SJ, Brozovic AM. Maternal feeding practices, child eating behaviour and body mass index in preschool-aged children: a prospective analysis. *Int J Behav Nutr Phys Act*. 2010;7:55.
35. Gregory JE, Paxton SJ, Brozovic AM. Pressure to eat and restriction are associated with child eating behaviours and maternal concern about child weight, but not child body mass index, in 2-to 4-year-old children. *Appetite*. 2010;54(3):550-6.
36. Jansen PW, de Barse LM, Jaddoe VW, Verhulst FC, Franco OH, Tiemeier H. Bi-directional associations between child fussy eating and parents' pressure to eat: Who influences whom? *Physiology & behavior*. 2017;176:101-6.
37. Emmett PM, Hays NP, Taylor CM. Antecedents of picky eating behaviour in young children. *Appetite*. 2018;130:163-73.
38. de Barse LM, Cano SC, Jansen PW, Jaddoe VV, Verhulst FC, Franco OH, et al. Are parents' anxiety and depression related to child fussy eating? *Archives of disease in childhood*. 2016;101(6):533-8.
39. Cole NC, An R, Lee SY, Donovan SM. Correlates of picky eating and food neophobia in young children: a systematic review and meta-analysis. *Nutr Rev*. 2017;75(7):516-32.
40. Cardona Cano S, Hoek HW, Bryant-Waugh R. Picky eating: the current state of research. *Curr Opin Psychiatry*. 2015;28(6):448-54.
41. Satter EM. The feeding relationship. *J Am Diet Assoc*. 1986;86(3):352-6.
42. Mitchell GL, Farrow C, Haycraft E, Meyer C. Parental influences on children's eating behaviour and characteristics of successful parent-focussed interventions. *Appetite*. 2013;60:85-94.
43. Tan CC, Holub SC. Children's self-regulation in eating: Associations with inhibitory control and parents' feeding behavior. *Journal of pediatric psychology*. 2011;36(3):340-5.
44. Koh GA, Scott JA, Woodman RJ, Kim SW, Daniels LA, Magarey AM. Maternal feeding self-efficacy and fruit and vegetable intakes in infants. Results from the SAIDI study. *Appetite*. 2014;81:44-51.

45. Jacobi C, Agras WS, Bryson S, Hammer LD. Behavioral validation, precursors, and concomitants of picky eating in childhood. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*. 2003;42(1):76-84.
46. Tharner A, Jansen PW, Kiefte-de Jong JC, Moll HA, van der Ende J, Jaddoe VW, et al. Toward an operative diagnosis of fussy/picky eating: a latent profile approach in a population-based cohort. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2014;11(1):1-11.
47. Montaña Z, Smith JD, Dishion TJ, Shaw DS, Wilson MN. Longitudinal relations between observed parenting behaviors and dietary quality of meals from ages 2 to 5. *Appetite*. 2015;87:324-9.
48. Mennella JA, Jagnow CP, Beauchamp GK. Prenatal and postnatal flavor learning by human infants. *Pediatrics*. 2001;107(6):E88.
49. Birch LL. Development of food preferences. *Annu Rev Nutr*. 1999;19:41-62.
50. Niermann CY, Kremers SP, Renner B, Woll A. Family Health Climate and Adolescents' Physical Activity and Healthy Eating: A Cross-Sectional Study with Mother-Father-Adolescent Triads. *PLoS One*. 2015;10(11):e0143599.
51. Zarychta K, Mullan B, Luszczynska A. It doesn't matter what they say, it matters how they behave: Parental influences and changes in body mass among overweight and obese adolescents. *Appetite*. 2016;96:47-55.
52. Baumrind D. The Development of Instrumental Competence through Socialization. Pick AD, editor. *Minnesota Symposia on Child Psychology*. Minneapolis: University of Minnesota Press; 1973.
53. Maccoby EE, Martin J. Parent-child interaction. PH Mussen (Series Ed) & EM Hetherington (Vol Ed), *Handbook of child psychology*. 1983;4:1-101.
54. Birch LL, Fisher JA. Appetite and eating behavior in children. *Pediatr Clin North Am*. 1995;42(4):931-53.
55. Patrick H, Nicklas TA, Hughes SO, Morales M. The benefits of authoritative feeding style: caregiver feeding styles and children's food consumption patterns. *Appetite*. 2005;44(2):243-9.
56. Hughes SO, Shewchuk RM, Baskin ML, Nicklas TA, Qu H. Indulgent feeding style and children's weight status in preschool. *J Dev Behav Pediatr*. 2008;29(5):403-10.
57. Blissett J, Haycraft E, Farrow C. Inducing preschool children's emotional eating: relations with parental feeding practices. *Am J Clin Nutr*. 2010;92(2):359-65.
58. Snoek HM, Engels RC, Janssens JM, van Strien T. Parental behaviour and adolescents' emotional eating. *Appetite*. 2007;49(1):223-30.
59. Fisher JO, Birch LL. Parents' restrictive feeding practices are associated with young girls' negative self-evaluation of eating. *J Am Diet Assoc*. 2000;100(11):1341-6.
60. Faith MS, Kerns J. Infant and child feeding practices and childhood overweight: the role of restriction. *Matern Child Nutr*. 2005;1(3):164-8.

61. Van Dyke N, Drinkwater EJ. Review Article Relationships between intuitive eating and health indicators: literature review. *Public Health Nutrition*. 2014;17(8):1757-66.
62. Gast J, Hawks SR. Weight loss education: the challenge of a new paradigm. *Health education & behavior*. 1998;25(4):464-73.
63. Evelyn Tribole ER. *Intuitive eating : a revolutionary program that works*. 2th ed. New York: St. Martin's Press; 2003.
64. Tylka TL. Development and psychometric evaluation of a measure of intuitive eating. *Journal of Counseling Psychology*. 2006;53(2):226.
65. Herman CP, Polivy J. A boundary model for the regulation of eating. SLACK Incorporated Thorofare, NJ. 1983;9:18-27.
66. Herman CP, Polivy J, Lank CN, Heatherton TF. Anxiety, hunger, and eating behavior. *Journal of abnormal psychology*. 1987;96(3):264.
67. Costanzo PR, Reichmann SK, Friedman KE, Musante GJ. The mediating effect of eating self-efficacy on the relationship between emotional arousal and overeating in the treatment-seeking obese. *Eating Behaviors*. 2001;2(4):363-8.
68. Birch LL, Johnson SL, Andresen G, Peters JC, Schulte MC. The variability of young children's energy intake. *N Engl J Med*. 1991;324(4):232-5.
69. Carper J, Fisher JO, Birch LL. Young girls' emerging dietary restraint and disinhibition are related to parental control in child feeding. *Appetite*. 2000;35(2):121-9.
70. Birch LL, Fisher JO, Davison KK. Learning to overeat: maternal use of restrictive feeding practices promotes girls' eating in the absence of hunger. *The American journal of clinical nutrition*. 2003;78(2):215-20.
71. Tylka TL, Kroon Van Diest AM. The Intuitive Eating Scale-2: item refinement and psychometric evaluation with college women and men. *J Couns Psychol*. 2013;60(1):137-53.
72. Outland L. Intuitive eating: a holistic approach to weight control. *Holist Nurs Pract*. 2010;24(1):35-43.
73. Anderson DA, Schaumberg K, Anderson LM, Reilly EE. Is level of intuitive eating associated with plate size effects? *Eat Behav*. 2015;18:125-30.
74. Hawks S, Madanat H, Hawks J, Harris A. The relationship between intuitive eating and health indicators among college women. *Journal of Health Education*. 2005;36(6):331-6.
75. Smith T, Hawks SR. Intuitive eating, diet composition, and the meaning of food in healthy weight promotion. *American Journal of Health Education*. 2006;37(3):130-6.
76. Gast J, Nielson AC, Hunt A, Leiker JJ. Intuitive eating: associations with physical activity motivation and BMI. *American Journal of Health Promotion*. 2015;29(3):91-9.

77. Anglin JC. Assessing the effectiveness of intuitive eating for weight loss–pilot study. *Nutrition and health*. 2012;21(2):107-15.
78. Garner DM, Garfinkel PE. The Eating Attitudes Test: An index of the symptoms of anorexia nervosa. *Psychological medicine*. 1979;9(2):273-9.
79. Douka A, Grammatopoulou E, Eirini, Skordilis E, Koutsouki D. Factor analysis and cut-off score of the 26-item eating attitudes test in a Greek sample. *Biology of Exercise*. 2009;5.
80. Erol N, Savaşır I. Anoreksia nervoza belirtileri indeksi. *Türk Psikoloji Dergisi*. 1989;7:19-25.
81. Hawks SR, Merrill RM, Madanat H. The Intuitive Eating Scale: Development and Preliminary Validation. *American Journal of Health Education*. 2004;35:90 - 9.
82. Bas M, Karaca KE, Sağlam D, Arıtıcı G, Cengiz E, Köksal S, et al. Turkish version of the Intuitive Eating Scale-2: Validity and reliability among university students. *Appetite*. 2017;14:391-7.
83. Akırmak Ü, Bakiner E, Boratav HB, Güneri G. Cross-cultural adaptation of the intuitive eating scale-2: Psychometric evaluation in a sample in Turkey. *Current Psychology*. 2021;40(3):1083-93.
84. Birch LL, Fisher JO, Grimm-Thomas K, Markey CN, Sawyer R, Johnson SL. Confirmatory factor analysis of the Child Feeding Questionnaire: a measure of parental attitudes, beliefs and practices about child feeding and obesity proneness. *Appetite*. 2001;36(3):201-10.
85. Erdim L, Ergün A, Kuğuoğlu S. Okulçağı çocuklarında çocuk beslenme anketinin geçerlik ve güvenilirliği. *Clinical and Experimental Health Sciences*. 2017;7(3):100-6.
86. Wardle J, Sanderson S, Guthrie CA, Rapoport L, Plomin R. Parental feeding style and the inter-generational transmission of obesity risk. *Obesity research*. 2002;10(6):453-62.
87. Esmeray MÖ, Resul Y, Ünal E, Haluk. Ebeveyn besleme tarzı anketi geçerlik ve güvenilirlik çalışması Özgün Araştırma. 45. 2010;2:24-31.
88. Wardle J, Guthrie CA, Sanderson S, Rapoport L. Development of the Children's Eating Behaviour Questionnaire. *J Child Psychol Psychiatry*. 2001;42(7):963-70.
89. Yılmaz R, Esmeray H, Erkorkmaz Ü. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketinin Türkçe uyarlama çalışması. *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi*. 2011;12(4).
90. Sandvik P, Ek A, Somaraki M, Hammar U, Eli K, Nowicka P. Picky eating in Swedish preschoolers of different weight status: application of two new screening cut-offs. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2018;15(1):1-12.
91. WHO. Global database on Body Mass Index: BMI Classification 2004 [Internet] 2006. [Erişim Tarihi: 10.05.2023] Erişim Adresi: <https://www.who.int/toolkits/child-growth-standards/standards/body-mass-index-for-age-bmi-for-age>.

92. WHO. Child Growth Standards. [Internet] 2006 [Erişim Tarihi: 10.05.2023]. Erişim Adresi: <https://www.who.int/toolkits/child-growth-standards/standards/body-mass-index-for-age-bmi-for-age>.
93. WHO. WHO Anthro for personal computers. 3.2.2 ed. Geneva 2011. p. Software for assessing growth and development of the world's children.
94. WHO. WHO AnthroPlus for personal computers. Geneva 2009. p. Software for assessing growth of the world's children and adolescents. .
95. Türkiye İstatistik Kurumu. İstatistiklerle Yaşlılar. [Internet] 2022. [Erişim Tarihi: 10.05.2023]. Erişim Adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yaslilar-2022-49667#:~:text=T%C3%BCrkiye%20n%C3%BCfusunun%20ortanca%20ya%C5%9F%C4%B1%20y%C3%BCkseldi&text=N%C3%BCfusun%20ya%C5%9Flanmas%C4%B1%20ile%20ilgili%20bilgi,kad%C4%B1nlarda%2034%2C2%20olarak%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fti>.
96. Türkiye İstatistik Kurumu. Ulusal Eğitim İstatistikleri, 2022.
97. Türkiye İstatistik Kurumu. Türkiye Beslenme Sağlık Araştırması. [Internet] 2019. [Erişim Tarihi: 05.10.2023 2023]. Erişim Adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Turkey-Health-Survey-2019-33661>.
98. Türkiye Beslenme ve Sağlık Araştırması. [Internet] 2010 [Erişim Tarihi: 10.05.2022] Erişim Adresi: https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/saglikli-beslenme-hareketli-hayat-db/Yayinlar/kitaplar/TBSA_RAPOR_KITAP_20.08.pdf.
99. Blissett J, Meyer C, Haycraft E. Maternal and paternal controlling feeding practices with male and female children. *Appetite*. 2006;47(2):212-9.
100. Musher-Eizenman DR, Holub SC, Hauser JC, Young KM. The relationship between parents' anti-fat attitudes and restrictive feeding. *Obesity*. 2007;15(8):2095-102.
101. Erdem S, Özel HG, Çınar Z, Işıkkhan SY. Farklı sosyoekonomik düzeye sahip çocuklarda ailenin beslenme tutum ve davranışlarının çocuğun beslenme durumuna etkisi. *Beslenme ve Diyet Dergisi*. 2017;45(1):3-11.
102. Heslehurst N, Vieira R, Akhter Z, Bailey H, Slack E, Ngongalah L, et al. The association between maternal body mass index and child obesity: A systematic review and meta-analysis. *PLoS medicine*. 2019;16(6):e1002817.
103. Erbişim BE. Yetişkin bireylerde hastalık kaygısının akdeniz diyetine uyum ve yeme tutum davranışları üzerine etkisi: Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2022.
104. Micali N, Solmi F, Horton NJ, Crosby RD, Eddy KT, Calzo JP, et al. Adolescent Eating Disorders Predict Psychiatric, High-Risk Behaviors and Weight Outcomes in Young Adulthood. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2015;54(8):652-9.e1.
105. Smink FR, van Hoeken D, Hoek HW. Epidemiology of eating disorders: incidence, prevalence and mortality rates. *Curr Psychiatry Rep*. 2012;14(4):406-14.

106. Tylka TL, Lumeng JC, Eneli IU. Maternal intuitive eating as a moderator of the association between concern about child weight and restrictive child feeding. *Appetite*. 2015;95:158-65.
107. Hakan Güveli OMA, Neris Güven , Tuğçe Özlü , Emre Kenger. Sağlık Çalışanları Arasında Sezgisel Yeme Davranışı Sıklığının Saptanması. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*. 2022;31(2):108-14.
108. Braun TD, Unick JL, Abrantes AM, Dalrymple K, Conboy LA, Schifano E, et al. Intuitive eating buffers the link between internalized weight stigma and body mass index in stressed adults. *Appetite*. 2022;169:105810.
109. Cutler DM, Lleras-Muney A. Understanding differences in health behaviors by education. *Journal of health economics*. 2010;29(1):1-28.
110. Saxton J, Carnell S, Van Jaarsveld CH, Wardle J. Maternal education is associated with feeding style. *Journal of the American Dietetic Association*. 2009;109(5):894-8.
111. Demir D, Bektas M. The effect of childrens' eating behaviors and parental feeding style on childhood obesity. *Eating Behaviors*. 2017;26:137-42.
112. Farrow CV, Blissett J. Controlling feeding practices: cause or consequence of early child weight? *Pediatrics*. 2008;121(1):e164-9.
113. Blake C, Bisogni CA. Personal and family food choice schemas of rural women in upstate New York. *Journal of nutrition education and behavior*. 2003;35(6):282-93.
114. van Strien T, Bazelier FG. Perceived parental control of food intake is related to external, restrained and emotional eating in 7–12-year-old boys and girls. *Appetite*. 2007;49(3):618-25.
115. Brown CL, Vander Schaaf EB, Cohen GM, Irby MB, Skelton JA. Association of picky eating and food neophobia with weight: a systematic review. *Childhood Obesity*. 2016;12(4):247-62.
116. Antoniou E, Roefs A, Kremers S, Jansen A, Gubbels J, Sleddens E, et al. Picky eating and child weight status development: a longitudinal study. *Journal of Human Nutrition and Dietetics*. 2016;29(3):298-307.
117. Ekstein S, Laniado D, Glick B. Does picky eating affect weight-for-length measurements in young children? *Clinical pediatrics*. 2010;49(3):217-20.
118. Jansen PW, Roza SJ, Jaddoe VW, Mackenbach JD, Raat H, Hofman A, et al. Children's eating behavior, feeding practices of parents and weight problems in early childhood: results from the population-based Generation R Study. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2012;9(1):1-11.
119. Delogu AM. Food selectivity and pre-adolescence. Campora GD, Zavattini C, editors. *Mindfulness and Eating Disorders across the Lifespan*. Oxon: Routledge; 2021.

8. EKLER

EK-1. İdari İzin

10.06.2020

Hacettepe Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı'na,

Sorumlu araştırmacısı Doç Dr. Derya Dikmen olan Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Davranışının Okul Öncesi ve Okul Çağı Çocuklarda Seçici Yeme Üzerine Etkisi isimli projenin veri toplama yöntemini içeren kısmı kurumumuzda yapılacaktır.

Saygılarımla,

Anadolu Ateşi Ankara Çocuk Akademisi Genel Koordinatörü

Ateş ATEŞ

EK-2. Etik Kurul Onayı

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu

Sayı : 16969557-617

Konu : ARAŞTIRMA PROJESİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi : 17 NISAN 2020 SALI
Toplantı No : 2020/08
Proje No : GO 20/245(Değerlendirme Tarihi: 17.03.2020)
Karar No : 2020/08-28

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Derya DİKMEN'in sorumlu araştırmacı olduğu, Dyt. Özge ÖZBAK'ın yüksek lisans tezi olan, GO 20/245 kayıt numaralı, *"Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Davranışının Okul Öncesi ve Okul Çağı Çocuklarda Seçici Yeme Üzerine Etkisi"* başlıklı proje önerisi araştırmamın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş olup, idari izinlerin tamamlanması kaydıyla 20 Nisan 2020-20 Mayıs 2022 tarihleri arasında geçerli olmak üzere etik açıdan **uygun bulunmuştur**. Çalışma tamamlandığında sonuçlarını içeren bir rapor örneğinin Etik Kurulumuza gönderilmesi gerekmektedir.

1. Prof. Dr. Ayşe Lale DOĞAN	(Başkan)	9. Doç. Dr. Fatma Visal OKUR	(Üye)
2. Prof. Dr. Sevda F. MÜFTÜOĞLU	(Üye)	10. Doç. Dr. Can Ebru KURT	(Üye)
3. Prof. Dr. M. Yıldırım SAR	(Üye)	IZINLI	
4. Prof. Dr. Necdet SAĞLAM	(Üye)	11. Doç. Dr. H. Hüsrev TURNAGÖL	(Üye)
5. Prof. Dr. Mintaze Kerem GÜNEL	(Üye)	12. Dr. Öğr. Üyesi Özay GÖKÖZ	(Üye)
6. Prof. Dr. Oya Nuran EMİROĞLU	(Üye)	13. Dr. Öğr. Üyesi Müge DEMİR	(Üye)
7. Prof. Dr. M. Özgür UYANIK	(Üye)	14. Öğr. Gör. Dr. Meltem ŞENGELEN	(Üye)
8. Doç. Dr. Gözde GIRGIN	(Üye)	15. Av. Meltem ONURLU	(Üye)

Hacettepe Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu
06100 Sıhhiye-Ankara
Telefon: 0 (312) 305 1082 • Faks: 0 (312) 310 0580 • E-posta: goetik@hacettepe.edu.tr

Ayrıntılı Bilgi için:

EK-3. Kişisel Bilgi Formu

Sevgili katılımcı, Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Davranışının Okul Öncesi ve Okul Çağı Çocuklarda Seçici Yeme Üzerine Etkisi başlıklı bu araştırma, Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü tarafından yapılmaktadır. Araştırma ebeveynin sezgisel yeme düzeyinin okul öncesi ve okul çağı çocuklarda seçici yeme davranışı ve ebeveyn besleme stilleri üzerine etkisini saptamak amacıyla planlanmıştır. Sizin yanıtlarınızdan elde edilecek sonuçlarla çocukluk çağı beslenme davranışlarının iyileştirilmesi için yeni çözümler planlanabilecektir. Bu nedenle soruların tümüne ve içtenlikle cevap vermeniz büyük önem taşımaktadır.

Araştırmaya katılmanız gönüllülük esasına dayalıdır. Bu form aracılığı ile elde edilecek bilgiler gizli kalacaktır ve sadece araştırma amacıyla (veya “bilimsel amaçlar için”) kullanılacaktır. Çalışmaya katılmamayı tercih edebilirsiniz veya anketi doldururken istemezseniz son verebilirsiniz.

Anketimiz 6 bölümden oluşmaktadır. 15-20 dk zamanınızı alacak bu çalışmada yanıtlarınızı, soruların altında yer alan seçenekler arasından uygun olanı işaretleyerek ya da açık uçlu sorularda sorunun altında bırakılan boşluğa yazarak belirtiniz. Birden fazla seçenek işaretleyebileceğiniz sorularda, size uygun gelen bütün seçenekleri işaretleyiniz. Eğer sorunun yanıtları arasında “diğer” seçeneği mevcutsa ve yanıtınız var olan seçenekler arasında yer almıyorsa, bu durumda yanıtınızı diğer seçeneğindeki boşluğa yazınız.

ANKETİN TAMAMINI ÇOCUĞUNUZUN BESLENMESİNDEN SORUMLU OLAN EBEVEYN YANITLAMALIDIR.

Anketi yanıtladığınız için teşekkür ederiz.

Çalışma ile ilgili herhangi bir sorunuz olduğunda aşağıdaki kişi(ler) ile iletişim kurabilirsiniz:

Sorumlu:

Doç. Dr. Derya Dikmen

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Araştırma Ekibi

Doç Dr. Derya

Dikmen

Dyt. Zübeyde Özge

Özbak

1.GENEL BİLGİLER

1.Annenin Doğum Yılı:

2.Babanın Doğum Yılı:

3.Annenin son mezun olduğu okul: 1. İlkokul 2. Ortaokul 3. Lise 4. Üniversite 5. Yüksek lisans ve doktora

4. Babanın son mezun olduğu okul: 1. İlkokul 2. Ortaokul 3. Lise 4. Üniversite 5. Yüksek lisans ve doktora

5. Annenin Vücut Ağırlığı (kg):....

6. Annenin Boy Uzunluğu (cm):....

7. Babanın Vücut Ağırlığı (kg):...

8. Babanın Boy Uzunluğu (cm):...

9. Şimdiki kilonuzu/vücut ağırlığınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? 1. Çok Zayıf 2. Zayıf 3. Normal 4. Şişman 5. Çok şişman

10. Çocuğunuzun doğum tarihi:..../..../.....

11. Çocuğunuzun Cinsiyeti: 1. Erkek 2. Kız

12. Çocuk Vücut Ağırlığı (kg):....

13. Çocuk Boy Uzunluğu (cm):.....

14. Çocuğunuzun beslenmesinden genel olarak sorumlu kişi kimdir? 1. Anne 2. Baba
3. Diğer.....

(Çocuğun beslenmesinden genel olarak sorumlu olarak kişi anketi yanıtlamaya devam etmelidir.)

15. Tanı almış herhangi bir hastalığınız var mı? (Eğer cevabınız "Evet" ise "Diğer" kısmında belirtiniz.) 1. Hayır 2. Diğer...

16. Çocuğunuzun tanı almış herhangi bir hastalığı var mı? (Eğer cevabınız "Evet" ise "Diğer" kısmında belirtiniz.) 1. Hayır 2. Diğer...

17. Çocuğunuz herhangi bir hastalıktan dolayı düzenli ilaç kullanıyor mu? (Eğer cevabınız "Evet" ise "Diğer" kısmında belirtiniz.) 1. Hayır 2. Diğer...

18. Çocuğunuzun herhangi bir besin alerjisi var mı? (Eğer cevabınız "Evet" ise "Diğer" kısmında belirtiniz.) 1. Hayır 2. Diğer...

19. Çocuğunuz özel bir diyet uyguluyor mu? (Eğer cevabınız "Evet" ise "Diğer" kısmında belirtiniz.) 1. Hayır 2. Diğer...

EK-4. Yeme Tutum Testi (YTT-26)

	Her zaman	Genellikle	Sıklıkla	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
• Şişman olmaktan çok korkarım						
• Aç olduğum halde yemek yemekten kaçınırım						
• Her an kendimi yemek yemeği düşünürken bulurum						
• Çatlayıncaya kadar yemek yerim						
• Tabağımdaki yiyeceklerimi küçük parçalara ayırırım						
• Yediklerimin enerji içeriğini bilerek yerim						
• Ekmek, pirinç, patates gibi yüksek karbonhidrat içeren yiyeceklerden özellikle uzak dururum						
• Çevremdekilerin benim daha fazla yememi istediklerini hissederim						
• Yedikten sonra kusarım						
• Yedikten sonra müthiş bir suçluluk hissi duyarım						
• Zihnim daha fazla zayıf olmamı söyler						
• Egzersiz yaparken kalorilerin yandığını düşünürüm						
• Çevremdekiler benim çok zayıf olduğumu düşünür.						
• Aklımda hep vücudum yağlandığı düşüncesi vardır						
• Çevremdekilere göre yemek yemem daha uzun sürer						
• İçerisinde şeker olan yiyeceklerden kaçınırım						
• Diyet ürünleri tüketmek daha cazip gelir						
• Yiyeceklerin benim hayatımı kontrol ettiğini düşünürüm						
• Yiyecekler konusunda irade gösteririm						
• Çevremdekilerin beni yemek						

yemeğe zorlar						
• Yiyeceklere çok fazla zaman ve düşünce ayırıyorum						
• Tatlı yedikten sonra kendimi rahatsız hissedirim						
• Beslenme alışkanlıklarımı düzeltmem gereken konularla ilgilenirim						
• Midemin boş olmasını severim						
• Yedikten sonra kusma dürtüsü hissedirim						
• Yeni çıkmış yüksek kalorili yiyecekleri denemekten çok hoşlanırım						

EK-5. Sezgisel Yeme Ölçeği-2

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılmıyorum Ne Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Yağ, karbonhidrat ya da kalori bakımından zengin belirli yiyeceklerden kaçınmaya çalışırım.	1	2	3	4	5
2. Kendime yemeye izin vermediğim yasaklı yiyeceklerim vardır.	1	2	3	4	5
3. Sağlıksız bir şey yediğimde kendime kızarım.	1	2	3	4	5
4. Canım belirli bir yiyeceği çektiyse onu yemek için kendime izin veririm.	1	2	3	4	5
5. O an neyi yemeyi istiyorsam onu yemek için kendime izin veririm.	1	2	3	4	5
6. Bazı duygulara kapıldığımda (örn., kaygılı, depresif, üzgün) fiziksel olarak aç olmasam bile kendimi yemek yerken bulurum.	1	2	3	4	5
7. Fiziksel olarak aç olmasam da yalnız hissettiğimde kendimi yemek yerken bulurum	1	2	3	4	5
8. Olumsuz duygularımı yatıştırmak için yemeği kullanırım.	1	2	3	4	5
9. Stresli olduğumda fiziksel olarak aç olmasam da kendimi yemek yerken bulurum.	1	2	3	4	5
10. Olumsuz duygularım (örn., kaygı, üzüntü) yemeğin vereceği rahatlamaya başvurmadan da başa çıkabilirim.	1	2	3	4	5
11. Sıkıldığımda sadece bir meşgale olsun diye yemek yemem.	1	2	3	4	5
12. Yalnız hissettiğimde rahatlamak için yemek yemem.	1	2	3	4	5
13. Stres ve kaygıyla başa çıkmak için yemekten başka yollar bulurum.	1	2	3	4	5
14. Bedenimin bana ne zaman yemek yemem gerektiğini hatırlatacağına güvenirim.	1	2	3	4	5
15. Bedenimin beni ne yemem gerektiği konusunda yönlendireceğine güvenirim.	1	2	3	4	5
16. Bedenimin bana ne kadar yiyeceğimi hissettireceğine güvenirim.	1	2	3	4	5
17. Açlık sinyallerimin bana ne zaman yemek yemem gerektiğini hatırlatacağına güvenirim.	1	2	3	4	5
18. Tokluk sinyallerimin beni yemek yemeyi ne zaman durdurmam gerektiği konusunda uyaracağına güvenirim.	1	2	3	4	5
19. Bedenimin bana yemek yemeyi ne zaman durdurmam gerektiğini hatırlatacağına güvenirim.	1	2	3	4	5
20. Çoğunlukla bedenimin daha iyi bir performans göstermesini sağlayacak yiyecekler yerim.	1	2	3	4	5
21. Çoğunlukla bedenime enerji ve dayanıklılık sağlayacak yiyecekler yerim.	1	2	3	4	5

EK-6. Türkçe Çocuk Beslenme Anketi (ÇBA)

AÇIKLAMA: Aşağıdaki ölçeği kullanarak cevabınıza en uygun olan seçenekteki rakamı daire içine alınız. Cevaplarınız araştırmamıza katılmış olan çocuğunuzla ilgili olmalıdır.					
	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu zaman	Her zaman
1.Çocuğunuz evdeyken hangi sıklıkta onun beslenmesiyle ilgili sorumluluk alırsınız?	1	2	3	4	5
2.Çocuğunuzun yiyeceği porsiyonların büyüklüğüne ne sıklıkta siz karar verirsiniz?	1	2	3	4	5
3.Çocuğunuzun doğru/sağlıklı yiyecekler yeme kararı ne sıklıkla sizin sorumluluğunuzdadır?	1	2	3	4	5
Aşağıdaki ölçeği kullanarak, kendi kilonuzu aşağıda belirtilen 4 yaşam dönemimize göre sınıflandırınız. (Her bir dönem için SADECE BİR RAKAMI daire içine alınız.)					
	Oldukça zayıf	Zayıf	Normal	Kilolu	Oldukça kilolu
4. Çocukluğunuzda (5-10 yaşlar arası)	1	2	3	4	5
5. Ergenliğinizde	1	2	3	4	5
6. 20'li yaşlarınızda	1	2	3	4	5
7. Şu anki kilonuz	1	2	3	4	5
Aşağıdaki ölçeği kullanarak çocuğunuzun kilosunu aşağıda belirtilen 4 yaşam dönemine göre sınıflandırınız. (Her bir dönem için SADECE BİR RAKAMI daire içine alınız.)					
	Oldukça zayıf	Zayıf	Normal	Kilolu	Oldukça kilolu
8.Çocuğunuzun doğumundan sonraki ilk yılında	1	2	3	4	5
9.Çocuğunuzun yeni yürümeye başladığı dönemde	1	2	3	4	5
10.Çocuğunuzun okul öncesi döneminde	1	2	3	4	5
11. Çocuğunuzun anaokulundan itibaren 2. sınıfa kadarki döneminde	1	2	3	4	5
12. Çocuğunuzun 3.üncü sınıftan 5. sınıfa kadarki döneminde	1	2	3	4	5
13.* Çocuğunuzun 6.ncı sınıftan 8. sınıfa kadarki döneminde	1	2	3	4	5

Aşağıdaki ölçeği kullanarak cevabınıza en uygun olan seçenekteki rakamı daire içine alınız. Cevaplarınız araştırmamıza katılmış olan çocuğunuzla ilgili olmalıdır.					
	Tamamen kaygısız	Az kaygısız	Ne kaygılı ne kaygısız	Az kaygılı	Kaygılı
14.Siz yanında	1	2	3	4	5

yokken çocuğunuzun <i>çok</i> <i>yediğini</i> düşünerek kaygılanır mısınız?					
15. Çocuğunuzun istenen (ideal) kilosunda kalabilmesi için diyet yapmak zorunda kalması sizi ne kadar kaygılandırır?	1	2	3	4	5
16. Çocuğunuzun fazla kilolu olması sizi ne kadar kaygılandırır?	1	2	3	4	5
AÇIKLAMA: Aşağıdaki ölçeği kullanarak size en uygun gelen seçenekteki rakamı daire içine alınız. Cevaplarınız araştırmamıza katılmış olan çocuğunuzla ilgili olmalıdır.					
	Katılmıyorum	Kısmen katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılıyorum
17.Çocuğumun çok fazla <i>tatlı</i> <i>yiyecekler</i> (<i>şekerleme,</i> <i>dondurma, pasta</i> <i>veya hamur işi</i>) yemediğinden emin olmalıyım.	1	2	3	4	5
18.Çocuğumun çok fazla <i>yağlı</i> <i>yiyecekler</i> yemediğinden emin olmalıyım.	1	2	3	4	5
19.Çocuğumun <i>en</i> <i>sevdiği yiyecekleri</i> çok fazla yemediğinden emin olmalıyım.	1	2	3	4	5
20.Bazı yiyecekleri çocuğum görmesin diye gizliyorum.	1	2	3	4	5
21.Çocuğuma iyi davranışlarının					

karşılığında ödül olarak <i>tatlı yiyecekler (şekerleme, dondurma, pasta, hamur işleri)</i> sunarım.	1	2	3	4	5
22.Çocuğuma iyi davranışları karşılığında <i>en sevdiği yiyecekleri</i> sunarım.	1	2	3	4	5
23.Çocuğum, eğer yiyeceklerini düzenlemesem veya müdahale etmesem çok <i>abur cubur</i> yer.	1	2	3	4	5
24.Çocuğum, eğer yemesini düzenlemesem veya ona müdahale etmesem <i>en sevdiği yiyeceklerden</i> çok fazla yer.	1	2	3	4	5
25.Çocuğum tabağındaki yemeği her zaman bitirmelidir.	1	2	3	4	5
26.Çocuğumun yeteri kadar yediğinden emin olmak zorundayım.	1	2	3	4	5
27.Çocuğum “Aç değilim” dese bile yemesi için uğraşırım.	1	2	3	4	5
28.Çocuğumun yemesini düzenlemesem veya ona müdahale etmesem yemesi gerektiğinden çok daha azını yer.	1	2	3	4	5
AÇIKLAMA: Aşağıdaki ölçeği kullanarak size en uygun gelen seçenekteki rakamı daire içine alınız. Cevaplarınız araştırmamıza katılmış olan çocuğunuzla ilgili olmalıdır.					
	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğunlukla	Her zaman

29.Çocuğunuzun yediğı <i>tatlı</i> yiyeceklerin (<i>şekerleme, dondurma, pasta, turta, hamur işleri</i>) miktarını ne sıklıkla takip edersiniz?	1	2	3	4	5
30.Çocuğunuzun yediğı <i>atıştırma</i> lıkların (<i>patates cipsi, peynirli çerez vb.</i>) miktarını ne sıklıkla takip edersiniz?	1	2	3	4	5
31. Çocuğunuzun yediğı <i>fazla yağlı</i> yiyeceklerin miktarını ne sıklıkla takip edersiniz?	1	2	3	4	5
*Çalışma grubumuz 6.sınıf ve üzerini içermediğı için 13. soru kapsam dışı bırakılmıştır.					

EK-7. Anne-Baba (Ebeveyn) Besleme Tarzı Anketi

Lütfen aşağıdaki ifadeleri okuyunuz ve çocuğunuzun beslenmesi konusuna nasıl yaklaştığınızı gösteren kutuyu işaretleyiniz. Bu soruların cevaplandırılmasında doğru veya yanlış cevapların olmadığını bilmeniz (hatırlamanız) önemlidir, biz ebeveynlerin gerçekte ne hissettiği ve yaptığıyla ilgileniyoruz.

	Asla	Nadiren	Arada bir	Sıklıkla	Her zaman
Çocuğumun yemesinde yiyeceği yemekleri seçmesine izin veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Kendisini üzgün hissettiğinde, kendisini daha iyi hissetmesi için çocuğuma yemesi için bir şeyler veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun yemeği özlemesini teşvik ederim	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum verdiğim yemekleri yerse çocuğumu överim.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun ne kadar abur cubur yiyeceğine, atıştıracağına ben karar veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumu çok çeşitli yiyecekler yemesi için cesaretlendiririm.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun disiplinli davranmasını, yaramazlık yapmamasını sağlamak için, ona yiyecek bazı şeyler için söz veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğuma ilgisini çekecek, cazip bir şekilde yiyecek sunarım	☐	☐	☐	☐	☐
Eğer çocuğum yaramazlık yapar, kötü davranışlarda bulunursa, ona sevdiği yiyeceği vermem	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun öğünlerde sunduğum yiyeceklerin her birinden tatmasını teşvik ederim	☐	☐	☐	☐	☐
Yemek süresince çocuğumun etrafta gezinmesine izin veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumu daha önce tatmadığı yiyecekleri denemesi, tatması için teşvik ederim.	☐	☐	☐	☐	☐
İncindiğinde, canı yandığında daha iyi hissetmesi için çocuğuma yemesi için bir şeyler veririm.	☐	☐	☐	☐	☐
Ne zaman yemek yiyeceği kararını çocuğuma bırakırım	☐	☐	☐	☐	☐
Eğer canı sıkın hissediyorsa, çocuğuma yemesi için bir şeyler veririm.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun yeterince abur cubur yediğine, atıştırma yaptığına kendisinin karar vermesine izin veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun ne zaman abur cubur yemesi gerektiğine, atıştırma yapacağına ben karar veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun ana öğünü yemesi için pudingleri rüşvet olarak kullanırım	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun yediğinden hoşlanmasını teşvik ederim	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun hangi sıklıkta yemek yiyeceğine ben karar veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Endişeli olduğunda, daha iyi hissetmesi için çocuğuma yemesi için bir şeyler veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Terbiyeli davrandığında, yaramazlık yapmadığında çocuğumu yemesi için bir şeylerle ödüllendiririm	☐	☐	☐	☐	☐
Öğünler arasında çocuğumun ne zaman isterse yemesine izin veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğuma masada yemeğini yemesi konusunda ısrar ederim	☐	☐	☐	☐	☐
Kızgın hissettiğinde, daha iyi hissetmesi için çocuğuma yemesi için bir şeyler veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Öğünler arasında çocuğumun ne yiyeceğine ben karar veririm	☐	☐	☐	☐	☐
Eğer yeni bir yiyecek yerse çocuğumu överim	☐	☐	☐	☐	☐

EK-8. Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi (ÇYDA)

Aşağıdaki ifadeleri lütfen okuyunuz ve sizin çocuğunuzun beslenme davranışına en uygun olan kutuları işaretleyiniz.

	Asla	Nadiren	Arada bir	Sıklıkla	Her zaman
Çocuğum yiyecekleri, yemeği sever.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum endişeliyken, üzgün olduğunda çok yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum çok iştahlıdır.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yemeğini hızlıca bitirir.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yemeğe önem verir, yiyeceklerle ilgilidir.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum sürekli içecek bir şey ister.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yeni yemekleri başlangıçta reddeder.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yavaş yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum kızginken, sinirliyken daha az yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yeni yiyecekleri, yemekleri tatmaktan hoşlanır.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yorgunken daha az yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum sürekli yemek ister.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum sıkıntılı, rahatsız olduğunda çok yer.	☐	☐	☐	☐	☐
İzin verilirse çocuğum çok fazla yiyecektir.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum huzursuzken, endişeliyken çok yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum çok çeşitli yiyeceklerden hoşlanır.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yemeğin sonunda tabağında yemek bırakır.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun yemeğini bitirmesi 30 dakikadan uzun sürüyor.	☐	☐	☐	☐	☐
İzin verilirse, çocuğum tüm zamanını yemek yiyerek geçirir.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum öğün zamanlarını ipte çeker.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yemeği bitmeden doyar.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yemek yemekten hoşlanır.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum mutlu olduğunda daha çok yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğumun yemekle mutlu etmek zordur.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum mutsuz olduğunda daha az yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum çabuk doyar.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yapacak bir şeyi olmadığında daha çok yer.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum doymuş (tok) bile olsa sevdiği yiyeceğe midesinde yer bulur.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum izin verilirse gün boyu içecek(meşrubat, su, meyve suyu.) içecektir	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum yemekten hemen önce abur cubur yerse, atıştırırsa yemek yiyemez.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum, izin verilirse, daima içecek bir şey bulabilir.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum daha önceden bilmediği, tatmadığı tatları tatmakla ilgilenir.	☐	☐	☐	☐	☐
Çocuğum tadını bile bakmadan bir yiyecekten hoşlanmadığına karar verir.	☐	☐	☐	☐	☐
İzin verilirse çocuğum ağızda yemek, lokma tutar.	☐	☐	☐	☐	☐
Yemek süresi boyunca çocuğum yavaş, daha yavaş yer.	☐	☐	☐	☐	☐

EK-9. Anketlere İlişkin Kullanma İzinleri

Gmail Özge Özbak < >

Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi
2 ileti

Özge Özbak < >
Alıcı: r
12 Ocak 2020 16:13

Merhaba hocam,
Ben Zübeyde Özge Özbak. Hacettepe Üniversitesi'nde Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nde yüksek lisans yapmaktayım. İzininiz olursa tez çalışmamda Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi'ni kullanabilir miyim? Ölçeği bana göndermeniz mümkün mü?
Saygılarımla,
Dyt. Özge Özbak

Mustafa Özçetin < >
Alıcı: Özge Özbak n>
16 Ocak 2020 13:59

Çalışmanızda anketi kullanabilirsiniz. Ayrıca ölçek makalede yer almaktadır. İyi çalışmalar dilerim.
Özge Özbak < >, 12 Oca 2020 Paz, 16:13 tarihinde şunu yazdı:
[Ayrıntıları görmek için tıklayın]

Gmail Özge Özbak < >

Sezgisel Yeme Ölçeği-2
2 ileti

Özge Özbak < >
Alıcı: eg < >
12 Ocak 2020 16:09

Sevgili Egenur Bakiner,
Merhabalar, ben Zübeyde Özge Özbak. Hacettepe Üniversitesi'nde Beslenme ve Diyetetik yüksek lisansı yapmaktayım. İzininiz olursa tez çalışmamda Sezgisel Yeme Ölçeği-2'yi kullanabilir miyim? Ölçeği bana göndermeniz mümkün mü?
Saygılarımla,
Dyt. Özge Özbak

Egenur Bakiner Yücebilgiç < >
Alıcı: Özge Özbak < >
13 Ocak 2020 12:01

Merhabalar,
Tabii, referans göstererek istediğiniz şekilde kullanabilirsiniz. ekte ölçeği gönderiyorum.
Kolaylıklar dilerim,
Uzman Klinik Psikolog Egenur Bakiner Yücebilgiç

Özge Özbak < >, 12 Oca 2020 Paz, 16:09 tarihinde şunu yazdı:
[Ayrıntıları görmek için tıklayın]

Egenur Bakiner IES-2.pdf
146K

Gmail Özge Özbak < >

anket
1 mesaj

LEYLA ERDİM < >
Alıcı: Özge Özbak m>
13 Ocak 2020 08:47

MERHABA ZÜBEYDE HANIM,
ÇOCUK BESLENME ANKETİNİN PUANLAMASI EKTEDİR. İYİ ÇALIŞMALAR DİLERİM.

Lütfen bu e-postayı yazdırmadan önce çevreye olan etkisini dikkate alınız. Unutmayınız ki, dünyadaki kağıt tüketiminin yarısı kazanılırsa, her yıl 8 milyon hektar orman alanı (Ege Bölgesi büyüklüğünde) yok olmaktan kurtulacaktır.
Please take into account the impact on the environment before printing this e-mail. Do not forget that if we reduce our paper consumption by half, every year 8 million hectares of forest (an area the size of Aegean Region in Turkey) will be saved from vanishing.

ÇOCUK BESLENME ANKETİ.docx
24K

EK-10. Tez Çalışması Orijinallik Raporu

Dijital Makbuz

Bu makbuz ödevinizin Turnitin'e ulaştığını bildirmektedir. Gönderiminize dair bilgiler şöyledir:

Gönderinizin ilk sayfası aşağıda gönderilmektedir.

Gönderen: Zübeyde Özge Özbak
Ödev başlığı: Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Davranışının Okul Öncesi ve Ok...
Gönderi Başlığı: Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Davranışının Okul Öncesi ve Ok...
Dosya adı: z_beyde_zge_zbak_tez_4.doc
Dosya boyutu: 1.83M
Sayfa sayısı: 99
Kelime sayısı: 21,226
Karakter sayısı: 141,287
Gönderim Tarihi: 03-Tem-2023 10:09ÖÖ (UTC+0300)
Gönderim Numarası: 2125918236

Ebeveynlerin Sezgisel Yeme Davranışının Okul Öncesi ve Okul Çağı Çocuklarda Seçici Yeme Üzerine Etkisi

ORJİNALLİK RAPORU

%6	%3	%1	%3
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	Submitted to Ondokuz Mayıs Üniversitesi Öğrenci Ödevi	%1
2	tr.surveymonkey.com İnternet Kaynağı	%1
3	Submitted to Gaziantep Aniversitesi Öğrenci Ödevi	%1
4	cms.galenos.com.tr İnternet Kaynağı	<%1
5	Submitted to Bahcesehir University Öğrenci Ödevi	<%1
6	www.thefreelibrary.com İnternet Kaynağı	<%1
7	Hülya KULAKÇI,, Tülay AYYILDIZ,, Funda VEREN,, Nihal KALINCI, and Aysel TOPAN,, "Zonguldak İl Merkezi Kamu Hastanelerinde Çalışan Ebe ve Hemşirelerin Mobbing ve Tükenmişlik Düzeylerinin ve Bunları Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi", Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma, 2015.	<%1

9. ÖZGEÇMİŞ

I. Bireysel Bilgiler

Adı-Soyadı: Zübeyde Özge Özbak